BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНІЕ

БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ

ИЗДАВАЕМЫХЪ

ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ.

ТОМЪ IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA.

ТИБЕТСКІЙ ПЕРЕВОДЪ

Издалъ

Луи де-ла-Валле-Пуссэнъ.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ, 1912.

ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.

Вас. Остр., 9 лин., № 12.

Цѣна 5 Руб. = 12 Mrk. 50 Pf.

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallee Poussin,

CORRESPONDANT DE L'ACADEMIE ROYALE DE BELGIQUE, PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ DE GAND

ST.-PÉTERSBOURG, 1912.

IMPRIMERIE DE L'ACADÉMIE IMPÉRIALE DES SCIENCES.

Vass-Ostr, 9e ligne, № 12

Цѣна 5 Руб. = 12 Mrk. 50 Pf.

Préface.

I.

Le Madhyamakāvatāra, «Introduction à la doctrine de l'entre-deux» ou «Introduction au Traité de l'entre-deux», — car le terme *Madhyamaka* désigne ou le système ou le traité de Nāgārjuna, — est un des ouvrages capitaux de la littérature Mādhyamika Il constitue le complément indispensable du commentaire que son auteur, Candrakīrti, a consacré au Traité de l'entre-deux (Madhyamakavṛtti), commentaire que nous achevons de publier dans la Bibliotheca Buddhica.

On y trouvera, outre d'utiles éclaircissements sur la doctrine de Nāgārjuna telle que l'entend Candrakīrti, un exposé des doctrines de diverses écoles, notamment de l'école des Vijñānavādins. Comme l'auteur a envisagé l'ensemble de la «théologie», il nous renseigne aussi sur l'essentiel du Grand Véhicule, sur la carrière du Bodhisattva.

Il nous a semblé que l'éditeur d'un texte tibétain a le devoir de publier la traduction de l'ouvrage sur lequel il a peiné. Nous ne nous sommes pas dérobé à cette obligation, et nous avons fait paraître dans le Muséon (1907, pp. 249—317; 1910, pp. 272—358; 1911, pp. 235—328) une version des 288 premières pages de la présente édition; la fin suivra prochainement. Cette version représente beaucoup de travail; nous espérons que, en dépit de ses nombreuses imperfections, elle ne sera pas sans rendre quelques services aux historiens de la philosophie et de la littérature bouddhiques.

II.

Le volume XXIII du Tandjour contient, outre le Bhāṣya (foll. 264—411) deux traductions du Madhyamakāvatāra.

La première (foll. 226b — 245a de l'édition rouge) est l'oeuvre de Kṛṣṇapaṇḍita et du tibétain Çīlarāja (lotsāva Nag-thso) dont l'histoire se rattache à celle d'Atīça (voir Çarad Chandra Das, p. 731), leur travail fut ensuite quelque peu amendé par le savant indien Tilakakalaça et le lotsāva pa-thsab Sūryakīrti[1]).

Cette traduction diffère surtout de la suivante en ce qu'elle est plus concise: elle a des pādas de neuf syllabes et non pas de treize pour rendre la Vasantatilakā (I, 6, p 16), et de même dans de nombreuses rencontres

La deuxième traduction (foll. 245a — 264b) est celle reproduite dans le bhāṣya Le colophon est semblable à celui du Bhāṣya. version de l'indien Tilaka[kalaça] et du tibétain Sūrya-kīrti, exécutee d'après l'exemplaire kasmirien, au Kaṣmīr, dans la ville Anupama (?), dans le couvent Ratnagupta, sous le règne de Çrī-Āryadeva (?), leur travail a été ensuite corrigé à Ra-sa (Lhasa), au couvent Ra-mo-che par le savant indien Kanaka-varman assisté du même Sūryakīrti: cette revision a été faite au moyen de MSS d'orient et d'occident.

Outre ces documents, que j'ai consultés dans le Tandjour rouge, j'ai eu à ma disposition une petite édition de la traduction de Kanakavarman, beaucoup plus correcte que celle du Tandjour Je tiens ce petit volume de la libéralité de M. de Stcher-batskoi (Ščerbatskoj).

---

1) Le colophon, avant de donner ces indications, porte les lignes p 409, 8—12 de notre edition

En ce qui concerne le Bhāsya, je confesse n'avoir tiré parti de l'édition noire — sur laquelle repose l'édition rouge — que grâce au concours de M. Max Walleser: ce laborieux et aimable savant a confronté les épreuves de la majeure partie de ce volume avec les photographies qu'il avait prises du Tandjour de Londres.

Il m'a aussi, à l'occasion, fourni d'utiles leçons et des notes extraites de la Madhyamakāvatāravṛtti, vol. XXV du Tandjour.

MM. le Dr. P. Cordier et F. W. Thomas m'ont rendu de grands services.

སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་བཞུགས་སོ། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་དྷྱ་མ་ཀཱ་པ་ཏཱ་ར་བྷཱ་ཥྱཾ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་[265a] ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

།དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྣམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། 5 10

།ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།
།སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་།
།སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། ༡ 15

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །དེ་
ལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་དབང་
ཕྱུག་དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
5 དེའི་བཀས་མངའ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དག་སྐྱེས་པ་
ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱུན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་བར་
གྱུར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་
10 ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་[265b]ན་ལས་
དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ན་ལ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་
15 བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་
ལྟར་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་
པ་གོར་མ་ཆག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྷས།

དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་།
།སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།

20 །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

།རྟོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན།
།རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ་འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ 5 འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། 10
།བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི།
།བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད།
།དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ།

།ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་ 15 སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།

།སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་[266a]དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲས་རང་སངས་ 20

རྒྱས་དག་བསྒྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
5 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་པས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཞིང་བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་
ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་
10 སོ། །ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བཀྲམ་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་
ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
15 རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་
འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་
20 ཀྱིས་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་

ལས་ནི་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཛམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་[266b]དཔར་གྱུར་
པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་
དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་
བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་ 5
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བརྙིང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ།
རྒྱུ་ལ་མཆོད་པར་རྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་
པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་སྔོན་གྱི་ལྗོན་
ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་དེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེར་བ། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་ 10
པ་མཐོ་ཞིང་ལོ་མ་འཛམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་བསྲིམས་ཏེ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་དེར་ནི་
པར་གྱུར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྨྱུར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། 15

།ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་
སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་
དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ 20

དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
5 པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
བསྒྲུབས་པ་[267 a]ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱུ་
ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ།

10 །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི་བརྩེ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་དུ་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་
བློ་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་
བའི་ཤེས་རབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཀུན་བགྲོ་བའི་
མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་
15 ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱིའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་
མཉམ་པའོ། །བློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པར་
བགྱི་བ་ཙམ་དང་། ཤེས་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་
བ་ཙམ་དུ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྐྱེ་བ་
20 འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་སེམས་
དང་། བྱམས་ པས་མཉེན་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེས་ མི་ཟློག་པའི་སེམས་
དང ། དགའ་བས་འགྱོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྙོམས་ ཀྱིས་
ཉི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་
དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་པས་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྨོན་ 5
པ་མ་མཆིས་པས་མི་གནས་པའི་སེམས་ཞེས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་། གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་གསུམ་པོ་
འདི་དག་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས།

དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། 10
།རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། [267b]
།ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་།
།གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་ 15
བསྟན་པར་འདོད་པས།

གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི།
།ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ།
།ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ།
།དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་བསྟོད་པར་བགྱི། 2 20

།ཞེས་སྨོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ལ། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་ས་བོན་དང་ཆུ་དང་སྨིན་པ་
རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་དུས་གསུམ་པར་དུ་ཡང་ རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
5 པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཅན་
ནི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྡུག་
བསྔལ་བར་གྱུར་པ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་
ཟ་བར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་དེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་
10 པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་ སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱངས་
པས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དེས་པ་
ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་
ནི་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྙིང་རྗེ་སྔོན་བཏང་སྦྱོར་པ་ཀུན།
15 །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོངས་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨོད།

།ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་
དུས་ཕྱིས་སྙིང་རྗེའི་ཆུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྡུས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་
བུའི་ཚོགས་ཡངས་པ་མ་བསགས་ [268 a]པ་འདི་དེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
20 འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གལ་

ཏེ་སྙིང་རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་འདི་དུས་རིང་པོར་
ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་
ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པ། ཡུན་
རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ད་ནི་དམིགས་པའི་
བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ 5
གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་པས།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཞིང་ །
།བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་སྐྱེད་པ།
།ཟོ་ཆུན་འཕྲེན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། 10
།འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། 2

།ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
སྔ་རོལ་ཉིད་ཏུ་ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྙམ་
ཏུ་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་ཏུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཞིང་། འདི་
ནི་བདག་གིའོ་སྙམ་ཏུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་
པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་གིར་ 15
མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་
ཆེས་དམ་ཏུ་བསྡམས་པ། འཁྲུལ་འཁོར་སྐོར་མཁན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བསྐྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འཇུག་པ། འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་
པའི་རྩེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཟབ་ལ་བར་མེད་པར་འཇུག་པ།
རང་གི་ངང་ཉིད་ཀྱིས་མཐུར་ཏུ་འགྲོ་བར་འཇུག་པ་འབད་པས་ཅི་ཞིག 20

ལྟར་སྣང་བར་བྱ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་
སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་དང་སྤྱི་མ་དང་བར་
གྱི་རིམ་པ་རེས་པར་མི་ཟིན་པ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག
[268 b]བསྔལ་དང་། འབྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དག་གིས་གཙོག་པའི་
5 ཕྱིར་ཟེ་ཚུན་ཕྱུད་ནོའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་འདས་པར་གནས་པ་ཞིག་སྟེ།
གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེས་དམིགས་ནས་བསྒྲུབ་པར་སྨྲ་པ་དེའི་ཕྱིར་
ཚེས་ཐོག་ན་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་
10 ལ་དམིགས་པའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་
ཡང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར།

།གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དང་
15 སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཆུ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་རླུང་ཏེ་བོང་སྣག་པ་ན་
ཡིན་པས་ཆ་ཤས་བརླབས་པས་ཁྱབ་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་
སྣང་དམིགས་པ་བརྟེན་ཀྱི་ཡུལ་དང་། སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་དེ་དག་གི་དངོས་
པོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ན། དམ་པ་དག་གིས་གཉིས་
པོ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་གནས་པར་མཐོང་སྟེ།
20 འདི་ལྟ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས

སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་སེམས་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོ། མ་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་མྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི། མ་རིག་པའི་ཆུ་སྔོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་མེ་ཏུན་ན་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་[263 a]གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འཇོམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་མྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག༔པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བཏུད་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་བརྗོད་པར་འདོད་པས། རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་ལ་རྣམས།
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་སྙིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། ༨
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་པས་རབ་བསྔོས་དགའ་བ་ལ།
རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།

ལ་ནི། དང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་
སོགས་པ་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་བཅུ་པོ་གང་དག་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་འདེབས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྨོན་ལམ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ 5
སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པར་ཞུགས་པ་དང་། འཕགས་ཕུའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་
ཉན་ཐོས་ངེས་ པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་པ་ནི། 10
འཕགས་ཕུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་
མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་མོས་པ ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོག པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ 15
ལྟ་བུའོ། །མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་[270a]པོ་ནི་མིའི་མདོག་
ལས་ནི་འདས་ལ། ལྷའི་མདོག་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་མིན་ཏུ་འདས་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཡང་
གང་གི་ཚེ་འདི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་
གྱུར་པ།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་གྱུར་པ་ཡིས།
5 །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙད་དོ། ༥

།སེམས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་
འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་འཕགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་ཉེས་སྡོང་ལྡུ་
10 བཀྲུ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་
སེམས་དཔའི་ཚིག་བླ་གདགས་ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་
ཤེང་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། །མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པར་མ་
བྱུང་བ་དང་ལོག་པ་དང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་
པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟེན་པ་དེ་
15 ལྟར་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་མ་
བསྒྲུབས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་
རྣམ་པར་གནོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པ་མེད་དེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་
20 ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ།

།ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ།
གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །གང་དུ་བདག་ཅག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་[270 b]པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་
དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། 5
།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། སེམས་སུ་མངོན་
པར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་བྲལ་བའོ། །གང་གིས་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ།
ཡང་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་ 10
པ་ཆོས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་
ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཆོས་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་རྗེས་
སུ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རིང་བ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ 15
བཞིན་དུ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་
གྱི་འཇིག་རྟེན་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་དེའི་
ཚིག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་
པ་འདི་ནི་ངག་གི་ལས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ 20

དཔའི་སའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་
བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ།
5 འདི་ཡི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་[271a]ནས་གཡོ་བར་ནུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། ༦

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་
ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་
10 ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་འདི་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སླར་མི་སྐྱེ་
15 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་
འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དེ་ལམ་
གཞན་དུའང་འགྲོ་བ་སྲིད་པ་ཞིག་ན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་ལ་
ཞུགས་པས་རེས་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་
20 སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་ཕྲུང་པ་སྤེལ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ས་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་
བསྐྱོད་པར་ཡང་ནུས་སོ།

།ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། 5

།དེ་ཚེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར།

།དེ་ཚེ་འདི་ཡི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།

།འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། ༧

ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་མེར་
དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ས་ནས་ 10
སར་གཞོན་པ་ན་གོང་དུ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཇི་ལྟར་
འཕགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་[271b]རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཡང་ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཚམ་
པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱོན་ཟད་པར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྒོ་ 15
ནས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྔ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་།

།ཐུབ་དབང་གསུང་སྐྱེས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

།བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕགེ།

ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ 20

འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་
ལྡན་པ་ནི་བློན་པོའི་ཚོགས་རྒན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
5 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་
མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །རིགས་
ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྲུག་
10 གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་དང་། མིག་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་
ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྒས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་
15 དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་[272a]ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྲུག་
གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
པ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
20 བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༨

།འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་
སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་ན་ཡིན་ནོ།
།ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བློན་
པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་
དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་
པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
རྗེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིང་དུ་སོང་བ་ལོ་
ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་གྱི། ས་
འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུང་འདི་
ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་[272 b]ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ།
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་

ཟླ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་
དཔྱད་ནས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་
དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་
མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཇི་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས།

ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད།
།ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།
།ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི།
།དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།
།དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་ཐོབ་ཕྱིར།
།ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་དང་།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་

ཇི་ལྟར་ཞིག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིས། །མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་པ།
།དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད།
།དབང་པོ་དང་ནི་དབང་དོན་རྣམས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་འདོད།
།འབྱུང་བ་སོ་སོར་དོན་མེད་པས། །འདི་དག་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།
།འབྱུང་རྣམས་སོ་སོར་ཐ་དད་ན། །བུད་ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར།

|འདུས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ། |ལྟག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས།
|དེ་ལྟར་འགྱུར་རྣམས་རྣམ་གཉིས་སུའང་། |དོན་མེད་པས་ན་འདུས་དོན་མེད།
|འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། |གཟུགས་[273a]ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།
|རྣམ་ཤེས་ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་དང་། |འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ།
|སོ་སོར་བདག་ཉིད་དོན་མེད་ཕྱིར། |དམ་པའི་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། 5
|ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ལ། |དོན་དུ་བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བྱེད།
|དེ་བཞིན་བདེ་འཇོམས་བྱུང་བ་ལ། |སྡུག་བསྔལ་དུ་ཡང་ང་རྒྱལ་བྱེད།
|དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། |བདེ་དང་ཕྲད་པའི་སྲེད་པ་དང་།
|སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བའི་སྲེད་པ་སྤོང་། |དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གྲོལ།
|གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། |ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། 10
|སེམས་འབྱུང་མེད་པར་སེམས་མེད་དེ། |དོན་མེད་ཕྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད།
|དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། |འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི།
|རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། |གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདའ།
|ཞེས་གསུངས་སོ། |ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་
རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 15
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་
དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། |འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། |བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། |མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད།
|འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། |བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། 20

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ལམ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་
ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན།
།འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན།
5 །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབུ་བ་རྡོས་པ་དང་། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་དང་
སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། ཆུ་ཤིང་[273 b]གི་སྡོང་པོ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་
དཔེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ཉིད་
སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས།

10 །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད།
།ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཉིད་བཟོད་པར་གྱིས།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ཡི།
།གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད།

15 །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་
ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་
ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་
བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
20 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨོན་

ལམ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་ཚོགས་
གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་
རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་།
།སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། 5
།བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ།
།ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ 10
པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་
སྔ་ནས་ཀྱིས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་[274a]པར་གསུངས།
།དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བློ་ 15
མ་དཀྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་ནུས་པས་དཀྱུས་མ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།དེ་ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ།
།དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། སྦྱིན་པ་དང་ 20

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་
དང་། ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་
པོ་དག་ལས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀོ་ན་ཆེས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་པ་དེ་ཡང་
5 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིན་ནོ།

།ངང་པ་སྐྱེད་ལྡན་བྱས་པར་བྱས་པ་ཡིས།
།སྨད་དུ་ནི་རབ་དགོག་བའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར། ༩

དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྨད་དུ་ན་ཡིན་པས
རྟོགས་ར་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག
10 ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བའི་ཕྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལས་གསལ་
བར་དགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་
དག་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་དང་། མཐོང་སྐམ་ན་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རིས་པའི
རྟགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
15 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། གཏན་དུ་བདེ་བདེ་
པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་པས།

སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།
།མི་རྣམས་བདེ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ།
།ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས།
20 །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། ༡༠

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པ་ལ། བཀྲེས་པ་དང་[274 b]སྐོམ་པ་དང་ནད་དང་གྲང་
པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་སྲིད་པའི་
བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འཆིང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུད་ཏེ་བར་བཏགས་པས་ཉེ་བར་འཚེ་བ་བསལ་བ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ 5
མངོན་པར་འདོད་པ་དེའི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་ཀྱི་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོངས་
སྤྱོད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་མ་དམིགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་ 10
པའི་དངོས་པོ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་མཁྱེན་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པས
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་པས་ཆེས་ཐོག་མར་སྦྱིན་པའི་
གནས་ཉིད་མཛད་དོ། །ད་ནི་གཏོང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་
པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སྦྱིན་པའི་ 15
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་སེམས་ཅན།
།རང་དོན་ལྷུར་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་།
།དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། 20
།སྡུག་བསྔལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱུར་གྱུར་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་། ༡༡

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །གང་དག་ཚོང་པ་བཞིན་དུ་ནོར་ཆེས་ཀྱང་
དུ་བཏང་བ་ལས་འབྲས་བུ་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་ཡངས་པ་འདོད་པ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་པས་ཀྱང་ལྷག་པར་དོན་དུ་གཉེར་བར་གྱུར་ཞིང་སྦྱིན་པར་འདོད་
པར་གྱུར་གྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་སྙིང་རྗེའི་གཞན་
5 གྱི་དབང་གིས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པར་
འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་མངོན་པར་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་།
སྦྱིན་པ་སྐྱོན་འཛིན་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་[275a]ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་པ་
ལ་གཡེར་བག་ཐོབ་པ་དེས། ལོངས་སྤྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཀྲེས་པ་སྐོམ་པ་ལ་
10 སོགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།
།གང་ཞིག་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་
བལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་འདི་ཡང་།

འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཚེ།
།འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཕྲད་མྱུར་དུ་འཐོབ།
15 །དེ་ནས་སྲིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།
།དེ་ཡིས་རྒྱུ་ཅན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ༡༢

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །སྦྱིན་བདག་གཏོང་བ་པོའི་ཐད་དུ་དམ་པ་དག་གིས་
བགྲོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ནི།
སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཕྲད་པས་ངེས་ཉེ་བར་བསྟན་
20 པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཉི་

མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མ་རིག་པ་སྤངས་
ནས། འཁོར་བའི་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཇུག་པ་ངོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་པ་འཁོར་བ་
དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།

།འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།
།སྨིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཐོབ།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྨིན་པ་དང་དུས་མཉམ་
དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་དེ་རྣམས་ནི་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
སྨིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྲིད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
སྨིན་པ་དང་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཚིམ་
པར་བྱས་པ་ལས། མངོན་[275 b]པར་འདོད་པའི་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཆང་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྨིན་པའི་འབྲས་
བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྨིན་པ་ལ་དགའ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས།

གང་ཕྱིར་བརྩེ་བདག་བརྩེ་བདག་མ་ཡིན་པ།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུ་སྨིན་པ་ཡིན་པ།
དེ་ཕྱིར་སྨིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ༢༢

།གང་ལས་དེ་རྣམས་རུས་རྟག་ཏུ་སྲིན་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་བ། དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕྲེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེམ་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བ་གོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམས་ལས།
།རྒྱལ་སྲས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཐུབ་རྣམས་ལ།
།ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན།
།ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས། ༡༩

།རེ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཉིད་སེམས་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདི་དག་ནི་བདག་ལ་སློང་བ་ཞིག་གོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཇི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་བས་ཀྱང་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་བཏང་བས། དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེ་བོ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས། ཡང་ཅི་གང་ལས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་མེད་པ་རྣམས་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ།

།འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ས་[276a]ལ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་

འོངས་ནས་ས་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་ས་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་འདི་
སྙམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་པའི་བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའི་སྙམ་དུ་མི་སེམས་
ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་
དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་
བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་ 5
མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་
ལས་ཀྱང་།

།དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ག་ལ་ཡོད།
།དེ་ནི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྡུག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་གང་ 10
ཞིག་ལ་ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་བབས་པས་ལུས་
ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གནོད་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་དེའི་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱ་བ་དག་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་པ་ནི།

ལུས་བཅད་སྣེར་ཞིང་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། 15
།གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།
།སྡུག་བསྔལ་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ།
།དེ་བཅད་བྱ་ཕྱིར་མྱུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། ༡༥

།ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དམྱལ་བ་དང་།
དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ 20

མི་བཟད་པར་ཆུད་པ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་དྲག་པས་
ལུས་འཇོམས་པ། རང་གི་ལུས་གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བས་སྟོང་འགྱུར་
བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བ་སྨན་དུ་ནེད་པ་དང་
ལྡན་པ་དག་ལ་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ན་རང་གི་ལུས་
5 གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ། ཅིས་མེད་ནར་[276 b] བྲུས་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆེས་
ལྷུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་།
10 །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི
རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲམ་དང་དོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཕ་རོལ་
ཏུ་སོན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚིག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་
15 མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བའམ། ཤྲི་ཧ་ད་ར་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ །ཤེས་རབ་
བཟུང་ནས་ཕྱི་ནག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་
20 བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ནི་སྦྱིན་པས་

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱིན་པ འདི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་
དང ། སྦྱིན་པ་པོར་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཕ རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་ 5
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །གཞན་
ཡང་། [277 a] 10

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པས་དེ།
།འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན། ༡༦

།སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །ར་ནི་ཇི་སྐད་བརྗོད པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་
ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ 15
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།
།དམ པའི་དོན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྙེད་གྱུར་པའི།
།དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ།
།མུན་པ་སྟུག་པོ ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ ནས་རྒྱལ། ༡༧ 20

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སའི་མིང་ཡང་དག་པར་
སྒྲོགས་པའོ། །རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཕམ་པར་བྱས་ནས་
གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མཐོན་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀུན་རྣམ་པར་གསལ་ཏེ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་
ཉིད་དཔེས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་པ་ནི། ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་བཞིན་ཏུ་
ཞེས་བྱ་བའོ།

།དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའོ།། །།

||བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ད་ནི་
གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར།
།རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ནི་
རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་[277 b]ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།

།དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣ་ལོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་བཙགས་པའི་མེ་ཉི་བས་བསིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ།
བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་སྦྱོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོས་
གསུམ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ 5
དེ་དག་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་སློང་བར་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་
བཅུར་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིནས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སྟེ།
ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་ 10
པར་སྦྱར་རོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
བའི་དྲི་མ་དག་གིས་མི་གོས་པའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ནི་དེ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ 15
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་
གནས་པ་འདི་ནི།

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དག་སྒྱུར་པས།
།དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཅར་སོགས་པར་བྱེད། ༡

།ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ 20

དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྲིག་པ་སྤངས།
མཚོན་ཆ་སྤངས། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། འཛེམ་པ་དང་ལྡན་
ཞིང་སྙིང་རྗེ་ལ་ཞུགས་པས། དེ་སྲོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་
5 པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྙིང་བ་རྩེ་བ་དང་། བྱམས་[278 a]པའི་སེམས་དང་
ལྡན་ཏེ། དེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ལ་རྣམ་པར་འཚེ་
བར་མི་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཚེད་དུ་
བསམས་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་མཐོ་འཚམ་པ་ཆེན་པོ་བྱ་ར་ལྟ་ཅི་སྨོས། མ་བྱིན་
པ་ལེན་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚོག་ཤེས་
10 ཤིང་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བག་བྱེད་པས་དེ་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བར་
འདུ་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ཐ་ན་རྩྭ་དང་ལོ་མ་ཙམ་ཡང་
མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་ན། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདོད་
པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཆུང་མས་
15 ཚོག་ཤེས་ཤིང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་འདོད་པ་མེད་པས། དེ་གཞན་གྱིས་
བཟུང་བའི་བུད་མེད་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དང་། ཉུས་དང་མཚན་དང་། ཆོས་
ཀྱིས་བསྲུངས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་ན། ཡན་ལག་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དམ། གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ལྟ་
ཅི་སྨོས། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་སྨྲ་ཞིང་ཡང་
20 དག་པར་སྨྲ་ལ། ཉུས་སུ་སྨྲ་སྟེ། རྗེ་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ།

།དེ་ཐ་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་ལྟ་བ་དང་བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་
རྟོགས་པར་བསྒྱུར་ཏེ། བསླུ་བའི་བསམ་པས་རྫུན་གྱི་ཚིག་མི་སྨྲ་ན། ཆེད་
དུ་བསམས་ཏེ་སྨྲ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཕྲ་མའི་ཚིག་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་དབྱེན་མི་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ལ་ཞུགས་པས་
དེ་དག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཚུ་གི་ལས་ཐོས་ནས་པ་གིར་སྨྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 5
དེ་དག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཕ་གི་ལས་ཐོས་ནས་ཚུ་གིར་སྨྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུམ་
པ་རྣམས་མི་འབྱེད་ཅིང་། བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་རྣོན་ཏེ། མི་འདུམ་པ་
ལ་དགའ་ཞིང་མི་འདུམ་པ་ལ་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་ནམ་རྫུན་ཡང་
མི་[278 b]འདུམ་པར་བྱ་བའི་ཚིག་མི་སྨྲའོ། །ཚིག་རྩུབ་མོ་སྤངས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེར་འདེབས་པ་དང་། བརླང་བ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། 10
གཞན་གྱི་མཚང་འབྲུ་བ་དང་། གྲོང་མིའི་ཚིག་དང་། མ་རབས་ཀྱི་ཚིག་
ངོར་བརྗོད་པ་དང་། ངོར་བརྗོད་པར་གཞོལ་བ་དང་། རྫུན་དང་ཉར་མི་
སྙན་པ་དང་། ཁྲོ་ཞིང་གཤེ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྙན་པ་དང་། ཡིད་
དུ་མི་འོང་བས་སྙིང་ན་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གདུང་བར་བྱེད་པ་དང་།
རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱེད་ 15
པའི་ཚིག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཏེ། གང་འདི་མཉེན་པ་དང་། འཇམ་
པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། རྫུན་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣར་སྙན་པ་
དང་། སྙིང་དུ་སྡུག་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྙིང་
དུ་སྡུག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ནང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དགའ་བར་
བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། 20

གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་རྣམ་པ་དེ་ལྔ་བུ་དག་
བརྗོད་དོ། །ཚིག་བཀྱལ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་ལེགས་པར་གླེན་པའི་
ཚིག་དང་། དུས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་སྨྲ་བ་
དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དང་། རིགས་པར་སྨྲ་བ་དང་། དུལ་བར་སྨྲ་བ་དང་།
5 གཟབ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དུས་དང་རྒྱད་དང་བཅས་པའི་ཚིག་སྨྲ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་ན་བཞད་གད་དུ་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ་
བ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ན། ཚིག་གིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས།
བརྣབ་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞན་གྱི་ནོར་དང་། གཞན་
གྱི་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཛས་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
10 གཟུང་བ་ལ། བརྣབ་སེམས་མི་བསྐྱེད་ལ། ཆགས་པ་མི་བྱེད་ལ། མི་སྨོན་
ཏེ། ཆགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ། །གནོད་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། ཕན་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་
རྗེའི་སེམས་དང་། [279 a] བདེ་བའི་སེམས་དང་། འཇམ་པའི་སེམས་དང་།
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་
15 དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། ཉེ་མ་དང་། གནོད་སེམས་
དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ།
བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་
པར་ལྟ་བ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བར་གྱུར་ལ་ཡང་
དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་། དགེ་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་པ་སྣ་
20 ཚོགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་

པ་དྲང་ཞིང་གཡོ་མེད་ལ་སྒྱུ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང ། དགེ་
འདུན་ལ་བསམ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
།དེ་ལ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་
བྱེད་དོ། །བར་གྱི་བཞི་ནི་ངག་གིས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོ།
།དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཅར་ཡང་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། 5
།ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་མི་གསོག་གམ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་གསོག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་།

དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཅར་ཡང་།
།དེ་ལ་གླགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ 10
ཡིན་ནོ།

།སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་རྟག་ཏུ་རྣམ་དག་སྟེ།
།ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། ༢

ཞི་བ་ནི་དབང་པོ་བསྡམས་ལའོ། །འོད་ཆགས་པ་ནི་ལྷམ་མེར་གསལ་
བའི་ལུས་ཅན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ 15
ཡང་།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།
དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར།

ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས་
འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་ 20

པའི་སྒོམ་པས་བསྒོམས་ཤིང་གནས་ཚོ་ག་དང་སྤྱོད་[279 b] ཡུལ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ། ཡང་དག་
པར་བླངས་ཏེ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་
ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་
5 ཀྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ།
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་
སྲུངས་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་
གཉིས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ངར་
འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྲུངས་ཚུལ་ཁྲིམས་
10 འཆལ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ།

།དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།
།གཉིས་བློའི་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་ཐལ་བར་འགྱུར། ༢

།སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་
15 གང་གིས་བྱེད་པའི་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བློ་དང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་
བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་
20 དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟེན་ཉིད་དུ་གྱུར་

པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང་།
སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྐང་པ་ཉམས་ལ་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྦྱིན་པ་གང་ཁོ་ན་ལས་སྦྱིན་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ། ལྷ་དང་མི་དག་གི་ནང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ 5
པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐང་
པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བར་ལྟུང་བ་ཉེ་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་
དམྱལ་བ་དང་བ་གླང་དང་། རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་།[280a] སྤྲེའུ་དང་།
ཀླུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དྭགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ 10
བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར།

བསྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།
ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། ༨

གང་ཞིག་ས་བོན་ཆེས་ཉུང་ངུ་བཏབ་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བ་ཉེད་ཅིང་སླར་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་པོའི་ས་ 15
བོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དུས་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འཕེལ་བས་རིམ་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པ་ཡོད་
སྲིད་ཀྱི། བྲུས་པ་རྒྱུད་གསོན་པའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག་ལྷུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཐར་གྱི་ས་བོན་ཙམ་ཡང་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ནི་བསྐྱེད་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་འདུ་བ་ཡང་ཟད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ 20

འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གནས་མ་ཡིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཉེ་བར་ལོངས་
སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བླུན་པས་སྣ་ན་མེད་པའི་འཕེན་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། སྔར་འཕངས་པ་མ་ལུས་པར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
5 ཕྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དག་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
རྐང་པ་དང་བྲལ་བ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་
དཀའ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ངན་འགྲོ་སོང་བ་ལས་ངན་འགྲོ་ལས་
ལྡང་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པ་དཀའོ། །ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཚེ་རང་དབང་འདུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པས།
10 གལ་ཏེ་འདི་དག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འདུག་འགྱུར་བ།
དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར། ༥

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་དེའི་ཚེ། དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་
གནས་པ་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་འདོད་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
15 པར་འདུག་ཅིང་། ལྷ་དང་[280 b]མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་ན།
བདག་ཉིད་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། དཔའ་བོ་བཅིངས་ནས་རི་སུལ་ཆེས་
ཆེན་པོར་བསྐྱུར་བ་ལྟར། ངན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་ཕྱི་ནས་གང་གིས་འདོན་
པར་འགྱུར། དེས་ན་གནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་
20 ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཉེས་པའི་ཚོགས་མེད་ཏུ་
མང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་གདམ་མཛད་ནས།
།ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འགྲོའི་གདམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྡིག་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཡམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ 5
བས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་
པའི་གདམ་གྱི་རྗེས་ཀྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདམ་ཁོ་ན་མཛད་
དོ། །གང་གི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན།
།འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༦ 10

།ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཞིང་
ངོ། །དེར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ན།
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པའི་
སྒོ་ནས་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཉེ་བར་འཕེལ་ཞིང་། དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་
ལོངས་སྤྱོད་པར་ནུས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ 15
འདིས།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་།
རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།
མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ༧ 20

།ཇི་སྐད་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་བསྟེན་པ་དང་། མང་དུ་བྱས་པའི་ཤས་ཆེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འབྲིང་གི་ནི་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །ཆུང་ངུས་ནི་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་[281 a]གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་པས་ནི་
5 སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་དོ། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཁྲིད་དོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་ལོངས་
10 སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་གཡོག་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དགྲ་ཟླ་དང་བཅས་པའི་ཆུང་མར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐུར་པ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསླུ་
15 བར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཕྲ་མས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །འཁོར་གཡོག་འདུམ་པ་དང་། གཡོག་འཁོར་ངན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཚིག་རྩུབ་མོས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོས་པ་དང་འཐབ་མོའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཚིག་
20 བཀྱལ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཟུང་བར་

འོས་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་དེས་པའི་སྤོབས་པར་འགྱུར་པའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དང་། བརྣབ་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚིག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕན་པ་མི་ཚོལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ 5
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བས་ནི་སེམས་ཅན་
དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་དོ། །གཤིན་རྗེའི་[281 b]
འཇིག་རྟེན་དུ་ཁྲིད་དོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་
ཡང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པར་ལྷུང་
བ་དང་། གཡོ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། 10

།དེ་ལྟར་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་
ཕུང་པོ་ཚད་མེད་པ་སྡུད་པར་འགྱུར་གྱིས། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུས་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་
རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།

།དེའི་གོང་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཉི་ཚེ་བའི་ 15
སེམས་དང་། ཁམས་གསུམ་པས་སྐྲག་པའི་ཡིད་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
མེད་པ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟེ་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། དེའི་གོང་དུ་གཞན་གྱིས་དྲིང་མི་འཇོག་པ་
དང་། རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ 20

དང་། ཐབས་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་
ཆུད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འགྲུབ་པར་
བྱེད་དོ།

།དེའི་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་པའི་སྙིང་བརྗེ་བ་དང་
5 སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྡུས་པ་དང་། སྨོན་།
ལམ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་བཏབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་
པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་
10 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་མ་
གཏོགས་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཅི་རིགས་པར་མངོན་པར་མཐོ་བ་འཁོར་
པའི་བདེ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་བདེ་བ་ཡང་མ་[282 a]ཡིན་སྤྲུག་
15 བསླུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཐོབ་པའི་
ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་བསྟན་པར་
འགྱུར་རོ།

།གང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།
ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་།
20 །བཀྲ་ཤིས་རྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན།

།དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།
།དེ་འཆལ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། ༨

།རྣ་ནག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བགྱ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ།

།ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། 5

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ།
།གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ།
།འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བཤད།

།ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། 10

།གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༩

།ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གསུམ་པོར་ནམིགས་པ་མེད་ན་ནི་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཆད་པ་ནི། 15

རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི།
།དཔལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།
།སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།
།འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༠

ཞེས་བྱའོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ: 20

གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པའི་དོན་
དང་མཐུན་པའི་མིང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྨོན་ཀའི་ཟླ་བའི་འོད་དྲི་མ་དང་བྲལ་
བ་སྐྱེ་བོའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཟླ་
བ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
5 བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་[282 b]སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
འཁོར་བའི་ལོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྲིད་པའི་དཔལ་
ཏེ། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
དང་། གླིང་བཞིའི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
10 པའོ།།

||ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་སྲེག་པའི་མེ།

།འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།

།འོད་བྱེད་པ་སྟེ

15 ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །འོད་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་གསུམ་པའི་མིང་ངོ་། །ཡང་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། དོན་དང་མཐུན་པ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་
མ་ལུས་པ་སྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་

པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སེམས་གསུམ་པ་
བསྐྱེད་པའི་

བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ལ།

།དེ་ཚེ་ཉི་ལྟར་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་། ༡

ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཟངས་ལྟ་བུའི་ 5
སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དེར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པ་ཉིད་
དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གནས་མིན་འཁྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི། 10

།ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།

།སྲང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི།

།བཟོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷག་པར་སྐྱེ། ༢

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་
བསྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ 15
གིས་གཞན་དག་གི་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དུས་གསུམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་
རྟོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་དང་[283 a]ངག་
དང་ཡིད་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་
གནས་མིན་འཁྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །གལ་
ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ 20

ལས་ཀ་རྟུས་པ་དང་བཅས་པ་སྣང་རེ་རེ་ནས་སྟོང་ཅིང་སྟོང་ཅིང་ཡུན་
རིང་པོར་གཅོད་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཅོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་
ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྡིག་
པའི་ལས་དེའི་རྐྱེན་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་
5 དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་བཟོད་པ་ཉིད་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ།
།གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཚེ་ཇི་ལྟར་གཅོད།
།གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར།
10 །མཐོང་བ་དེས་ན་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། ༣

།སྡིག་པའི་ལས་དེའི་རྐྱེན་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་
ལྷག་པར་དམིགས་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
མ་ཟད་ཀྱི། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་
བར་མཐོང་ཞིང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་འདིའི་
15 ཕྱིར་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྒྲ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་
བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་འཚམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་མི་བཟོད་པ་
དང་ལྡན་པ་ལྟ་ཁྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པར་རིགས་པར་འཆད་པ་ནི།

གཉེར་པ་བྲམ་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན།

།དེ་ལ་བཀོན་པས་བྲམ་ཟིན་ལྡོག་གཞ་ཅི།

།དེ་ཕྱིར་དེའི་བཀོན་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད།

།འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ༨

།ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཁོང་འཁྲུག་པའི་སྐབས་སྐྱེར་པ་འདི་ 5
གཉེར་པ་བྲམ་པ་གཞན་ལ་ཁྲོ་ན་དེའི་ཚེ་གཉེར་པ་བྲམ་ཟིན་པ་[283 b]བཟློག་
ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་བཀམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ།
བྲ་རྒྱུ་བྲམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་བཀོན་པ་དང་ལྟ་དགོས་པ་མེད་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ 10
འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་རང་གིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་བྲམ་པའི
འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་སྤྱོད་བཞིན་ཏུ་གཏེ སྡུག་པས་གཞན་གྱིས་
བདག་ལ་གཉེར་པ་དེ་བྲམ་སོ་སྐམ་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི་གཉེར་པ་བྱེད་པ་
ལ་ཁྲོ་བ་ཉེ་བར་སྐྱེ་ལ།· ལན་ཏུ་གཉེར་པ་བསྐྱལ་པས་དེའི་གཉེར་པ་ཕམ་
པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། 15

སྔོན་བྲམ་པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་།

།ཟད་པར་བྱེད་པར་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ

།གཞན་ལ་གཉེར་པ་དང་ནི་ཁྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར།

།ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཁྲིད་པར་བྱེད། ༩

།གང་ཞིག་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོའི་སོ་བབས་པས་དེ་ལ་ལུས་ལ་གནོད་
པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེ་བ་དགྲ་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི།
འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཐ་མ་སྲོག་གཅོད་པའི་ལས་སྨིན་བྱས་པ་སེམས་ཅན་
དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ལ་
5 སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་
ཅིང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མར་ལུས་པ་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་
པ་སྟེ། དེ་རྟེ་ཀྱང་སྔར་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་སྔོན་གྱི་བདུད་པ་ཐ་མ་
ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ནད་གསོ་བའི་རྒྱུ་ཀྱང་ཁོང་ནས་འབྱུག་པ་དང་། གཞན་
10 ལ་གནོད་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འདས་ཟིན་པ་བས་ཀྱང་
ཆེས་ལྷག་པར་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བཤི་
བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེས་སྨན་པ་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་
གཅགས་ཆ་རྣོན་པོའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཀྱང་། [284 a] འཕྲལ་དུ་སྡུག་
བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་ཆེས་མིན་དུ་བཟོད་པར་རིགས་སོ།
15 །མི་བཟོད་པ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བ་ཡངས་པ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བ་ཡིས།

20 །སྦྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར།

། བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།
། མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྡིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༨

། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
དེས་གང་ཟག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པ་དང་ ཐལ་བའི་ཕྱིར་ལ། ངེས་པ་
ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འདུག་པ་ཉིད་ 5
ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ བདེན་པར་གྱུར་པ་དང་།
བདེན་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་
བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་
པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ 10
འཇོམས་པར་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོའི་ཆུའི་ཚད་སྲང་གྲངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་ནུས་པ་ལྟར། དེར་རྣམ་པར་
སྨིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྡིག་ 15
པ་ནི་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་
དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་གཞན་[284 b]ལ་གནོད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་ 20

རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་འཇོམས་པར་བྱེད་ལ། ཉམས་པ་སྙིང་རྗེ་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་གཞན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་
པ་ཉིད་ཀྱིས།

མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པར་མིན་པར་བགྱི།

5 །ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དབྱེད་འཇོག་བྱེད་ཅིང་།

།ཏུས་ཕྲིས་རིགས་མཐུན་བཏང་ནས་

མི་བཟོད་པ་ཡིས་ཀླུང་ཏུ་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བར་བྱེད།

གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཡིན་ན་དེ་དང་འགལ་བ་བཟོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ།

10 བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། ༧

།བཟོད་པས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ།

།པདས་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཤེས་པ་ལ།

།མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།

།ལྷ་མིའི་སྐྱེ་དང་སྡིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ༨

15 །མི་བཟོད་པ་ལ་སྐྱོན་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཡོན་
ཏན་དེ་དག་བཟོད་པ་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས།

།ཁྲོ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།

།མི་བཟོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

20 །བསྔགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་ཀླུར་བསྟེན་བྱ། ༩

།ཁྲོ་བ་དང་བཟོད་པ་ནི་ཁྲོ་བ་དང་བཟོད་པའོ། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ནི་
སྐྱོན་ཡོན་ཏེ། ཁྲོ་བ་དང་བཟོད་པ་དག་གི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་
ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་བཟློག་པའི་
སྒོ་ནས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ །མི་བཟོད་པ་
སྤངས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། 5

།ད་ནི་བཟོད་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

།རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོས་ཀྱང་།
།གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།

།སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་བཟོད་པ་
དང་། གང་གིས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་ 10
པོ་འདི་ལ་དམིགས་[285 a]པ་ཡོད་ན། བཟོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་
པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ།

།དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
།འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན། ༡༠

ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་ 15
པར་དག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ།

།ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་།
།འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།
།དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།
།འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པར་འགྱུར། ༡༡ 20

བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་
དོན་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
5 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་། འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྡིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་བ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་
དབེན་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་
བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་
སུ་དད་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་
10 མེད་པ་ཏིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་
ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་
བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་
15 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་
སྔ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་
ནུབ་པས། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཏང་
སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་[285 b]བསྒྲུབས་ཏེ་
གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་བཞིའོ།
20 །གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ།
ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ 5
མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་
སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་
ནཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་ 10
མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྲུབས་ཏེ་
གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་
པ་བཞིའོ།

།ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཚད་ནེད་པ། འཁོན་ 15
མེད་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ། གནོད་པ་མེད་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཟླས་པ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་
མཐས་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་
བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགའ་བ་
དང་ལྡན་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་ 20

པ་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ།

།མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་རྫུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་རྣམ་པ་
དུ་མ་སྐྱོད་པར་བྱེད་དེས་ཡང་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་
པོར་འགྱུར་རོ། །མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྣང་བར་གྱུར་
5 ཞིང་མི་[286 a]སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །རྩིག་པ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་ར་
བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་རི་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པར་ཐད་ཀར་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་
འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན འདབ་ཆགས་བྱ་བཞིན་ནོ། །ས་ལ་ཡང་སྟེང་དུ་འབྱུང་
བ་དང་བྱིའུ་འཛུལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་ལ་
10 ཡང་མི་ནུབ་པར་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། དུ་བ་ཐུལ་
བར་ཡང་བྱེད་འབར་བར་ཡང་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མེའི་ཕུང་པོ་བཞིན་ནོ།
།བདག་གི་ལུས་ལས་ཆུའི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་ཆེན་པོ་བཞིན་
ནོ། །ཆུའི་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་འདི་ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་
15 མཆེད་ཅིང་འབར་ཏེ་མེ་ལྕེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། ཟླ་བ་དང་
ཉི་མ་འདི་ལྟར་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་
ལག་པས་འཛིན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་ཉུག་པར་བྱེད་དོ། །ཚངས པའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་བར་དུ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་
མངོན་པར་ཤེས་པའོ།

20 །དེ་ལྷའི་རྣ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་ལྷ་དང་

མི་གཉིས་ཀའི སྒྲ་ཡང་ཐོས་སོ། ཕྲ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གང་དག་རིང་
ཡང་རུང་ཉེ་ཡང་རུང་། ཐ་ན་སྦྲང་བུ་དང་། མ་སྦྲང་དང་། བུང་བ་
དང་། སྦིན་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་སོ། །འདི་ནི་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་
པར་ཤེས་པའོ།

།དེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ 5
སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་
དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སུ་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ ཏུ་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི སེམས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
བ བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་[286b]ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པ དང་། 10
ཞེ སྡང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་གཏི་མུག་དང་བྲལ་
བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཆུང་
བ་དང་ཡངས་པ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་ཚད་མེད་པ་དང་བསྡུས་པ་
དང་རྒྱས་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དང་། སྒྲིན་ཅན་དང་སྒྲིན་མེད་ 15
པ་དང་། སེམས་རགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་རགས་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་
སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་ 20

བྱ་བ་འདི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ།

།དེ་སྔོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་ཚེ་རབས་གཅིག་
ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །ཚེ་རབས གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་།
ལྔ་དང་། བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་།
5 ལྔ་བཅུ་དང་། བརྒྱ་དང་། སྟོང་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །ཚེ་རབས་བརྒྱ་
ཕྲག་དུ་མ་དང་། ཚེ་རབས་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་དང་། ཚེ་རབས་འབུམ་
ཕྲག་དུ་མ་དང་། ཚེ་རབས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་དང་། ཚེ་རབས་
བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་དང་། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དང་།
འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་། འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་
10 དུ་མ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན ནོ་བསྐལ་པ་
སྟོང་ཡང རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །བསྐལ་པ འབུམ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ དང་།
བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། བསྐལ་པ པ་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་དང་། བསྐལ་
པ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་ནས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དུ་མའི་
པར་དུ་རྗེས་སུ་དྲན ནོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་[287 a]མིང་འདི་ཞེས་བྱ་
15 བར་གྱུར་དུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཟ་ཟ་ཚེ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ཐུབ། ཡུན་ནི་འདི་སྲིད་ཅིག་གནས་གནས།
བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མྱོང་ངོ། །བདག་དེ་ནས་ཤི་
འཕོས་ནས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་སོ་
ཞེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་དན་རྟགས་དང་བཅས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས པར་
20 སྔོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །འདི་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་

ཤུ་ནྡ་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ།

དེས་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་
འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་མདོག་སྡུག་པ་དང་མདོག་མི་སྡུག་པ་དང་བདེ་བར་
སོང་བ་དང་ངན་པར་སོང་བ་དང་། བཟང་པོ་དང་། ངན་པོ་རྣམས་མཐོང་
ངོ། །ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་ 5
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག
ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ངག་གི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་
ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
སྐུར་པ་འདེབས་པར་སྤྱོད་པ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་སྟེ། ལོག་པར་ལྟ་
བའི་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་ 10
འགྲོ་རྣམ་པར་ལྷུང་བ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ།
ངག་གི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་
ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་མི་འདེབས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་
བ་ཅན་དག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ 15
རྒྱུས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷའི་མིག་
རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་
དང་མདོག་སྡུག་པ་དང་མདོག་མི་སྡུག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པ་དང་[287b]བཅས་རྡན་རྟགས་དང་བཅས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པར་ 20

མཐོང་སྟེ། ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།

།དེ་བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་ལ་སྙོམས་པར་
འཇུག་ཅིང་རྣམ་པར་ལྡང་ཡང་། གང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་
5 སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དེར་ཚེད་དུ་བསམས་ཏེ་སྨོན་ལམ་
བཏབ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེའོ།
།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐབས་མཁས་
པས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ནས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
10 བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

།ཅི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དང་གི་སྐྲ་ན་མ་སྨོས་པ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་གཏི་མུག་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ལ་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འགོ་
15 བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པས་དེ་བས་
ཀྱང་ཤས་ཆེར་འདོད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྲབ་པར་འགྱུར་རོ།
།གཟུགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་
མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བསྲབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་
འཆིང་བ་རྣམས་ནི་སྔ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
20 འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་

ཕྲག་ཏུ་མ་དང་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་མ་དང་། བསྐལ་པ་འབུམ་ཕྲག་ཏུ་
མ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཏུ་མ་ནས་བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་
ཏུ་མར་ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར་
འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཞེ་སྡང་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར་
འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་གཏི་མུག་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར་ 5
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། [288 a] །དེ་ལྟར་ན་དེའི་འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ཅི་ལྟར་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་
པར་ནུས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་ཏུ་ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་ 10
པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
ལྷའི་བདག་པོ་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་
འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱང་བ་དང་། གཙོ་བོ་
ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དེ་ནི་ 15
འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
གསུམ་པར། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བསམ་
གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་
དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་གཏོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་ 20

འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས། ད་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཐུག་
པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་བརྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཚོགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

5 སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེར།
།བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས།
།བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།
།སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། ༡༢

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་
10 སོགས་པའི་བརྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་གཉིས་སྲིད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་
དོ། །དེ་ལ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
གསུམ་པོ་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་སླ་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་བརྩོན་
[288 b]འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཡིད་ཏེ་ཅིག་ཤོས་དག་ལ་
15 གཅིག་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཚོགས་ནི་
གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ།
།དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད
ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་བོ། །བརྩོན་
འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ལ་
20 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
སྐད་དུ་བྱུང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི གཟུགས་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་
རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེ་བར་ 5
བརྗོད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་རྫོགས་པར་
བཤད་པ།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།
།རང་གཏོགས་མུན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་གསལ་བྱས་ནས།
།འགྲོ་བའི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད། 10

།ས་འོད་བྱེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་
ནི་རང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བའི་བགེགས་སུ་
གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་བསལ་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་
བགེགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་འཇོམས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ 15
སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྲོ་མི་འགྱུར། ༢༣

།དེ་ནི་ཉེས་པའི་མུན་པ་ཡོན་ཏན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་བཅོམ་པས་ཉི་མ་
ལྟར་ཆེར་རྣོ་བར་འདུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འཁྲུག་
པར་མི འགྱུར ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་སྙིང་ 20

རྗེས་རྒྱུད་སྟུམ་པར་བྱས་[289a]པའི་ཕྱིར་རོ།

།དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ།། ༎

༄།ད་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་།
།བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ།
།བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི།
།ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། [1]

།དགེ་བའི་ལས་ལ་སྤྲོ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། སྔར་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསགས་པ་སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་འཕེལ་བ་དང་ཐོབ་པ་སྲིད་པས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་རྒྱུ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བརྩོན་འགྲུས་དེ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒོ་ནས་ས་གང་ཞིག་ཏུ་ལྷག་པར་འབར་བ་འཆང་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

།ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། མིང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྲས་ལ་རྟོགས་པ་ཡི།

།བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི།

།སྣང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་བསྒོམས་པ ལས་སྔར་བཤད་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་ལྷག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ 5
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ།

།དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་ 10
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་[289 b]ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ།

།དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག པ་བཞི་ནི། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྩོན་པ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར 15
གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་ལ་བརྣབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །བརྩོན་པ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་ལ་བརྣབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་ 20

རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བརྟུན་པ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། ནང་གི་
ཚོར་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིའི་ཚོར་བ་རྣམས་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་ཚོར་བ་
རྣམས་དང་། སྔ་མ་བཞིན་དུ་ནང་གི་སེམས་དང་། ཕྱིའི་སེམས་དང་།
5 ནང་དང་ཕྱིའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་ཆོས་རྣམས་
དང་། ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ་འབད་དོ་བརྩོན་
10 འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་གོ
།སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་
མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་མི་
ཉམས་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་རྫོགས་
15 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ་འབད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་[290 a]དབེན་པ་ལ་
གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ་
རྣམ་པར་སྤོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་བསྒོམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་
20 འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་

རྐང་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་
འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་དང་
ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།དབང་པོ་ལྔ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་ 5
པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

།སྟོབས་ལྔ་ནི་དེ་དག་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམ་པར་བྱས་པ་
རྣམས་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། 10

།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དྲན་པ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང། དགའ་
བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ 15
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་
ཞེས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། 20

འགོག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་པ་བསྒོམ་མོ།
།ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་།
ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་
དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་[290 b]པའི་
5 ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།ས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི།

ཟང་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། 2

།ས་འདིར་དེའི་ཟང་ཏུ་ལྟ་བ་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ།
10 ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྔོན་ཏུ་འགྲོ་
བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་
དང་། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་ཐལ་བ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་
15 བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པར་
འཛིན་པ་རྣམས་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ནོར་དུ་འཛིན་
པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་དང་དེ་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་
20 བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ།། །།

‖ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་།
སྤྱད་དཀའི་ས་ལ་ཕམ་པར་ནུས་མ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུའི་བདུད་ 5
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་བྱ་བ་མི་ནུས་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་བདུད་
ཀྱི་བཀའ་ཉན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ས་འདིའི་མིང་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།
།ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། ༡ 10

།པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལས་
བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་
བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་
བློ་[291 a]བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་ 15
ཆུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། དེ་ནི་བློ་གྲོས་
བཟང་པོའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྲ་མོ་ཤེས་པ་ལ་ཆེར་མཁས་
པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་
དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།

།གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ནི་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཇི་
5 སྐད་དུ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།
།བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད།
།གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།
།བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། .

10 །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

སངས རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན པ།
།བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།
།འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།
།དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ།

15 །ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ དད་པར་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་པོ་གཞན་ག་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟ་
ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བླང་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་རེ་རེའི་
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་བསྟད་དོ། །དེ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
20 མོངས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །རྒྱུ་ནི་ཀུན་

འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །བླང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པར་བྱང བ་ཡིན་
ལ། དེའི་འབྲས་བུ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ལམ་གྱི
བདེན་པའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་
དོན་[291 b]དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ 5
གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ།

།ཡང་ཅི་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། །བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
ལྔ་པ་ལས། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས ཡང་དག་པ་ 10
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའོ།
།འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ འགོག་པའོ། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་
ལམ འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ།
།དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྣམ་པར་ 15
དབྱེ་བའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཕྱེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། དངོས་པོའི བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རབ་ཏུ སྐྱེ་བའི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། ལམ ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི སའི་གོ་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབ་ 20

པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་བསམ་པ་
ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བས་དོན་
5 དམ་པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་
པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
།ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ པར་བཞག་པ་ངེས་སུ་[292a]
རྟོགས་པས་ཕྱེ་སྟེ རྟོགས་པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ལུས་དང་སེམས་
10 ལ་གནོད་པ་ཉམས་སུ་འབབ་པས་དངོས་པོའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
།འགྲོ་བར་ཉེད མཚམས སྦྱོར་བ་རྟོགས་པས རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་
ཏུ ཤེས སོ། །རིམས་ནད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ ཞི་
བས ཟད་པ་དང་མི སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མི་གཉིས
པ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པས ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ
15 ཤེས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ ཆུད་པས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གོ་རིམ་ཐམས ཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ར་སྒྲུབ་པ
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང བའི་བར་གྱི བདེན་
པ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དབུ་མ་ལ་འཇུག པའི་བཤད་པ་ལས། སྐྱོང་དཀའ་བ ཞེས་བྱ་བ་
20 སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པའོ॥

༎ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ།

།རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །

།འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས།

།ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ༡ 5

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ས་དྲུག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་ 10 པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་[292b]སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་ 15 དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ།

།ད་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་ལོང་པའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདྲེན་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་ཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བློས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། ༢

5 །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་མིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་ལོང་པའི་ཚོགས་མཐའ་དག་མངོན་པར་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན པས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བླངས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འཇོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་

10 དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྨྲས་པ།

འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། །ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

།ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གང་སྨྲ་ན། ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་

15 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ན། འདི་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་འཐུག་པོས་བློའི་མིག་མ་ལུས་པར་གཡོགས་པ་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ བ་མ་ཡིན གྱི། རྒྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་

20 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཟླ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

གྱི་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་མ་
རིག་པའི་[293 a]རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཏོག་འཇོམས་པས་བསླུས་པ་བློའི་སྨྲུན་མ་
རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཏོག་དང་བྲལ་བ་དྲི་མེད་པ་མངའ་བ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱེད་
པར་བྱའོ། 5

།གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འཕགས་པ་
ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་གང་དག་འདོན་པ་དེ་དག་ལས། འཕགས་
པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཇི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་ 10
པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་
ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་
བརྗོད་ཀྱི། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་བྱས་ཤིང་ལུང་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་ 15
པས་ནི།

ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།
།ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།
།དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ལས།
།ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། ༣ 20

།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར། བདག་གིས་དེས་ཉེ་བར་[293 b]བསྟན་པའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།ཅི་སྟེ་རེ་ཞིག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་ལ་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ།
།དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ།
།ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས།
།རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ།

།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཀླུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་བསྟན་

པ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། མཐར་གྱི་ས་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་གྲུབ་བོ།

།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པའི་འཐས་ཤུ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་སྔར་གོམས་པས་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །རེས་འགའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ། དངོས་པོ་[294 a]ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་པོས་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པར་བྱའོ།

།ཡང་ཅི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འོས་པས་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་དཀའ་བ་ངེས་པར་ནུས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་ནུས་པས་དེའི་རྒྱུ་

མཚན་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།

།ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།

།རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང་།

།ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། ༤

།དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།

།དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།

།དེ་ལ།

འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི།

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཉན་པ་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་པོའི་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ༥

ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་གཏེར་རྙེད་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཤིང་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།

།སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྙིང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད།

།བཟོད་པ་སྒོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ།
།འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བྱེད་ཅིང་། ༤
།རྫོགས་པའི་[294 b]བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད།

།དེ་ལ་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ངན་འགྲོ་ལྟུང་ན་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་དུ་རིག་ནས་རྟག་ 5
ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་སོ། །བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་ཟས་དང་སྨན་དང་ཆོས་གོས་
ལ་སོགས་པ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཚོལ་བ་ལྷུར་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་
པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་ཞིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ།
།སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདྲེན་ 10
པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ།
།ཁྲོ་བས་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་
རྐྱེན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ་
བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་
བསྔོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ 15
དང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་མི་
འགྱུར་བས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
རབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་
དག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཉེ་བར་
བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ 20

དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་དོ།

།དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་བར་མེད་པར་དགེ་བའི་ཚོགས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསགས་པར་གྱུར་ནས།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི།

5 །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བས།

།དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། ༡

།ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ
།འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་
[295 a]ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འདི་ནི་རེ་
10 ཞིག་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་
སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པ་ལ་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་
སྟེ། དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ །བཅུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
15 མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་
ཅ་དང་ཆུ་ཟླ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
20 ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་

པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་
པ་ན་རྣོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་
པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སླ་བར་དགོངས་ 5
ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན།
།དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞར་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འགར་ཡང་གི་སྒྲའི་རྣམ་ 10
གྲངས་རྟེན་གྱི་ཚིག་གིས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤད་དོ།
།གང་དག་གི་སྒྲ་རྟེན་པའི་ཚིག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་[295 b]དངོས་པོ་བརྗོད་པའོ།
།དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་
འགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ལྟར་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་ 15
སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག

།གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།

།བདག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་
5 བྱའོ། །ཡང་འདི་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན་འདི་ལྟར།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

།སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། ༨

།དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་
གུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
10 བདག་གི་ངོ་བོ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱུ་གུའི་རང་གི་
བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལས་མྱུ་གུའི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་
གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་མྱུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་
བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
15 ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་སྔར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་
ཕྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི།

སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།

།ཅེས བྱའོ། །འདི་ན་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་རིགས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་[296 a]ནས།

སྨིན་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།

མྱུ་གུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེད་མི་འགྱུར་ཞིང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྨིན་ཟིན་པའི་ས་བོན་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི །གང་གིས་འདི་རང་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སླར་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེའི་མྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་ 5
དང་སྦུབས་འཆའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཏན་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།
།གཞན་ཡང་

ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་བན་འདོགས་པའི་རྐྱེན་ཆུ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ས་བོན་རྣམ་པར་ 10
འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། མྱུ་གུ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་བོན་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་ཉེས་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར། 15

ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༩

ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མྱུ་གུས་ཀྱང་འདི་འཇིག་པར་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །གཞན་ཡང་།

བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།
།ཁ་དོག་རོ་ནུས་སྨིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།

།དེ་ལ་དབྱིབས་ནི་རིང་པོ་ཟླུམ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་སེར་
པོ་ལ་སོགས་པའོ། །རོ་ནི་མངར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ནུས་པ་ནི་མཐུའི་
5 ཁྱད་པར་ནུས་མཐུའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དཔེར་ན་གཞང་འབྲུམ་གྱི་སྨན་ལུས
དང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞང་འབྲུམ་སེལ་བ་དང་། ཙི་སྨན་ལ་སོགས་པ
རྣམས་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ།[296 b]།སྨིན་པར
སྨིན་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྟེ།
དཔེར་ན་པི་པི་ལིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་
10 བུའོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་
ས་བོན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། མྱུ་གུ་ལ་ཡང་དབྱིབས་
ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དད་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དམིགས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒོག་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དག་ལས་ཚུ་
ཞེད་ལ་སོགས་པའི་མྱུ་གུ་རྣམས་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རིགས་སོ།
15 །ཅི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་འཐོབ་པས
ས་བོན་ཉིད་མྱུ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།
།ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༢༠

།དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་
20 ཏོ། །རྟག་པ་འདི་ལས་མྱུ་གུའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས

འདིའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ས་བོན་དང་མྱུ་
གུ་དག་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རྫས་ཐ་མི་དད་དོ་སྙམ་ན། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུང་ན་དེ་དག་གི་རྫས་མ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་མྱུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན། 5

།ས་བོན་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བཟུང་མེད་པའམ།

།ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ།

།དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་བླངས། ༡༡

།ཇི་ལྟར་མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་སུ་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་
བཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་བོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ 10
ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟར་མྱུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་
བཟུང་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་བཟུང་དུ་ཡོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟར་ས་བོན་ཡང་བཟུང་དུ་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱུ་གུ་ལ་[297 a]སོགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་ 15
པས་ནི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་
གཞན་དུ་བརྟགས་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཟློག་ནས་ལུགས་གཞན་དུ་བློ་མ་
སྦྱངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྟག་པ་འདི་མི་ཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། 20

གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
།དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།

།འདི་ལྟར་རྒྱུ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་
5 གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་མཐོང་སྟེ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི།
10 །དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༢

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་མཛད་པར། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་
15 ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།
།ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།
།གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར།
།བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར[297 b]ཕྱིར་རོ། ༡༣

།ཇི་སྐད་དུ།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ།
།ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
།རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན།
།སྐྱེ་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། 5

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕ་དང་བུ་
དག་གམ་མིག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན།
།བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། 10

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རྟོགས་པར་འདོད་པས དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་
མི་བྱའོ།

།འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་ 15
བ་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་
འདི་སྐད་དུ།

གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག

།ཅེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྐྱེན་
བཞི་པོ་རྒྱུ་དང་དམིགས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བདག་པོ་སྟེ། 20

རྐྱེན་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་
རབ་ལ་བསྒྲོས་ནས་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་
བླང་བར་བྱའོ།

།དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་
5 ལྔའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བས་ན་དམིགས་པ་སྟེ། །ཅི་རིགས་པར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་
ནོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་
ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་
རྐྱེན་ནོ། །བྱེད་རྒྱུ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེའོ།

10 །གཞན་དག་ན་རེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
མཚན་ཉིད་ལས་གང་ཞིག་གང་གི་སྐྱེད་པ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་
དེའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་ལ། [298 a]སྐྱེ་བུ་ཀན་པོ་ལྡང་བ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྣམས་རྟེན་མཁར་བ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་
པ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་
15 པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱུ་འགགས་མ་ཐག་
པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་
མྱུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཞིག་ཡོད་
ན་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེའོ།

།ཡང་རྐྱེན་གཞན་གང་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱི་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་
20 སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། དཔང་

ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར།

རྐྱེན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན།

ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ནི་བཞག་པར་ནུས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ། 5

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།

འོ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བ་འམ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། 10
།ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
།རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན།
།རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། 15

རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
དངོས་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་བུར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གང་གི་ཕྱིར།

།སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ༡༤ 20

།ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ས་ལུའི་ས་བོན་རང་གི་འབྲས་བུ་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་[298 b]བཞིན་དུ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་པ་དེ་བཞིན་དུ། མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ངེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་བརྗོད་ཅིང་།
གང་ཞིག་དེ་བསྐྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱུ་ཡིན་ལ།
རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན། ༡༥

།འདིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནུས་པའི་དོན་ལ་ཀྲྀ་ཏྱའི་རྐྱེན་ཅན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་གིས་བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་

རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་ནས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་
པར་གཏོགས་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འམ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས
ཀྱང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་
མ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ནི་
ས་ལུའི་ས་བོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་
འབྲས་བུ་ནི་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ཁོ་ན་ཡིན་[299 a]གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཀོ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་འདི་ཉིད་རྒྱུ་
དང་འབྲས་བུ་སྨྲ་བ་འདི་ལ་དྲི་བར་བྱའོ།

།སྨྲས་པ། ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་ངེས་པ་མཐོང་ཞེས་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ངེས་པ་
མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་བ་འདིས་
ནི་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་
བར་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞན་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་ཁྱད་པར་ཡོངས་
སུ་མ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདོད་པ་
ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས།
ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་ནུས་ལྡན་མིན།

རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་པ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན།
ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། ༡༦

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཅེང་། ས་
5 ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་
བོན་ཡང་དེ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཞན་
ལ་གྲགས་པའི་གཞན་ཉིད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལྟར་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་སུན་འབྱིན་
10 བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་གཞན་ཉིད་ནི་སྤྲིད་པར་བཤད་པ།
མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར།
དེས་ན་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མེད་ལས།
15 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་གྱིས། ༡༧

།འདི་ན་བྲམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ཡོད་བཞིན་པ་དག་ཁོ་ན་པན་ཚུན་
[299 b]བལྟོས་ནས་གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་གི །ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་ནི་དེ་
ལྟར་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་ན་གྱུར་
པར་མྱུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ས་བོན་དང་དུས

མཉམ་དུ་ལྷུ་གུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་ལ་ལྷུ་གུ་ལས་
གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉིད་མེད་ན་གཞན་ལས་ལྷུ་གུ་སྐྱེའོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱའོ། །དོན་འདི་ནི།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། 5
།རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།
།བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན།
།གཞན་དངོས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

།ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའམ་
རྐྱེན་དག་གམ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པའམ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་དུང་ 10
སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་རྐྱེན་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡོད་པས་ན་
ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
ཚེ་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ 15
དག་ལ་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་སྐྱུག་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་བྱེ་མ་དག་ལ་ཏིལ་མར་བཞིན་ཏེ།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་།
།རྐྱེན་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་འགྱུར་ན། 20

།རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་།
།ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར།

།ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་འདི་ནི་སློབ་
དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱུངས་ཁོ་ནས་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་
5 པར་ཕྱེ་བས་ཉེ་བར་མ་བཀོད་དོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྲང་མདའི་
མཐོན་དམན་དག་དུས་གཅིག་[300 a]ཉིད་དུ་ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ན་མྱུ་
གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་ཁོ་ནའི་ཚེ ས་བོན་འགག་པ་དེའི་
10 ཚེ་ཁོ་ནར་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་
འགག་པ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་
དག་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་པ་དང་ནི་དམའ་པ་དག
15 །དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
།བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཞེས་བྱ་བ སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཚེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། ༡༨

གལ་ཏེ་སྲང་གི་དཔེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་
20 སྐྱེ་བ དང འཇིག་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་དེ་མི་རུང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན། གལ་ཏེ་ཡང་སྣང་གི་དཔེར་མཐོ་དམན་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་
ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དངོས་པོ་ལ་དུས་གཅིག་པ་
ཉིད་མེད་པས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། 5
འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ།
དེ་ཚེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྣང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།

།དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་མ་
འོངས་པ་ཡིན་ལ། འགག་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ 10
མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་འགག་
པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་སྣང་དང་
མཚུངས་པར་འགྱུར། སྣང་མདའ་གཉིས་ལ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཐོན་དམན་གྱི་བྱ་བ་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ
ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ལ་ནི་དུས་གཅིག་མེད་[300b]པས་འདི་ནི་ 15
སྣང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་
མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་བྱ་བ་དག་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་
དོ་སྙམ་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པར་
ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན། ༡༩ 20

སྐྱེ་བའི བྱ་བ་གང་ཡིན་པ དེའི་བྱེད་པ་པོ་ལྷུ་གུ་ནི མ་འོངས པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན ཡང་རྟེན་མེད་པར་འདི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ ཡོད་པ་ན་ཡིན པ་ནི་འགག ན་དང་དུས་གཅིག པར་
ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ དག་དུས་གཅིག པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་
5 པ ཁོ་ནའོ།

།གལ ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ།
།འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་གྱུར་ན།
།དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས པོ་དེ།
།མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

10 །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ལྷུ་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་ན་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད
པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་ཞིག་ན །སྐྱེ བའི་སྔ་རོལ ཏུ་ནི་
འགའ་ཡང་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད པར་བཞག པར་ནི་ནུས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་
15 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དངོས པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་
མེད་ན་སྔོ་མི་བཏོག་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་ནོ། །དངོས པོ ཞེས་བྱ་
པ ནི་བཏུན་པའོ། །མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རོ།
།ཅི་ཞིག་གི་སྒྲ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ།
དངོས་པོ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
20 རོ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

།གལ་ཏེ་སྣང་མདའི་མཐོན་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གང་ཁོ་ན་
ལ་ས་བོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྗང་
པའི་མདོ་ལས་སྣང་གི་དཔེ་འདི་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
ཉེ་བར་བཀོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞིང་[301 a]རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ 5
མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་
བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ
ཇི་སྐད་དུ།

ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག །ལས།
།མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། 10
།ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།
།སྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས།

ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་ཅིག་ཅར་བ་
ཉིད་མེད་པས་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། གང་དུ་
ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱེ་བར་ཡོད་པར 15
འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
དག་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཁོ་
ནར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ལ་
སོགས་པ་དག་དང་སེམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ 20

རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།
།མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།
5 །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
།ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༢༠

།གལ་ཏེ་མིག ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་རྣམས་མིག་གི་བློ་ར་ལྟར་པའི་རྐྱེན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཡོད་པ་ལ་འབྱུང་བས་ 10 དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་འདོད་ནས་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བློ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ན་[301b]གཞན་ཉིད་སྲིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ་དེ་མི་ 15 སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པས། སོང་སོང་ནས་སྣ་ཙམ་འཕའ་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་འདི་ནི་མི་རུང་ངོ།

20 །ད་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་བལྟོས་པའི་

རྟུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན།

།ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉི་ག་གཉིས་ཕྲལ་ཞིག་བསྐྱེད་གྲང་།

།ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ།

།གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་ཕྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། 5

།རེ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེད་
བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

།སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱེན་དག་གིས་དགོས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་ 10
པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་
སྟེ། བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ།

།ཁྱིམ་ཀྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བཤད་དོ། །དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། 15

འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།

།འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།

།སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

།རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པར་ཡོད་མིན་ན། །འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་རྒྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ 20

ཞིག་བྱ་སྟེ། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
།གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནི་
གཉིས་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་[302a]ཅན་ཉིད་ནི་དུས་
གཅིག་གི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
5 དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས།

མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།
།དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྣང་བ་དང་ནི་མུན་པ་བཞིན།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

10 བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། །གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ།
།ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད།

།ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡང་
རྐྱེན་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤངས་པའི་
15 འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་
ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་གི་བཀག་པས་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་རོ་། །གང་གི་ཚེ་འདི་གཉི་ག་མ་
གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་
ཉིད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ།

20 དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ། །མྱ་ངན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ།

དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག །གྲུབ་ན་དེ་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ།

།གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གང་དང་
གང་སྨྲས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་སྣད་པ་ལྟར། ཁྱོད་
ཀྱི་བློའི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྲེགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྦྱོང་ 5
བ་ལྟར་ཕྱེད་པའི་རིགས་པའི་བུད་ཤིང་བསྐལ་བས་ཆོག་གོ །གལ་ཏེ་རིགས་
པས་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཞིག་འཇིག་
རྟེན་ཉིད་ལས། གྲུབ་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག་
རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ། 10

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན།
།འདིར་ནི་[302 b]རིགས་པ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀ་ཅི་ཞིག་བྱ།
།གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།
།དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། 22

།འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ན་ 15
ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བ་ཡང་
ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་
ཁོ་ན་ལ་འོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་མེད་པར་
ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་[illegible]་མ་རྟོགས་ཤིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ 20

འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ། དངོས་པོ་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བར་ཤྲོས་པ་མི་བཟོད་པས་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྫོལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་
བྱུང ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་
5 པའི་ཟླ་རྫོལ་ལས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་ཡུལ་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།
།དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།
10 །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།
།མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། 23

།འདི་ན་བདེན་པ་གཉིས ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་
པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། འདུ་བྱེད་དང་མྱུ་གུ་ལ་
སོགས་པ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་
15 པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ།. འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ།
།དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་[303 a]མིང་ཏོག་གིས་བློའི་མིག་མ་
20 ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྫུན་པའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ཡོད་

པ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་
ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།
།རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། 5
།དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། །མཐོང་བ་རྫུན་པའི་ཡུལ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་
རྣམ་པར་བཞག་ནས། མཐོང་བ་རྫུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཡང་དག་
པ་དང་རྫུན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་
དང་། ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། 10

མཐོང་བ་རྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།
།དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ།
།སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།
།དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་བལྟོས་ལོག་པར་འདོད། ༢༨

།དེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་པ་ཅན་ནི་རབ་རིབ་དང་སྐྱ་ཞིང་མིག་སེར་ 15
ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་རོལ་
གྱི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་
དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་དག་གོ །དེ་ལ་དབང་པོ་ལེགས་
པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཞིང་དབང་པོ་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་དོ། 20

།ཇི་ལྟར་འདི་དག་གི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས།
5 །བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།
།འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི།
།འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག ༢༥

།དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དག་དང་[303 b]ད་དུ་ར་
ཟོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ནང་ན་ཡོད་པ་
10 ཡིན་ནོ། །ཏིལ་མར་དང་ཆུ་དང་མེ་ལོང་དང་བྲག་སྦུག་ལ་སོགས་པ་ནས་
བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡུལ་དང་དུས་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་
གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་
པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར། གཟུགས་བརྙན་
15 དང་བྲག་ཅ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྔགས་
དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་བྱེད་
པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་
སོགས་པ་དག་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་སྟེ། རྨི་ལམ་ལ་
20 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་

ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུན་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་
པ་མེད་པར་དབང་པོ་ཧྲུག་ཅར་གྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོག་བ་
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་
གནོད་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ 5
ལ་བལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན།
།རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། 10
།སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།
།དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ༢༥

།མུ་སྟེགས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་
སྐྱེ་བོ་མ་བྱང་བ་གནག་རྫི་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཅད་ལ་གྲགས་
པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་ 15
དག་པར་ངེས་པར་བཟུང་བར་ཕུལ་དུ་ཕྱུང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་[304 a]
ཤིང་ལ་འཛེགས་པས་ཡལ་ག་སྔ་མ་བཏང་ནས་ཡལ་ག་ཕྱི་མ་བཟུང་བ་
ལྟར་ལྷུང་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་ངན་པའི་རི་སུལ་དག་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་
ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་ 20

སོགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།
|དེའི་ཕྱིར་འདིར།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས།
|རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ཇི་ལྟར།
5 |དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་བློས།
|དྲི་མེད་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༧

|གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། |འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་བླངས་ནས་ཡིན་ནོ། |གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དགག་
10 པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
15 |དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་འོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། |དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

|དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
20 བཤད་པ།

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།
།དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི།
།ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།
།བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། ༢༨

།དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ 5
ལ་སྒྲིབས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏི་མུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་དངོས་པོའི་རང་
གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་[304b]རང་བཞིན་
མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཀུན་རྫོབ་དེས་གང་
ཞིག་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་
སྣང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་སྟེ། 10
དེ་ནི་བཅོས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་རྫུན་ཡང་མ་རིག་
པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་
སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྣང་སྟེ།
རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ 15
སྣང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྫུན་པ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་
ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ན་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་ 20

པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་
གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་
རྣམས་ལ་ནི་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྱུ་
5 མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་
ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་
པ་ཙམ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་
གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་གི །སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་
རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
10 པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་
རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་[305 a]ཀྱི་དོན་དམ་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་
15 རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་
རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་
20 དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ནས། དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་
པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས། ཉན་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གིས་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་
བར་བྱ་བའི ཕྱིར་དཔེ བཤད་པ། 5

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།
།ངོ་བོ་ལོག་པ གང་ཞིག རྣམ་བརྟགས་པ།
།དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།
།མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ བཞིན འདིར་ཤེས་ཀྱིས། ༢༩

།རབ་རིབ་ཀྱི མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་ 10
བསེ དུ ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་ན་སྐྲ ཤད་ལ་སོགས་པའི་འཚོགས་
ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པར མཐོང་པས་དེ བསལ་བར་འདོད་ནས་སྣོད་དེ་
ལ་ཡང དང་ཡང་དུ་བསྒྲེ་བསྒྲིག་བྱེད་པའི་ཚོགས ཐོབ པར་རིག་སྟེ། འདི་
ཅི་བྱེད་པ་ཞིག་སྙམ་ནས རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གན་དུ་ཕྱིན་ནས སྐྲ་ཤད་ཀྱི་
ཡུལ དེར མིག་གཏད་ཀྱང་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་། 15
སྐྲ་ཤད་དེའི་བརྟེན་ཅན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་པ་དང སྐྲ་ཤད་དང་སྐྲ་ཤད་
མ་ཡིན་པ་དང་མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར དག་ཏུ རྟོག་པར་བྱེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ ཅན་རབ་རིབ་ཅན་མེད་པ་
ལ་སྐྲ་ཤད་མཐོང ངོ་ཞེས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་འདོད་པས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་ངོར་ 20

བྱས་ནས་འདི་ན་[305 b]སྐྲ་ཤད་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པ་ལྷུར་
བྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲ་མོད་ཀྱི། སྨྲ་བ་པོ་འདི་ལ་དེ་ལ་སྐུར་འདེབས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ།

།སྐྲ་ཤད་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་
5 བ་དེ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་
རིབ་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་ཕུང་པོ་
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
10 རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་
བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ།

།གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནམ་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།
15 །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་གལ་
ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་
ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་
20 འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་སྨྲ་བར་བྱ་བ་དང་

སྨྲ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྷའི་བུ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་རྫུན་ཏེ་བསླུ་བའི་ཆོས་སོ། །ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ 5
བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་ཅི་
སྟོན་པ་དང་། [306 a]གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་
པར་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་
ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། 10

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་པ་
དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་མི་གཙང་
བ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ 15
མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་
བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་
ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། 20

།ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་
ལེན་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།
5 །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།
།ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།
།བླུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ༣༠

།འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་དང་། དེ་ཉིད་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་
10 བླང་བར་བྱ་བ་དགོས་ན། གང་གི་ཕྱིར་བླུན་པོ་ནི་ཚད་མར་རིགས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
དེ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་སོགས་པ་བརྟག་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་ལ་སོགས་
པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་
15 ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ [306 b]དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་། སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
།དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད།

20 །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་

འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།
།གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། 31

།དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྫས་སྒྲོགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟགས་པ། རྫས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བུམ་པའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། བུམ་པ་ནི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་གྱིས། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པས་ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། ད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།

།བདག་གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་།

།ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་དེས་ན།

།གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ༣༢

5 །པོའི་[307a]དབང་པོས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ན་བུ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས་དེའི་མའི་ཁོང་དུ་འཇུད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་གོ །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེའི་རྒྱུ་བླུགས་ནས་རང་གི་10 བུ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་བུ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལྟར་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དང་ལྗོན་ཤིང་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།

15 །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།

།དེ་ཕྱིར་མྱུག་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།

།གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།

།ཕྱུག ཚོ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། ༢༢

།གལ་ཏེ མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མྱུ་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བ་མེན་ཡོད་པས་བ་ལང་ཤི་བར་གྱུར་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ནི་ 5 མ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་དན་ལས [མི]འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་མྱུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟར ས་བོན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཉིད་མེད་པས་ས་བོན་[གང་]ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མྱུ་གུ་མ་ཡིན་པས་ས་བོན མི་འཇིག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡང་བཀག་པར་ 10 འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ།

།ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན།

།དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

།དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། 15

།ཞེས་གསུངས་[307b]པ་ལྟ་བུའོ། །ས་བོན་ཡོད་ན ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་མྱུ་གུ་ཡང་འབྱུང་བ་ན་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གསུངས་པ།

ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན།

།ཡང་ཅིའི ཕྱིར་ས་བོན དེ་ཉིད་ལྷུ་གུ དེར མི འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན ཏེ།

།ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་གཉི་གའི་ཕྱོགས་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཆར་ཡང་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ།

།འདིར་རྟོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ས་བོན་དང་ལྷུ་གུ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་གཉིས་གཅིག་པ་འམ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཚེ་དེ་དག ལ་རང་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྨི་ལམ་དུ་ཡང་དམིགས པའི་ས་བོན་དང་ལྷུ་གུ་དག་ལྟར གཅིག་ཉིད་དམ་གཞན ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་འདི་ཉིད།

འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་ཏེ།

།འདུ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན།

།འདུ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་པ སྟེ།

།རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་དང་བྲལ་བའོ།

།ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ།

།དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན།

།དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ།
།དེ་ཕྱིར་ཆད་མེད་རྟག་མ་ཡིན།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། 5

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན།
།དེ་ལ་སྐུར་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
།སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན།
།དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ༣༤

།གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་ 10
གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ [308 a]རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི། དེ་གང་གི་ཚེ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་ 15
སོགས་པ་དག བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་བླང་བར་མི་བྱའོ།

།ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས།
འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ།
ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་
5 མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་
སྨོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྨོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་
ཉིད་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པས་ཆོས་
རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པས་ཆོས་རྣམས་མ་
10 སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གང་མ་
བྱུང་བས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་
བ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་
15 རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་[308 b]ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་འགྱུར་རོ།

།བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྟོང་མིན་སྟོང་ལྡན་མཐོང་མིན་ཏེ།

།མྱང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས།

།ཁོག་ལྟས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར།

།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།ཞེས་བཤད་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།

།ངེས་པར་འབྱིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།

།གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ།

།དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། དོན་དམ་པར སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་
དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར བ་ལ་
སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་
དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།
།ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ། བདེན་པ་
གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།
།འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན དམ་པར་ན་བདེན་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི བརྫུན པ བསླུ་བའི་ཆོས ཅན ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

།དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་དག་ལས་
སྐྱེ་བ་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར།

5 གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན།
།དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ།
།གནས་རྙེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
།ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། ༣༥

།འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཅི་བདག་
10 ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཅི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་[309 a]པ་དང་མ་
འགགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་ཚུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་སྐྱེ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན
ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་མེད་
15 པར་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་
ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས།

ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས།
།བཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ།

།འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར།
།འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན།
།ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།
ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།
།དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། 5
།དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།
།མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ལ། 10
།ལག་པ་རྩོལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་ན།
།སྒྲོག་བྱེད་པི་ཝང་གླིང་བུ་ལ་སོགས་པས།
།དེ་དག་ལས་སྒྲིས་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།
།དེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་ཏེ།
།དེ་ནི་གང་ལས་འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས། 15
།ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་བྱས་ན།
།སྒྲ་ཡི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་རྙེད་མི་འགྱུར།
།དེ་ལྟར་རྒྱུ་དག་དང་ནི་རྐྱེན་དག་ལས།
།འདུ་བྱེད་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།

།ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི།
།འདུ་བྱེད་སྟོང་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་།
།ཕུང་པོ་དག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི།
།ནང་ཡང་སྟོང་ལ་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་སྟེ།
5 །སེམས་ཅན་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ།
།ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད།

།ཅེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན པའི་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་གཅོད་པ་ན་ཐེད་ཤ་ཐོན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་[309 b]ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཞིག་ཀུན་
10 ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།
15 །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི།
།རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།
།ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ༣༦

།ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་། དེ་
20 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་

གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་གནོད་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གང་དག་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དངོས་པོ་སྟོང་པོ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ།
།ཚོགས་ལ་བལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།
།ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས།
།ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། ༣༧
།དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།
།སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

།དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་[310a]པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་

རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་
ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ།

མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ།
།ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།
།གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
།ཀློན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
།དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། ༣༨

།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་
པ་དང་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ།
།དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག
།སྔོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ།
།དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

དངོས་པོ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན།

།རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི།

།ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི།

།རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ། 5

ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྲུལ་པ་ནི།

།རྫུ་འཕྲུལ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཞིང་།

།སྤྲུལ་པ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ནི།

།སླར་ཡང་གཞན་ནི་སྤྲུལ་པ་ལྟར།

།དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ[ས]་ལས་གང་། 10

།བྱས་པའང་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན།

།དཔེར་ན་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་གང་ཞིག

།སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

།ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་།

།བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག 15

།དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་།

།སྨིག་རྒྱུ་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།

།ཞེས་སྤྲུལ་པའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་
སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་
བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་[310 b]དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་ 20

འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་
ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རྒྱུན་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་
པར་ཡང་ཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

5 གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ།
།དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར།
།ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
།འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ༣༩

།གང་གི་ལྟར་ན་ལས་འགགས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟིན་པའི་ལས་དེ་
10 ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། འགགས་
ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའམ། བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་རྒྱུད་མི་ཟ་
བའམ། ཐོབ་པའམ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
15 མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་ཞིག་པ་
ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་མི་
འཇིགས་པ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།
།ཇི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད།
20 །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར།

།གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ།

།དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་།

མི་ཡི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ།

།དེ་སྲིད་འཚོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། 5

།ལོ་ལ་ཕུང་པོར་སྤུངས་པ་མེད།

།སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས།

།ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྨྲས་དང་།

།ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྨྲས་པ།

།སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། 10

།ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན།

།ཞེས་འབྱུང་ངོ། །ཇི་སྐད་སྙད་པའི་དོན་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ།

རྨི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།

།སད་ཀྱང་དྲན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།

།དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། 15

།ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། ༧༠

[311a] །ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་ཞིག་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་རྨིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་ 20

རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་རྨིས་ལ།
དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དེ་དྲན་པའི་མི་དེ་
མཁས་པའི་ངང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྨི་ལམ་གྱི་
5 བུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ལགས་ན། དེ་དང་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་ཡོངས་ཤིང་དུབ་
པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་
མི་ལྡན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་གྱུར་
10 པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་
ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་དང་ངག་
དང་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་
གྱུར་ནས་འགག་གོ །འགགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་
15 ཡིན་པ་ནས་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།
དུས་གཞན་ཇི་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚེ་དེ་
དང་སྐལ་པ་འདྲ་བའི་ལས་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་
བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ།
20 །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་སྐྱེ་བའི་ཆང་

གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་ནི་ཡི་[311 b]དྭགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་
མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར འགྱུར་བར་མངོན་པ་དེ་
དང་སྐལ་པ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་ངོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ 5
ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་
ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོའོ། 10
།རྣམ་པར་ཤེས་:པ་སྐྱེ་བའི་ཚར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚེ་ཡང་གང་ནས་
ཀྱང་མི་འོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་
མས་སྟོང་ངོ། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་ངོ། །ལས་ནི་ལས་
ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤསེ་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་ 15
སྟོང་ངོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་
པར་སྨིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་[མ་]འགགས་པའི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱས་ཟིན་པ་ 20

ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ།

5 ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།
།རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི།
།མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར།
།དེ་བཞིན་སྨིན་ལས་སླར་སྨིན་མིན་ཤེས་གྱིས། ༨༡

།དཔེར་ན་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཅན་
10 གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་གི་[312a]དེ་
ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་བོང་བུའི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་
སོགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་འགགས་
པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་
འདིས་ལས་རྣམས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པར་
15 སྨིན་པ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།
།རྣམ་སྨིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།
།དགེ་མི་དགེ་མེད་བློ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ།
།ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད། ༨༢

།གལ་ཏེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་ཟླ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བ་ངེས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་[མི་]དགེ་བ་ལས་
མ་ཡིན་ལ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་དམིགས་པས་ནི་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། 5

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་ངེས་
པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་
པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་
བུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་དོ། 10

།གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་བཞག་
ན། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་
ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་བརླབས་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ 15
ཞིག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་
གདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་[312b]སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ 20

ཡོད་དོ། །དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ།
།ཁུར་ཁུར་བ་ནི གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་
ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡིད་ཅེས་
5 བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་རིང་པོ་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་ཤིང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཕྱི་མ་ལ་
མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི དབང་གིས་གསུངས་ཡིན་ནོ། །འདིར་དགོངས་པ་
གང ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

10 ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།
།ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།
།བསྟན་པ་འདི་ནི དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།
།རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། ༤༣

།གདུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་
15 པར་གྱུར་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་ཤིང་བདག་མེད་དོ་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་སྐྲག་
པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྤོང་བའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ ལ་གཡང་ས་དང་འདྲ་བར་
སེམས་པ་དེ་དག དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
20 བསྟན་པས་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་

འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་
ན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྷས།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ།
།དེ་ཡི་དེ་དེ་སྣར་དབྱད་བྱ།
།ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི།
།སྐྱོན་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་[313a]བཤད་དོ། །གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཐལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
།ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།
།དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།
།ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༧༨

།འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ངར་འཛིན་པ་དང་
ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བརྗོད་པ་འཇིག་
རྟེན་གྱིས་གོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་
བར་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པ་
དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལས།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་རྣམས།
།འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན།
།སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་།
།སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར།

།ཕུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་།
།སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ།
།ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

།མིང་མེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས།
།བསམ་དུ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས།
།སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བརྗོད་པ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

།དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་།
།སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས།
།དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

།དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཉིས་ལ།
།འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན།
།སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་བ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

།ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། 5
།ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཀྱང་།
།སྲེག་པའི་བསྐལ་པ་[313 b]བརྗོད་མཛད་པ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

།དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི།
།རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། 10
།སེམས་ཅན་ཁམས་ཀུན་སྟོན་མཛད་པ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

།ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྨྲ་བ་པོ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་ལུགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དག་འཇོག་པར་ 15
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ།

བཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།
།སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།

།ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས།

།རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར།

།གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ནི་བཞུགས་པ་ལ་འཇུག་གོ །ཤེས་རབ་
ལ་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་
5 ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ། །གང་
གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྷག་པར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་
རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ།
།རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཚིག་རྣམ་
10 པར་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་
ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།

།ཡང་ཇི་ལྟར་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད།

15 གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།

།སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་འཚད་
པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སེམས་ལ་བཟུང་བ་ཡོད་པ་མ་[314 a]ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
20 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་

གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་
རིག་པས་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

།གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་འདིར་
ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ 5
ཙམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ།

།ཇི་ལྟ་རླུང་གིས་བསྐུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི།
།ཚེ་ལས་ཆུ་རླབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
།ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།
།རང་གི་ནུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། ༢༦ 10

།ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་རླབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆུའི་ཡན་ལག་
རླུང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱོད་པ་ལས། རླུང་ཙམ་གྱི་རྐྱེན་ཉེ་བར་ལྷགས་པས་
གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རྦ་རླབས་རྣམས་འགྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་ལུས་རྫོད་
པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ 15
ཞུགས་པ། བཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་
ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པར་འགག་
བཞིན་པས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བའི་
རྒྱུར་གྱུར་བ་བཞག་པ་རིམ་གྱིས་རང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྐྱེན་ལྷགས་ 20

པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཞན་
གྱི་དབང་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བར བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་བརྫུད་པ་
དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་བརྫུད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་
5 ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་[314 b]དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་རྣམས།

།པ་དི་པ་ནྲ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ།
།ཨུ་ཤེལ་ཨུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་།
།ཀླག་ཤ་ཡབ་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལྐར།
།དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ།

10 ཞེས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་གྱི་བརྟེན་ཉིད་
ཀྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྟག་གོ ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ།
15 །གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་
གྲགས་པ།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།
།དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་།
།ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ།
20 །ཡོད་དང་སྤྲོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༤༧

།གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འདི་ནི་གཉིས་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་
སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟོག་པའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་དུ་འཁྲུལ་པ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ནི་དེ་ལ་མ་བལྟོས་
པ་མི་རིགས་ལ། སྦྲུལ་པར་འཁྲུལ་པ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ནི་
ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བར་མི་ 5
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྔོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཅིའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གཉིས་མི་
ཟ་བར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་ 10
རྗེས་སུ་མཐོང་ལ །གང་ཞིག་འདིར་ལྷག་པར་ལུས་པར་གྱུར་པ་དེ་འདི་
ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་[315 a]པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ 15
ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཇི་སྲིད་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

།དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྡུ་ན། འདིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་
རྣམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ 20

ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་སྨྲས་པའི་ཚིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དོ། །བཏགས་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །ཞེའོ། །འདི་ལ་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

5 ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེར་ན་གང་དུ་ཡོད།

།ཅེས་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་དབྱད་པར་བྱའོ། །སྨྲས་པ།

རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན།

ཁང་མིག་ཕྱིན་ཏུ་ཆུང་ངུའི་ནང་དུ་ཉལ་ཞིང་གཉིད་ཀྱི་ལོག་པས་ཁང
པའི་ནང་དུ་གླང་པོ་ཆེ་མྱོས་པའི་ཁྱུ་སྙིམས་པ་ན་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་
10 མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་གཉེན་མི་ཟ་བར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

དེ་བསམ་བྱ།

ཡང་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ།

15 གང་ཚེ་ང་ལ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།
ཡོད་མིན་དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། ༤༨

།གང་པ་གླང་མྱོས་པའི་ཁྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ལྟར་
ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་

རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ནི་ལམ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོར་བ་མེད་ན་དེའི་ཚེ་སད་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པར་ནི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། [315 b] འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་སད་ཚེ་རྨི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།
།ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། 5

།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྙམ་དྲན་པ།
།དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ༢༩

།ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་དྲན་པ་ཡང་ཡོད་ 10 པས་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་ན་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་ 15 དཀྲུགས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་བློ་མི་སྲིད་པས།
།ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།
།དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།
།རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ༣༠ 20

།སྟེ་རྨི་ལམ་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
5 ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་
བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཙམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར།

10 ཇི་ལྟར ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་རྨི་ལམ་དུ།
།མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན།

།དེའི་ཕྱིར།

མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་སེམས།
།གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྫུན་པ་ཡིན། ༥༡

15 །ཇི་ལྟར་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་མིག་དང་[316 a]གཟུགས་དང་ཡིད་དེ་
གསུམ་པོ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དེར་མིག་
དང་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ།

20 རྣ་སོགས་གསུམ་པོ་ལྷག་མའང་སྐྱེ་བ་མེད།

།ནུ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྒྲ་དང་ནུ་བའི་ཤེས་པ་
ནས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བསྡུའོ།
།དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལམ་དུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་
ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ།

།གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ 5
པར་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་སྐྱེ་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་
སེམས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། སྐྱེ་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

།ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ 10
ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ལས་བྱུང་བ་དངོས་
ཀྱི་དོན་ལྡན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
གི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལམ་ན་གསུམ་ཚར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གྲུབ་
པའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཆོས་ 15
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བཤད་པ།

སྐྱེ་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་།
།དངོས་རྣམས་ལྡན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།
།སྤྱོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ༥༢ 20

།ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་དུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
རྫུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པ་ན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་[316 b]སྒྱུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར།
།སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མེད།
།སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ།
།དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ།

སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།
།འདི་ལ་སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་འཆི་བ་མེད།
།སེམས་ཅན་མིང་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྙེད་དེ།
།ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་སྦུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་
ལ། རྨི་ལམ་ན་རྨི་ལམ་ཉི་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི།

།འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན་ཇི་སྲིད་དུ།
།མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

།ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་དང་
བྲལ་བས་སད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་
རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རྨི་ལམ་རྨི་བཞིན་པས་དམིགས་པར་གསུམ་
ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་

སླབས་ལས་མ་ལྡངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གསུམ་ཚར་ཡང་ཡོད་དོ།

།སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཚར་ཡོད་ཞིན་ལྟར།
།གཏི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༥༢

།ཇི་ལྟར་གཉིད་ཟད་པས་སད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པ་ཟུངས་ཟད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གསུམ ཚར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ན་ཡིན་ནོ།

།འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པས་བློ་གང་གིས།
།རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྲ་རྣམས་གང་[317 a]མཐོང་བ།
།དེ་བློ་ལ་བལྟོས་གཉིས་ཚར་བདེན་པ་སྟེ།
།དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉི་གའང་རྫུན་པ་ཡིན། ༥༨

།མི་ལམ་ཁོ་ན་ལྟར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་གཉི་ག་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ། ཡུལ་

མེད་པར་ཤེས་པ་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གནོད་མི་ཟ་བར་
འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་བློ་ཡོད་ན།
།སྐྲ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།
5 །རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྲ་ཤད་བློར་འགྱུར་ན།
།དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༥༥

།གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་དག་མེད་པར་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཡུལ་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དག་མཐོང་
བ་དེར་མིག་གཏད་པའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྲ་ཤད་
10 ཀྱི་བློ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།

།འདིར་གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
ཡིན་ན་ནི་འདི་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བག་ཆགས་སྔར་བཞག་པ་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པ་དག་རྣམ་པར་
15 ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྐྲའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་
པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་བློ་ནུས་ནི།
20 །སྨིན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་བློ་མི་འབྱུང་།

།ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་པས་མིན་ཞེ་ན།

།ནུས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ༥༦

།ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་[317b]ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ 5
འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ ཞིག་གོ །དེའི་ཕྱིར་འདི་མི་འགྲུབ་པོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

།མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལའང་ནུས་ཡོད་མིན་ནི།

།འདིར་ནུས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་རྣམ་པར ཤེས་པ་ད་ལྟར་ 10
བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་གམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ནུས་པའི་ཞེས་རྣུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོང་གྱུར་པ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་[ན་]ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ 15
ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནུས་པ་མི་སྲིད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་ལས་ཞེས་ལྡ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་སྤང་བཤད་ཟིན་ཏོ། |དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

|མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ནུས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།

|མོ་གཤམ་བུ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ༤༧

|ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། |ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ནུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། |གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། རྣམ་[318 a]པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། |གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ནི་འདིའི་ནུས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་གིས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ནི་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་མ་སྨྲས་པ་འདིས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། |ཡང་གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་ཡང་འདོད་པར་བྱ་བ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

· |ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་འདིའི་ནུས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཅན་ཆོས་ཤིག་སྣལ་མ་འདི་ལ་ངས་
ཡུག་ཕྲིགས་ཤིག་ཅེས་སྨྲ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ།
།འཁོར་ལོས་སྒྱུར་དང་རང་འབྱུང་གཉིས།

ཞེས་བཤད་དོ། །སྨྲ་ན། དེ་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་འདོད་ན།
།ནུས་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད།

།རེས་འགའ་གང་ཞིག་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། རྟག་
དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་འམ་ནམ་
མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་གལ་ཏེ་ནུས་པ་
ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞིན་དུ་[318b]ནུས་པ་མེད་པར་དེའི་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འབྲས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

།གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ནུས་པ་ཕན་ཚུན་བསྒོས་ནས་
འགྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི།
5 །གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ༥༨

།རྣལ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྣལ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངང་བཞིན་
གྱི[ས་]ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་པོ་ཡོད་
10 ན་ཐུང་ངུར་འགྱུར་ལ་ཐུང་ངུ་ཡོད་ན་རིང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ཕ་རོལ་
ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཚུ་རོལ་ཡོད་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟར་
བཏགས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་དོ།

།དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

15 འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱུ་ཡི་ནི།
།རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།
།དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀུན།
།རྒྱུ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།

།ཞེས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་བསྒོམས་འགྲུབ།
།དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བསྒོམས་ནས་ནི།
།བསྒོམས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྲུབ་ན།
།གང་ལ་བསྒོམས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ། 5

།ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བསྒོམས་ནས་
འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བསྒོམས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་འགྲུབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྒོམས་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གང་
ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་ན། ད་ནི་གཉི་ག་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་བསྒོམས་ནས་ 10
གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་[319 a]བྱ་དགོས་སོ། གཞན་ཡང་།

དངོས་པོ་བསྒོམས་འགྲུབ་གང་ཡིན་པ།
།དེ་མ་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་བསྒོམས།
།ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་བསྒོམས་ཤེ་ན།
།དེ་ནི་བསྒོམས་པར་མི་རིགས་སོ། 15

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནུས་པ་ལ་བསྒོམས་ནས་འགྲུབ་ན། དེ་གྲུབ་པའམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ནུས་
པ་ལ་བསྒོམས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་ནུས་པ་ལ་མི་བསྒོམས་སོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་པ་ལ་བསྒོམས་
ན་ནི། གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་བསྒོམས་པར་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་དོན་ 20

རྒྱུན་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་
གཞན་ཉིད་དུ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་
སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་བག་
ཆགས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

།ཅི་སྟེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱོན་ན་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་ན།

ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ

ཞེས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ༥༩

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བཤད་ཟིན་ནས་སླར་
ཡང་མི་བརྗོད་དོ། །འདིར་སྨྲས་པ།

གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི།
།དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་དེའི་ཕྱིར།
།ཉེས་མེད་ཅེ་ན།

།གལ་ཏེ་ཡང་དེར་རྗེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་གཞན་
ཉིད་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱུན་འདི་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནས་
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་
ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ཉིད་
མ་གྲུབ་པས་ན།

འདི་ནི་སྒྲུབ་བྱ་ཞིག

ཀོ །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཐ་མི་དད་རྒྱུན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ། ༨༠

།སྐབས་ནི་གོ་སྐབས་སོ། །བདག་གི་དངོས་པོ་བཙན་ཚུན་ཐ་དད་པ་
5 རྣམས་ནི་རྒྱུན་ཐ་མི་དད་པའི་བརྟེན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་མི་འོས་ཏེ་གཞན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

བྱམས་པ་ཉེར་སྦྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།

།གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།

།གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ།

10 །དེ་དག་[320 a]རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༨༡

།དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་
མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ།

།དེ་ལ་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་
15 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི་ནུས་པ་མི་སྲིད་པར་བརྗོད་པས་
ཚུལ་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་བསྟན་
པ་ཡིན་དང་། སླར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བས་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་
པར་ལྷུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་བསམས་
20 ཤིང་སྨྲས་པ།

མིག་བློ་སྐྱེ་བ་རང་ནུས་གང་ཞིག་ལས།
།དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།
།རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ནུས་དེ་ལ།
།དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ༦༢

།མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ 5
པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཇིག་བཞིན་པ་ན་བཞག་པ་
ཡིན་ན། དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་ཕྱིས་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནུས་པའི་
སྐད་ཅིག་པར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་པར་མེད་
པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཏི་མུག་གི་འཇིག་རྟེན་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ 10
མིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་
གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཞན་ཡང་དེས་
པར་བྱའོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་
པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་[320 b]ཐ་མི་ 15
དད་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག
།ཕྱི་བཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།
།སྔོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།
།སྐྱེ་བོས་ཕྱི་རོལ་བཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། ༦༣ 20

།ཇི་ལྟར་བནྡྷུ་ཛཱི་བ་ཀ་དང་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དག་དམར་པོའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན། ནོར་བུ་དག་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་
བསྒྱུར་བའི་ཚོན་ལ་མི་བལྟོས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་
རང་གི་ས་བོན་གྱིས་འཕགས་པའི་ནུས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ལས་རྣམ་
5 པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྔོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
པར་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོར་མངོན་པར་
ཞེན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་རྒྱ་མིན་ཏུ་དད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ངོགས་
10 མཐར་སྐྱེས་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བཏགས་པའི་པད་མ་རཱ་གའི་གཟུགས་
བརྙན་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་རྒྱུའི་ནང་ན་ཕྱི་
རོལ་ལྟ་བུར་དམིགས་མོད་ཀྱི། དེ་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན།

15 མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
།རང་ནུས་སྨིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།
།འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར།
།ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༥༦

།དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་རྨི་ལམ་དུ།

།སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།

།མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།

།སྨིན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྐྱེ། ༦༤

།གལ་ཏེ་འདིར་ཇི་ལྟར་སད་[321 a]པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་ལྟ་བ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆེས་གསལ་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མིག་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེ་ན། སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོང་བ་ལ་ཡང་གང་གིས་ན་འདིས་མ་ལོང་བ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་རང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

།ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ནི་མིག་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ན་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡོད་པ་དེར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྨི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་སད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཕྱིར་ལྟར་སྐྱེ་ལམ་དྲུག་པ་ཡི།
།ནུས་པ་སྨིན་ཡོད་སད་པར་མེད་གྱུར་ན།
།དྲུག་པའི་ནུས་སྨིན་ཇི་ལྟར་འདེར་མེད་པ།
།དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཚེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། ༦༦

5 །དྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་གི་ཚུལ་ཙམ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་ལམ་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་འདོད་ཀྱི། སད་པ་ལ་མ་ཡིན་ན་དེར་ཅག་གི ཚིག་གིས ཀྱང་འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
10 ལམ་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ།

།ཇི་ལྟར་མིག་མེད་[321 b]འདི་ཡི་རྒྱུ་མིན་ལྟར།
།སྐྱེ་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན

པར་བརྗོད་པར་ནུས་སོ། །སྐྱེ་ལམ་མཐོང་བ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོང་བ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྟེན་དབང་པོ་བྲེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
15 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིག་གི་དབང་པོ་ནུས་པའི་སྨིན་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྲེད་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པའི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིག་མེད་པ་སད་པའི་ལོང་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་ལམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་
20 རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།
།རྫུན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས། ༦༧

།དེ་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་རྣལ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་གི་རྣལ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན།

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།
།དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།
།རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད།

།སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསུལ་པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི:ཕྱིར་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་དང་། ཕ་རོལ་པོ་གང་ཞིག་སད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྡུས་སྦལ་གྱི་སྤུའི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་[322 a]སྨྲའོ།

།དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་འདིས་ལན་གང་དང་

གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པས་དམ་བཅའ་བ་དང་མཚུངས་
པར་མཐོང་བ་ན་རྟོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་ཟློག་
པར་བྱེད་དོ།

།དེ་བཞིན་དུ་ལུང་གིས་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་སྲིད་
5 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
།འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ༦༨

།ཇི་སྐད་དུ།

སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ།
10 །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད།
།བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི།
།རྟོག་གེ་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།
།རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད།
།ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།
15 །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་པ།
།རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བཏགས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་
གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ་
20 ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

།པ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཏེ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་། ཕོའི་དབང་པོ་དང་། སྲོག་གི་[322b]དབང་པོ་དང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འཚལ་བར་བགྱི། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། [འ]ཆང་པ་སྟོང་པ་ནི་རྫུན་པ་ཡང་དག་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མེད་དུ་གདགས་པར་བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་པ་མི་དམིགས་ཆང་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་ཆང་པ་

སྟོང་པ་ལྟར་རྫུན་ཞིང་མ་མཆིས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་སྟེ། ལོག་
པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་བྲིས་པ་འདྲིད་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པ་མ་
ལགས་པ། འདི ལྟར་མེད་དུ་གདགས་པར་བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་
མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་
5 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་ནས་ཅི་ཙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་བཟུང་བའི་སླད་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བདགས་ཀྱི་དོན་
དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །དབང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་ཞིང་དབང་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་ཉིད་དུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་
ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་
10 དུ་ཞེ་ན། མིག་ནི་མིག་གི་རང བཞིན་དང་[323 a]བྲལ་བ་ལགས་ཏེ། ཆོས་
གང་ལ་རང་བཞིན་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ལགས་སོ།
]གང་དངོས་པོ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་སྐྱེས་
པ་དང་མ་འགག་པའོ། །དེ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར་
15 བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་རྨི་ལམ་ན་རྒོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་རྩེ་བ་
དག་ཉལ་ཉལ་པ་ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་ལ་དེ་དྲན་ཡང་རྙེད་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་
རྙེད་ན་ཉལ་པ་ལས་སད་པའི་ཚེ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཏེ་འདིའི་གནས་
མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
20 བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་ཏེ།

དེའི་སྐད་དུ་དེ་དག་ནི་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དབང་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གོ་ག་ལ་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་དཔྱད་པ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པར་སྤྱར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་འདི་བསལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞི་གེང་རུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལས།
།གེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།
།དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།

།སྟེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི།

ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་རོ། ༦༩

།འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གཏོན་[323 b]མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཚོད་ཀྱི་དབང་བློའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ།

།དེ་ལྟར་མི་སྡུག་ཡོད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན།

།དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་ཅིག་ཤེས་ཀྱིས།

།རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་རྫུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ༧༠

།ཇི་ལྟར་ཚོད་བསྒྲོམས་གར་ཀྱི་ལྟད་མོ་ལ་སོགས་པལྟ་བ་ན། ཡུལ་དེར་ཞིག་གཏད་པ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པ་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།

།སྐྲ་འཕབ་ཀྲུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་ཀློ་ཡང་།

།ཤེས་པར་བྱའོ།

།རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།

།ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྨྲས་པས་ཚིག་གི

།མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།

།བློ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ༧༡

།ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ།

མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མེད།
།དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ།
།དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག
།རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས།

།།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར།
།ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན།
།དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ།
།ངེས་པར་སྒྱུར་མའི་དངོས་དང་འདྲ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་སྣ་བའི་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་འདི་ནི་ཅི་ནས། བདག་ཉིད་གཡང་སར་ལྷུང་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་དམ་པ་སྙིང་རྗེ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་གསང་སྔགས་བཟང་པོ་བཏབ་པས་ཚབས་[224 a]ཆེར་མནན་ཏེ་བཟུང་བར་བྱའོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་བརྗུད་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་ཐལ་ཞེང་།

།གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།

།འདི་ཡི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།

།མ་བརྗུད་པར་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ༧༢

5 །གལ་ཏེ་བརྗུད་པ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཞན་
ཀྱི་དབང་ཡོད་ན་དེའི་ཡོད་པ་དེ་ཚོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས། དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་མི་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་
ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་
10 བསླབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་གཟེ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤྲག་པ་ལ་ཞོན་
པར་མི་ནུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྲེག་ལ། མིག་གིས་རང་
གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཞིག་
15 རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་པ་ཙམ་ཉིད་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེའི་འཛིན་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ན་བརྗུད་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་
མེད་དོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཡོད་པ་
20 ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་ན་ཡིན་པར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་བོ། །འདིར་
ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་ 5
པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་སྲེག་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་བུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་གཉིས་སུ་མི་འདུག་པར་[324 b]ཅིག་ཅར་གསལ་བར་
བྱེད་ལ། སྒྲས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་མི་འདུག་པར་
རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ 10
ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་
ཞིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་བླང་བར་
བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དྲན་པས་
ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་དང་། ངས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དྲན་པ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ 15
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས་དྲན་པ་པ་ཡོད་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཇི་ཞིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པ་ན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་མྱོང་བར་
མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་
ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ 20

པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དེའི་འདུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པས་གཅོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྔོན་པོའི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་
མྱོང་བ་པོ་གཞན་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་འགྱུར་
དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་
5 སུ་གཅོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལུགས་མཐའ་དག་
ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཨུཏྤ་ལའི་འདབ་
ན་བརྒྱ་འབིགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འདུག་པ་མྱུར་བ་ཅིག་
ཅར་དུ་འདུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་
10 སྐྱོན་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་ཁས་
བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ངས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་གཉིས་[325 a]
གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་
རང་བཞིན་རང་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དེ་
ཉི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པའི་ཤེས་
15 པ་སྐྱེས་པ་ལས། གང་ལས་དུས་ཕྱིས་གཉིས་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་
བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་བདག་
ཉིད་མྱོང་ཞིང་སྐྱེས་པ་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་
པ་ལས་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
ཡོད་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདི་ནི་ཡོད་
20 པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་གང་སྨྲས་པ་

ལ་འདི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པར་གྲུབ་མ་ཡིན།
|གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།
|མ་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡི། 5
|མ་གྲུབ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ༧༢

|དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་ན་ནི། དེའི་ཚེ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པས་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་དྲན་
པས་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་པ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ 10
ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་
དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། |ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག གིས་རང་རིག་པ འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཡོད་
པས་དུ་བས་མེ་ལྟར་དུས་ཕྱིས འབྱུང་བའི་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་
དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་ད་དུང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ 15
པས་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་རང་རིག་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་
ག་ལ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཆུ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལམ།
མེ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་[325 b]མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་སོགས་
པ་ལས་ཆུ་དང་མེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་ 20

རིག་པ་མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།
།དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ནི་དེ་མེད་པར་མེད་པས་ན་
གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་རིག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་
པའི་ཚིག་བརྗོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་འདི་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་
5 སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་མིག་གིས་བཟུང་བྱ་ཉིད་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།
།དེ་ལྟའང་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།
།གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན།
10 །གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས། ༧༥

།གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་
མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དྲན་པའི་ཤེས་པས་དེ་དག་དྲན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
དྲན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་
ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་
15 དང་ཡུལ་མྱོང་བ་ནི་སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཉེར་སྦས་ཀྱི་ཤེས་པས་དྲན་
པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟར་གཞན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུས་ཕྱིས་
འབྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་དྲན་པར་
20 མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་

བུའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་རིག་ཀྱང་འཇོམས།

།གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི།
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་ 5
སོགས་པའི་ཁྱད་པར་[326 a]ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །དྲན་
པའི་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་
པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་
པོར་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ 10
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས།
།དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ།
།དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྙམ་དྲན་གྱུར་ཏེ། 15
།འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ༧༥

།གང་གི་ཡུལ་མྱོང་བ་སྟེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་
དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་དྲན་པ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་
ཉམས་སུ་མྱོང་བས་མྱོང་བ་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ 20

ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བ། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་སྲིད་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ།

དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
།ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།
།བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།
།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༧༦

།བདག་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རིག་པར་བྱ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་[326 b]ཉིད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འདི་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་གཅོད་པ་པོ་དང་ཤིང་དང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་།

ཇི་ལྟར་རལ་གྲིས་རང་གི་སོ།
།གཅོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི།

།རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར།
།རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།
།བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན། 5
།གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།
།གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བུས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། ༧༧

།གཞན་གྱི་དབང་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ན་གོང་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ 10 གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། གང་ལས་གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ 15 རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག་གང་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཞིང་། ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན།

གང ཚེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན ན།
།ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར། 20

།ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་[327 a]ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཇི་མ་ཇི་རྟར།

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།

5 །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཀུན་ཀྱང་བརླག། ༧༨

།ཤེས་རབ་མེད་པས་རྫས་ཆ་ཤས་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་བློ་ནས། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ཕྲམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་ཆུ་དང་འདྲ་བ་བླུགས་ནས་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཚུལ་ངན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇིག་རྟེན་ཁ་ན་ལས་གྲུབ་པ། འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་བྲིས་ཤིག་ཆོས་ཤིག་ཅེས་
10 བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་ཉིད་འབབ་ཞིག་སྲིད་པར་འགྱུར་གྱི་མདོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཁ་ནར་ཞུགས་པ།

15 སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།

།ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།

།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།

།དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། ༧༩

།ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐར་མི་
ཐུབ་ཅེ་ན། བཤད་པ།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
།དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།
།དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། 5
།དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། ༤༠

།ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།
།བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་མཛད། 10
།གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།
།བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།
།གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས།
།བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།
།རྒྱལ་བས་[327b]འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སླད་དུ། 15
།འཇིག་རྟེན་པན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ཏོ།
།སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དྲུག་གང་བསྟན་པ།
།སེམས་ཅན དམྱལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་།
།ལྷ་མིན་རིགས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས
།མི་ཡི་སེང་གེས་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། 20

|རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་།
|ཕྱུག་པོའི་ཁྱིམ་དང་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་རྣམས་དང་།
|བྲན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས།
|བུད་མེད་ཚོགས་དང་སྐྱེས་པ་མ་ཉིང་དང་།
|འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་སྙེད་གང་ཡང་རུང་།
|མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ།
|ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་ཐུགས་ཆུད་ནས།
|འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏོ།
|འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན།
|འགྲོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།
|ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྙན་དང་མི་སྙན་དང་།
|བསྟོད་དང་སྨད་དང་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལོ།
|ཐོབ་པ་རྙེད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་བསྐྱེད།
|མ་ཐོབ་གྱུར་ན་ངེས་ཀྱང་འཁྲུག་པར་འགྱུར།
|གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་བྱ།
|ཉར་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་གནོད་པར་འགྱུར།
|ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སུ་སྨྲ་བ།
|དེ་དག་ཉོར་བའི་བློ་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ།
|མི་སྡུག་སྡུག་དང་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བ་དང་།
|བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་།

། མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྒྲ་བསྒྲིད་ཅིང་།
། དེ་ལྟར་དགའ་སྟེ་མཚན་མར་གང་གནས་པ།
། དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་གྱུར་ན།
། འཇིགས་ཅིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྤྱོད་པར་འགྱུར།
། དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་སྤྱངས་གྱུར་ན། 5
། སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་མྱོང་།
། དེ་དག་ཚུལ་མིན་བདེ་པ་ཆོལ་བསྒྲིད་ཀྱང་།
། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་དག་ཕྱིས་པས་མྱོང་བར་འགྱུར།
། འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་བསྟན་པ་སུ་ཞིག་གིས།
། མ་ལོག་བློ་ཡིས་རྣམ་པར་རྟོགས་གྱུར་ན། 10
། སྦྲུལ་གྱི་པགས་པ་རྙེད་ལྟར་རབ་སྤྱངས་ཏེ།
། སྲིད་པ་[328 a]ཀུན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར།
། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སྟེ།
། སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས།
། གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་པ། 15
། དེ་དག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དབེན་པར་གཟིགས།
། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ།
། དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཚན་མས་དབེན་པ་དག
། ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། 20

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པས་དབེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་དག་གིས་ལམ་གོལ་བར་
ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ། །འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་
5 པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་།
།འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་
10 པ་འཐོབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་འགྱུར།
།དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་
གྱུར་ཞིང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་
15 ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིར་སྨྲས་པ།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་བརློས་པ་མེད་པར་སྨྲ་ན།
ར་ནི་དེར་ཅག་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་
གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཙམ་ལ་མཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་འཐད་
པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོ་
20 ན་ར་ནི་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་འཐད་པ་ཁོ་[328 b]ནས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་

ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསགས་པའི་ནོར་གྱི་
ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་ལ་མཛའ་བོའི་ཟོལ་གྱིས་དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་
བྱིན་ནས་སླར་ཕྲོགས་པ་བཞིན་དུ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱས་པས་རངས་པར་
གྱུར་ན་འགྱུར་ལ་རག་སྐྱེ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་ 5
དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།
།ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས།
།འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།
།འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། ༨༧ 10

།ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དབང་དུ་གནས་ནས། རང་གི་གཞུང་ལུགས་
ཀྱིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པར་བྱ་བ་ཞིག་སྨྲ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཁོ་བོས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་
ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་གྱུར་པས་
ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་ 15
བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་
དང་མི་རྩོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་
ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་
མེད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ 20

ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པ།

།དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།

།འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།

།འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྨྲ། ༨༢

5 ཇི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་[329 a]ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྙོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་བོ་མི་སྨྲ་སྟེ།

10 དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ཀྱི་རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བསྙོས་ནས་སེལ་བ་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བསྙོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

15 གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གནོད་ན།

།འཇིག་རྟེན་ཉིད་བསྙོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།

།ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྩོད་གྱིས་དང་།

།ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ༨༣

།ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་

20 ཏུ་ཚོགས་ཆེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་

སོལ་ཅིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ ངས་
ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གནོད་པ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདང་སྙོམས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར བྱའོ། །ཁྱོད དང་འཇིག་
རྟེན་འདི་ནི་རྩོད་གྱིས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་འདི་
ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་ 5
འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕམ་པར བྱས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་
འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱའོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་འཐད་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་
པས་འཇིགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ན་ནི། ལུང་གི་གནོད་པས་
འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ 10
དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་
དོན་བུ་ཨནྡ་རྟེལ་ལས་སྦྱར་བའི་མདོ་སྡེའི་ས་གཞི་བསྟར་པ་ལ། དེའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་ཟིན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་
སྨྲ་བའི་རྒྱུའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འཁྲུལ་པ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་ 15
[329 b]ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་བཙུ་བར་འདོད་པས། རང་
གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སའི་བུམ་པ་སོ་མ་བདང་བ་བཤལ་ཞིང་བསྐུགས་ནས་དུམ་
བུ་རྣམ་པ་བརྒྱར་ཀློག་པ་ན། བདག་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གཞར་གར་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་
ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིར་མདོའི་ 20

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།

།སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།

།བདག་རྟག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།

5 །བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། ༨༦

།གང་གི་ཕྱིར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ལུགས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ །དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་
ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྗོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་
ཞིག་པོ་འདི་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་
10 སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་
ཏོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་
སོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་
ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་
15 གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་
བྱེད་པ་པོ་མཐོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེར་སེམས་པ་སྟེ་
སེམས་ཤིང་མནོ་བ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། ཡང་ན་
20 བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་བརྟོག་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་འམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གང་
ཟག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། [330 a]པར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་
བྱས་པའི་ཚིག་བསྡུ་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའོ།
།མངོན་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་དྲུག་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡན་ 5
ལག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་བཤད་ནས། དོན་འདི་
ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བློ་ལྡན་བློ་ནི་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར།
།ལངྐར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས།
།མུ་སྟེགས་སྤྱི་མཐོན་རི་འཛོམ་དག་རང་བཞིན། 10
།རྫོ་རྗེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། ༨༥

།འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པ་ནི།

།གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་།
།དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་།
།གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། 15
།སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།

།ཞེ་ས་བྱ་བ་སྟེ། །ཚིགས་སུ་བཅད་ཁ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལངྐར་གཤེགས་
པ་ལས་འདོན་ཁ་ཡིན་ནོ། འདིའི་དོན་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་ཆོས་དེ་དེ་ལས།
།མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག 20

།སྨྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།

།རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༨༦

།མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་པ་སྔ་ཆོས་
འདི་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དག་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།
5 །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་ལྟར་
བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཇི་སྐད་དུ།

གང་ཟག་ཕུང་པོར་སྨྲ་བ་ཡི།
།འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུག་ཕྲུག་དང་།
10 །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག
།ཡོད་མེད་འདས་པ་སྨྲ་ན་དྲིས།
།དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
།བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས།
།འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ།
15 །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་[330 b]པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱིས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་
ཕྱི་རོལ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་
20 ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པས་འདིར་རྟག་

པ་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་སྒྱུར་ཞིང་ཅི་ཞིག་མི་བྱུང་བར་འགྱུར། འདི་ལྟར་ད་
ལྟར་ཉིད་དུ་ཡང་སྒྲོན་ན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་སྔུད་པོ་ལ་སོགས་
པ་སྣོན་པར་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་མ་གཟིགས་པ་ནས་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པས་དོན་བྲས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་ནུས་པར་བརྗོད་ནས། རྣམ་པ་གཞན་
དུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འགོག་ན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱར་ཇི་བཞིན།
།དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།
།མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།
།འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ༨༧

།ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཤེས་ཚིག་སྒྲ་མ་མི་
མངོན་པར་བྲུས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་
ཙན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་གཞན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཁམས་
གསུམ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་འགོག་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དོན་འདི་ནི་ཇི་སྐད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་

དེ་བཞིན་དུ་གདོན་དུ་[331 a]གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཕྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར།

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།
།དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི།
5 །སླར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།
།གཏི་མུག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ༨༨

།འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
10 པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་མ་རིག་པའམ་འདུ་བྱེད་ལ་མི་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་མེད་ན་མེད་པའི་
15 ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་པོ་ནི་
20 རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལེན་པའི་ཕུང་

པོ་བཞི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ །དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་སྡུད་
པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རེག་པའོ། །རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
ནི་ཚོར་བའོ། །ཚོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྲེད་པའོ། །སྲེད་པ་རྣམ་པར་
འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པའོ། །ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཟག་དང་བཅས་པ་ནི་ 5
སྲིད་པའོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཕུང་པོ་འབྱུང་བའོ། [331b]
།ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་རྒ་བའོ། །རྒས་པའི་ཕུང་པོ་འཇིག་ པ་ནི་
འཆི་བའོ། །འཆི་ཞིང་སྡལ་བའི་ཚེ་རྨོངས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པས་
སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་
ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པའོ། །དབང་པོ་ལྔའི་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ 10
སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ།
།སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྗོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་
བ་པོ་མེད་པ་འདི་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་མ་
རིག་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ 15
ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་
འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་
བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་མངོན་པར་
འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་
འབྱིན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ 20

ཏེ། སྲིད་པའི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་
མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱང་བྲ་བ་
གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་རྟེན་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་
5 ཀྱང་བྲ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་
ཕྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། རེག་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་
པའོ། །རེག་པ་ཡང་བྲ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
པ་ལ་རེག་པ་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་
འབྱིན་པའོ། །ཚོར་བ་ཡང་བྲ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
10 ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་གཉི་ག་ལ[ས]་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་མྱོང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། སྲེད་ པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་
འབྱིན་པའོ། [332 a] །སྲེད་པ་ཡང་བྲ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆགས་པ་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
ལེན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ལེན་པ་ཡང་བྲ་བ་
15 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྲིད་པ་མངོན་
པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །སྲིད་པ་ཡང་བྲ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་
བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གཞན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་།
སྐྱེ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཡང་བྲ་བ་གཉིས་
སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྒ་བ་མངོན་པར་
20 འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །རྒ་བ་ཡང་བྲ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་

གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། འཆི་
བ་དང་སྐྲད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཇི་སྲིད་དུ་
འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་
པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་
འབྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ 5
པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་པ་
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག་གོ །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྐྱེན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བརྟེན་ 10
པ་མེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྐྱེན་འདུ་བྱེད་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བརྟེན་མེད་
པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདུ་བ་
ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། །ཐལ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ་།
།ཚོགས་པ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། །མ་ཚོགས་པ་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ 15
ངོ་། །དེ་ལྟས་བདག་གིས་འདུས་བྱས་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྐྱོན་ཆགས་པ་དེ་
[332 b]ལྟ་བུ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ལ འདུ་བ་འདི་དང་ཚོགས་པ་འདིའི་རྒྱུན་
བཅད་ པར་ཡང་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཤིན ཏུ་ཞི་བ ཐོབ་པང་ནི་མི་བྱའོ་སྙམ་མོ། །ཁྲི་རྒྱལ་བའི་
སྲས་དག་དེ་དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉེས་པ་ནད་པོའི་སྐྱོན་ཆགས་ 20

ཐིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོག
པ་ན་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སེམས་དང་བཅས་པ
སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས
སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བས
5 བྲུས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི
སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ
བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ལུང་འདི་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི
ཕྱིར་བཤད་པ།

10 སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།
།སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད།
།འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས།
།སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༨༩

།དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ཉོན
15 མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་སྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི
དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ
སོགས་པའི་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཐར་ཐུག་པ་དག་གོ །དེ
ལ་རྒྱ་བྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གང
ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བྲ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད
20 པའོ། །པདྨ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས

ཐུན་མོང་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
།ཇི་སྐད་དུ།

སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི།
།ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར།
།སེམས་དཀྱིལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། 5
།མཆོད་དང་རིན་ཆེན་[333 a]ཤིང་བཞིན་ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་
སྐྱེས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་
ན་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ལ། སེམས་མེད་ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འདུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་གཞན་ 10
ནི་མ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།
།སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

།གཟུགས་ནི་པེམ་པོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། 15

།དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།
།བཟློག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠

།འདི་ན་ཁ་ཅིག་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་
ཉིད་དུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་བྱེད་པ་
པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ 20

པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་
བསལ་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་ནུས་པར་མཐོང་བའི་སེམས་ཙམ་
ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་
བསལ་ནས་རྩོད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་
5 གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་
གཅིག་བཏོན་ནས་རང་གི་ཡུལ་འཕྲོག་ཅིང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་བལ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་
གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་རྟག་ཏུ་གནོད་པ་མེད་པས་
གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་
10 དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།
།ཕུང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྔ་ཆར་ཡོད།
།དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།
།རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྔ་འབྱུང་མི་འགྱུར། ༩༧

15 །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཞིག
།སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཞིག [333 b]

།གང་གི་ཚེ་འཐད་པས་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་གཉི་
གའི་ཡོད་པ་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་
20 བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཚེ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་

གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།

དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
།མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ༧༢

།གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ལས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ལྔ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ནི་ལྔ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡི།

།བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་།
།ཁྱོད་ཀྱིས་རྫས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར།

།གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་གི་རིམ་པ་ཇི་སྐད་དུ་སྨྲས་པ་བཤིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྔར་རྫས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

།དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གཏོད་ནས།
།དེ་ཉིད་ན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ༧༣

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་མདོའི་དོན་འདི་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལུང་གཞན་ལས་སེམས་ཙམ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡང་མེད་དེ།
5 །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་།
།ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ།
།སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། [334 a] ལོངས་སྤྱོད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། གནས་ནི་ 10 སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སུ་སྣང་བར་སྐྱེ་བ་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་ཡང་ 15 དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྣང་ཡོད་མིན།
།སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།

།དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།
20 །གཟུགས་བཟློག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། ༩༨

།དེ་ལ་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་མེད་དུ་རེ་
བ་དང་བཅས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ང་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་
ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ 5
བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
གཞོམ་ པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་
འཇོམས་པའི་གེང་རུས་ལྟར། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་
ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་
ལུང་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ 10
དེ་ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་
པའི་ཕྱིར་པ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།
།འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད།

།ཅེས་བྱ་བའོ། །མདོ་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ 15
གཞན་ཡང་།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། [334 b]
།དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ༩༥

།རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་དགོངས་
པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ 20

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བརྟགས་
པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ།
།ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་འབབ།
5 །བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།
།བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲེ་འདི།

།ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ།
།སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར།
10 །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།
།སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས།

།ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
15 བ་རྣམ་པར་དག་པས། ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་
ཙུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་
པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་
དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་
20 གི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ།

རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་སྨྲ་བ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་
བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་མེད་
པ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིགས་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་ 5
[335 a]ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་མ་སྐྱེས་པ་དང་། 10
མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་
བདག་མེད་པས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་གནས་སྣང་བ མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་ 15
པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ དཔེར་ན་རྫ་
མཁན ནི འཇིམ་པའི་རྡུལ་གྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་ལག་
ཟུངས་དང་ཆུ་དང་སྲད་བུ་དང ནན་ཏན དང་ལྡན་པ་ལས་སྣོད་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་བྱེད དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ 20

ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་
སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་
པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཇི་མཁན་བཞིན་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་
5 གྲངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་[335 b]པར་རྫོགས་པར་འཚང་
10 རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་
འདི་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་སླ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་
15 སྣང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས།
རིགས་པས་སྣང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ཉི།

།བདེ་བླག་སྙེར་བྱེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།

20 །དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། ༡༨

།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་
བྱས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ལ་
འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ཐོག་མར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གདམས་
སྦྱོར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ 5
ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔར་ཤེས་
བྱ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་
ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་
འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་རེས་འགའ་ནི་ཅུང་ཞིག་ཉེ་ 10
བར་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་བར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཉིད་སྔར་གསུངས་སོ།
།ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ།
།མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།
།དྲང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། [336 a] 15
།སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། ༩༧

།མདོ་སྡེ་གང་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པ་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་
ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། 20

འབྱུང་རྣམས་མིག་བརྒྱུད་མ་ཡིན་ན།
།དེ་བྱུང་མིག་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་ཞེས།
།གཟུགས་ལ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ན།
།ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བཟློག

5 །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར།
།ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས།
།གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྲོག་སྐྱེས་བུ་བསྟན།
10 །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཏུ།
།ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ།
།ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ།
15 །ཡོངས་སུ་བརླག་པར་ནུས་མ་ཡིན།
།དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན།
།དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་འགྱུར་ཏེ།
།སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཆོས་མང་པོ།
།ཇི་སྙེད་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས།

།ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན།
།མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།
།གནས་འདི་ལ་ནི་བསླ་བྲས་ན།
།སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྙེད་མི་དཀའ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་ 5
པའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་
ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྲུལ་ནི ཐག་པ་བསྒྲོགས་པ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་བྱུང་བ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྦྲུལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་[336b] 10
གཞན་གྱི་དབང་བྲས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་།
།གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།

།ཞེས་བྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྲས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །བཟུང་བཞིན་པའི་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བྲས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ལ་ 15
བརྟགས་པ་གང་ཡིན པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ།
ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྲས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་
རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཤེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དང་
གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་ 20

པར་བཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་
བྱའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལས་མ་གཏོགས་
པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་གྱི་དབང་ལ་དེ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་
བརྟགས་པ་ཉིད་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་པས་ཚིག་གོ །དཀྱུས་མ་ཉིད་
5 བཤད་པར་བྱའོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བསལ་ནས། ད་ནི་གཉི་
ག་ལས་སྐྱེ་བ་བསལ་བར་འདོད་པས་བཤད་པ།

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།

།བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

10 །དེ་ལ་ཚིག་གལ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བདག་ལས་ཀྱང་འགྱུར་
ཞིང་གཞན་ལས་ཀྱང་འགྱུར་བས་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་
འཛིམ་པའི་གོང་བུ་དང་དབྱུ་གུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྲད་པ་དང་ཆུ་དང་རྫ་
མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བུམ་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ན། གང་གི་
ཕྱིར་འཛིམ་པ་དང་བུམ་པ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བུམ་པ་འཛིམ་
15 པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ།
གང་གི་ཕྱིར་རྫ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་འདིའི་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་[337 a]གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ་སྙམ་
དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དག་ལ་ཇི་ལྟ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་འགྱུར་རོ
20 །དེ་ལ་སྲོག་དང་སྲོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། སྡིག་པ་དང་།

ཟག་པ་དང་སྨོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གི་དོན་དགུ་ནི་དེ་ཉིད་དག་གོ་ཞེས་
ཚིག་གི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྲིས་ནས་གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ཚེ་རབས་
གཞན་དུ་ཡང་སྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པ་
དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྲོག་གཉིས་གཞན་ཉིད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲོག་ནི་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་
ས་ལྐུ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱུ་བར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
ཕྱིར་ཕ་དང་མ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་[མ་]བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་
སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེའོ། །རྩོད་པ་འདི་ཡང་། ནི་
རིག[ས]་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཕྱོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

།གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉི་ག་དག་ལ་སྔོན་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་
གཉི་གའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཡང་འབབ་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྲིད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བུམ་པ་འཛིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
།སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།
།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙོག་གི་བདག་
ཉིད་[337 b]ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
5 ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཆུ་དང་སྐྱུད་པ་དང་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།
།འོ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།
10 །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།
།སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །པ་དང་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དུ་གྱུར་པ་དག་ལས་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།
།དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གོང་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་
15 རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཚིག་གལ་གཉིས་ལས་སུ་སྣ་པ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་
སྲིད་དོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་མདུག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་རིགས་ པ་ཁོ་ནས་གཉི་གའི་ཕྱོགས་
20 ལ་ཡང་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདིར་

བཤད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༨

།དཔེར་ན་ཏིལ་གཅིག་གིས་འབྲུ་མར་འབྱིན་ནུས་པས། མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རེ་རེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་མང་ 5
པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལས་ཡིན་ན་ནི་དེ་འབྲས་བུའི་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཉི་གར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་[338 a]ཞིག་ན། 10
བདག་གིས་ནི་རྒྱུ་ཁས་མ་བླངས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་པདྨའི་རྩ་བ་དང་དེའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩུབ་པ་དང་འཇམ་ཤ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བསྒྲིམས་ཏེ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ལྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ 15
ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་པ་ན་ས་དང་པལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྨ་བྱ་དང་བྱ་ཏི་ཏི་རི་དང་། བྱ་གག་པ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ 20

ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་
ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།

།དེ་ཚེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འབྱུང་ཞིང་།

5 །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི།

།བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྡུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ༩༩

།གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གློ་བུར་བར་འགྱུར་ན་ནི་ཇི་ལྟར་
པ་ན་ས་ཡི་སྲིད་དེའི་སྲིད་ཐོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉེམ་པ་
དང་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་དེ་
10 དག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།ཡང་ཇི་ལྟར་སྲིད་ཐོག་པ་ན་ས་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་ཁམས་གསུམ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་མྲ་དང་ལ་ཀུ་
ཙ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་དུས་ཚིགས་ལ་
བལྟོས་སྲིད་རེས་འགའ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་ཁོ་ནར་ཡོད་
15 པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཚིགས་ཀྱི་བལྟོས་པ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་[338 b]ཕྱིར་རོ།
།དེ་བཞིན་དུ་ཀྭ་བྱ་ཀྭ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་བྱ་རོག
ལ་ཡང་མདོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཀྭ་བྱ་ལ་ཡང་དུས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྣེ་མངལ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ནེ་ཙོའི་སྒྲ་ཡང་ཡོད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་འོ་ཅོག་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་
20 པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་

ཕ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ནས། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།

འབྲས་འབྱུང་ཚད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི།
།བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་བློ་ནས་བསྒྲུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར
པ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།
།ཨུཏྤ་ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།
།ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར།
།རང་གི་བློ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༠༠

།གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ན་ནི་ནམ་མཁའི་ཨུཏྤ་ལའི་
དྲི་དང་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་འགྱུར་བ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བློ་ལྟར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་
སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡུལ་སྔོན་པོ་བསལ་ནས་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་
པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ནི་སྔོན་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་
ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ། །སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་
གྱུར་པ་དག་ནི་རྒྱུ་དམིགས་བཞིན་པ་ལ་ནི་བསྙོན་པར་མི་ནུས་ཏེ། མཐོང་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།

།དེ་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ས་དང་[339 a]ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་པདྨ་དང་པལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། རྨ་བྱ་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ན་ཟད་ཀྱི། བློ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆན་དག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱེ་ཕག་སྦྱད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སྨྱོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་མྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་རྒྱུ་མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བློ་དག་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདིར་རན། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།

མཛེས་ན་ལེགས་པར་སྤྱོད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས།
།ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་།
།ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ།
།འཇིགས་མ་སོང་བ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།

།ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདི་ནི་བུ་མོ་ལ་མངོན་པར་བསྒྲོད་པར་འདོད་ཅིང་བུ་མོས་
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
སྙམ་པའི་ངེས་པ་འདི་ག་ལས་ཡིན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅི་མངོན་ 5
སུམ་ཞིག་གི་འོན་ཏེ་མངོན སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གྲང་། མངོན་སུམ་
མོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་[339 b]མེད་པ་
མངོན་སུམ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་དེའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ 10
ཡང་མེད་པས་ཟླ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང མེད་པར འགྱུར རོ།
།དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་ན་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས ཀྱི་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་
སྟེ་མངོམ་སུམ་མ་ཡིན་ན་ནི་རི་ཞིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་
སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟུང པས་ཇི་ལྟར་མ་བཟུང་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ 15
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྗེས་སུ དཔོག་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ དཔག་པ་ལས་རབ ཏུ གྲུབ་
པས་ཀྱང་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་འདི་ནི།

ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་པ།
།སྐྱེས་བུ་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། 20

།བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སླ་བ།

།དེ་ནི་སྤྱང་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ།

།ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱུར་
5 པ་ལ་སུན་འབྱིན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་
དུ་སུན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་མཐོང་བ་སྐྲ་ཤད་དང་
སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
10 གཞན་ཡང་མི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི།

15 །ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།

།གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྨུན་པ་འཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།

།དེས་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་[304 a]འགྱུར། ༡༠༡

།ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་པོ་གང་དག་སྨྲས་པ་དེ་དག་ནི་ཇི་
ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མ་
20 ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ན་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏེ་ཕོར་སྣ་བ་ལྟའི་མིག་
གི་རྗེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་
པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།
།རྗེས་དཔྲའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། 5
།དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་བརྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།
།གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། ༡༠༢

།མཚུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟེན་ནི་
གནས་པའི་རྒྱུའོ། །ལུས་ནི་ཁོག་པའོ། །དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
པ་རོལ་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའོ། །རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན་ 10
ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་བསྡུའོ། །རྟེན་དུ་
མཚུངས་པ་ཉིད་ལུས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་
པའི་ལུས་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་མ་ཏུའི་
རྐྱེན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་
ལྡན་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་སོ། །རྟེན་དེ་ནི་ཇི་སྲིད 15
སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
ལྟ་བའམ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལོག་པར་ལྟ་
བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྒྲུར པ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་པས་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་འཇིག་
རྟེན་རྒྱང་པན་པ་ལ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ 20

ལྡན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ།
གཅིག་ནི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཞན་
ནི་འཇིག་རྟེན་[340 b]གཞན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་
ལ་གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དཔེ་ཉིད་དུ་བསྟན་
5 པའི་ཕྱིར།

གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་
དུ་མཆུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་
10 ཉིད་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
གྱི་འབྱུང་བ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ལྟ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་
15 ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ།
།གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉི་ག་ལས།
།སྐྱེ་དང་རྒྱུ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
20 །མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠༣

།དངོས་པོ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་རང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱུ་མེད་
པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན། འབྱུང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་བདག་གིས་
སྐྱེར་བཀག་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དང། 5
དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་དུས་དང་རྡུལ་དང་
རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་རང་རང་གི་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་ན་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་
སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་[341 a]དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། 10
།ཤེས་བྱའི་ངང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
།དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།
།གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གནས་ 15
སྐབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་
པས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་མ་ལུས་པ་བསལ་བར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ།
རྟོགས་པའི་འདྲ་བ་མ་ལུས་པར་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་
མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་ 20

འདི་ཙམ་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

།འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག
།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
5 །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།
།གང་གི་ཚེ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།

།ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་

འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག
།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

10 གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག
།གཉི་ག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།

།ཅེས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།

15 །འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་
ག་དང་རྒྱུ་མེད་པ་[341b]ལས་མི་སྐྱེ་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། བཤད་པ།
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་བདག་གམ་གཞན་
ནམ་གཞི་གའམ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའམ་དམིགས་པར་འགྱུར་པ
20 ཞིག་གོ །གང་དག་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་

པར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་དབང་ཕྱུག ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་བདག་ཏུ་གྱུར་པའམ། གཞན་དུ་གྱུར་པའམ། གཉི་གར་གྱུར་
པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དག་ཀྱང བཤད་
ཟིན་པའི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྡ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་ 5
ཕྱིར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་དང་།
།རྒྱུ་ལ་མ་བལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ།

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་ 10
བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་མ་སྐྱེས་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཅི་ལྟར་བཟུང་། །བཤད་པ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་
སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ 15
བརྟན་ན་སྣང་བར་མཐོང པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འོས་ཤེ་ན། བཤད་
པ། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་བདག་ཉིད་དེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་རིག་
པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། 20

གང་གིས་སྤྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྟུག་པོ་[342 a]འཇིག་རྟེན་ལ།

།ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། ༡༠༨

།སྤྲིན་ཚོགས་ནི་ཚང་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་གཏི་མུག་འཐུག་པོ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངང་བཞིན་མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། གཏི་མུག་གིས་བཀབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ལ་རག་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ག་ལས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟ་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྐྲ་ཤད་ཟླ་གཉིས་དང་།

།རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨྲོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་ནི་མཁས་པས།

།འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༥

།འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་
མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་
བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་
ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་[342 b]

གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་ནི།
།མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་ནི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག
།བློ་བཟང་ཉི་མས་མུན་པ་སྨུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།
།མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༠༨

།སེམས་རབ་ཅན་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
མཐོང་བ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་
བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་སྤོང་ཞིང་འདུ་
བྱེད་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་ཏོ། དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། འོ་ན་མོ་ཤམ་ཀྱི་བུ་བཞིན་
དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་

ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་སྨྲས་པ།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རེ་ཉིད་ཙ་མེད་ན།

།ཐ་སྙད་ཙ་ཡང་མོ་གཤམ་བུ་ཇི་བཞིན།

།དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།

5 །དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། ༡༠༧

།འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་འགྱུར་བ།

།སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས།

།རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྩད་བྱ་སྟེ།

10 །ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ། ༡༠༨

།ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་ལ་
སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་གང་དག་
རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བརྩད་
པར་བྱ་ལ། ཕྱིས་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཟུགས་ལ་
15 སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་[343 a]ཞེས་མ་རིག་པའི་
རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལ་ བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་
གཟིགས་ཤིང་གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་
20 དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐད་བཤད་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་

བྱེའོ། །ཞེས་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་
སུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་བོ་ཅག་ནི་
མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་
སྐད་དུ། 5

ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད།
།གང་སྦྱོར་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ།
།ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མིན།
།ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འགྱུར་ཏེ།
།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྱུར་ནས། 10
།ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་བར་རྟོག་གྱུར་ན།
།བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྦྱོར་ཅེས་བྱ།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་
བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་
འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། 15
།རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟ་བར་འདུག་ཅིག །རེ་ཞིག་འདི་
ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཆེར་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས།

།སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྙན་སོགས།

།སྐྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།
།ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༩

།དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདྲ་ཡང་རྨི་ལམ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་ཡིན་
5 པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཡང་དོ། །སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་
ཞེས་བྱ་[343 b]བ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
མིག་འཕྲུལ་ལ་ཡང་དོ། །གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་
སྒྲས་ནི་བྲག་ཅ་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ། །དཔེར་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་དག་མཐོང་གི་མོ་གཤམ་
10 གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་
གྱིས་དང་། དེ་ནས་ཁྱེས་ང་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་།
།མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
།མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ།
15 །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྨྲས་འདི་མ་ངེས་པའོ། ༡༡༠

།ཞེས་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

འགྲོ་བ་དག་ནི་རྨི་འདྲར་བཤད།
།དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་མ་བཞག
།རྨི་ལམ་གང་ལའང་དངོས་པོ་མེད།
20 །ལོག་པའི་བློ་ཅན་མངོན་པར་ཞེན།

།དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྣང་གྱུར་ཀྱང་།
།གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད།
།གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག
།དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས།
།ཆུ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། 5
།མཐོང་ཡང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་མེད།
།དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་དཀྲུགས།
།སྡུག་པ་མིན་པ་སྡུག་པར་རྟོག
།མི་ལོང་ཤིང་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ།
།ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། 10
།གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
།བློན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།

།ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱད་ལ་རང་ཉིད་ 15 ལས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་[344 a]

མོ་གཤམ་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། 20

།སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུའང་།
།ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ།
།ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། ༢༢༡

།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ།

5 དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན།
།གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བྲལ་རང་བཞིན་གྱིས།
།ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་པ་གསུངས་གྱུར་པ།
།དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༢༢

།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
10 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་བརྗོད་པ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན།
།གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ།
།རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི།
།ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན།

15 །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཞི་བའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་
གི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
མ་སྐྱེས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་

ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ན་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
འདིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ན་བྱུང་
བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱིས་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཡང་འགྱུར་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའོ། །གཏོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པས་ནི་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
ན། དེའི་གོང་རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་
དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །གཏོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དང་པོའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་
སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་[344 b]བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་
ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་བསྟོད་
པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་བཀལ་པ་ན་ཡིན་པ་
ཉིད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཁས་བླངས་པ།

ཕུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།
།འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན།
།དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ན།
།མོ་གཤམ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་ནི་འགྱུར། ༡༡༢

།ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་གདགས་པའི་རྟེན་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་
དང་། གཟུགས་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་བུམ་པར་བཏགས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ན།
གང་གི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བཏགས་
5 པའི་རྟེན་རྫས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་འདྲ་བར་ཐལ་
བ་བཟློག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བཏགས་པའི་
རྟེན་རྫས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྐད་དུ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར།
།ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར།
10 །དེ་བཞིན་རླུང་སོགས་མ་གཏོགས་པར།
།གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ནི།
།རེ་རེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད།
15 །གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད།
།གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ།
།གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད།
།གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན།
།སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།
20 །ཇི་ལྟར་འདུས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་རྟག་པ་ལས་ནི་རྟག་པ་སྐྱེ་བར་ནི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཇམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་ཇམས་སུ་ནེད་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་[345 a]བྱུང་བ།

།མི་རྟག་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

།རྒྱུ་འབྲས མཚན་ཉིད་ནི མཐུན་པ།

།ནམ ཡང མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དཔེར་ན་བཏགས་པར་ཡོད་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་བཏགས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུ་བཏགས་པ་ནང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་གི་རྟེན་ཅན་ཞགས་བཏགས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མྱི་ལམ ན་མ་སྐྱེས པའི་ངང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་བཏགས པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན དུ རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ

ཇི ལྟར་སྟོན པས སྤྲུལ་པ་ནི།

།ཞེས་བྱ པ་ལ་སོགས་པ་ནས།

།དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་།

།སྨིག་རྒྱུ་ནི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།

།ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱུ་
མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱོགས་གཉི་གར་ཡང་བཀག་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་
བྱེད་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མྱུ་གུ་ལ་
སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་སྙམ། ད་བརྗོད་
5 པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི།
།རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས།
།དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།
།དེ་ཕྱིར་རྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༡༡༨

10 །གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱུག་དང་དུས་དང་
རྡུལ་དང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་དང་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཙམ་
15 ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་[345 b]ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་ཏོ། །ཇི་
སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་
མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།
།དེ་བཞིན་དུ་

འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར།

།རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ངུ་བཞིན།

།འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར།

།མར་མེ་འབྱུང་པས་འོད་བཞིན་ནོ།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་ 5

བྱེད་པོ་ལ་བརྟེན་ལས་བྱས་ཤིང་།

།ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ།

།བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ།

།འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ།

།དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། 10

།ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ།

།བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས།

།དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ།

།ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་
གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ 15
སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་མི་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྟག་
པ་དང་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མ་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།

།རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ།

།དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

།ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ༡༡༥

5 །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པ་འདིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྐྱེན་ཉིད་འདི་

10 པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་ཏེ[346 a]། འདི་སྐད་དུ།

དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ།

།རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྐྱེས།

།རང་གི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་གང་།

15 །དེ་ནི་སྐྱེས་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་།

།དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད།

།དེ་ནི་རྒྱུར་བཅས་གདགས་པ་སྟེ།

20 །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་

གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས།
།དེ་ལ་སྐྱེ་བའི རང བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།
།རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།
།གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་མ བླངས་པ་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར འགྱུར་བའམ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་པ་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ཞིག་ན། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།
།དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔྱད་ཟིན།
།དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།
།བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༦

།གང་གི་ཕྱིར་ཇི སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་སྲིད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་མཛད་པར་གྱུར་པས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་

དམིགས་མེད་། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་
བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པའི་འདུ་བྱེད་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
[306 b]དཔེར་ན་མིག་སྨན་བསྒྲུས་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལོག་
5 པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བུར་འགྱུར་གྱི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་
བཞིན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།
།མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།
10 །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཏེ།
།རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ༡༡༧

།གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟར་ཐུགས་སུ་
ཆུད་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་
15 མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་
པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཇི་སྐད་དུ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།
།སྤྲོད་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
།རྟག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ།
20 །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྫོད་ལ་ཆགས་ པའི་ཕྱིར།

།མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་
དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩོད་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། 5
གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པས་མ་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མཛད་པ་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྐྱེ་
བོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒོལ་བ་ 10
ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ཅིང་བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་
བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་རྩོད་པའི་
ཕྱིར་ཡིན་[347 a]པས་རྟོག་པ་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་འཐས་བུར་ཅི་ལྟར་
རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི་
རྩོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་ 15
བསྟན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྙོབས་ཆུང་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
བདག་ཉིད་ཐེབ་མི་ཚུགས་ཤིང་། སྣང་བ་ཉེ་བ་ན་མུན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་
འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

།གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡༨ 20

།ཇི་སྐད་དུ།

ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།
།རྩོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན།
།འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་ལྟར།
5 །འདི་ཡིས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་སྲེག

།ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉེ་བར་བསྟན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྡང་ཞིང་། རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ། །ཅིའི་10 ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།
།གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཁྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།

།དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལོག་པས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་འདི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་15 པ་དེའི་ཚེ།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་བསལ་ཏེ།
།རྣམ་དཔྱོད་པ་ན་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༡༩

།ཇི་སྐད་དུ།

རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།
20 །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་དོ།

།གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ།

།དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད།

།ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་།

།གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲོད་མི་དགའ་ན། 5

།མྱ་ངན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ།

།གཉིས་སྤྱོད་ཞི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་ཆོས་[347b]འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་།

།ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད། 10

།ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ།

།ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་མྱོང་།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། 15

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།

།ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཞིང་།

།བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

།རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ༡༢༠

།དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལས་བྱུང་ནས་ནི་
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་གཅིག་ཅེ་ན།
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
5 སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྐྱོན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་
བ་དང་མྱ་ངན་ལ་སོགས་པ་དག་གོ །དེ་དག་གི་མ་ལུས་པར་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མདོ་ལས་།
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཅན།
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་དག་གོ་ཞེས་འཇིག་ཚོགས་ལ་
10 ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་གསུངས་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་
ལ་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་
བསྔལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ལུས་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་
བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་
15 ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་འདོད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཁོ་ན་སྤང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
ལས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཁོ་ན་འགོག་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཀག་པ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་
ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པར་ལྡོག་པར་ན་བདག་[348 a]རྣམ་པར་
20 དཔྱད་པ་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་འཇིག་

ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་
ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཇི་སྲོག་མར་བདག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་དོ།
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་
སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག

ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག 5
།ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས།
།དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།
།མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ༡༢༡

།དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་ན

རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། 10
།ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་།
།བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་པ་སྟེ།
།སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།

།ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་
སྐབས་གང་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཅེ་ན། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུའོ། 15
།གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་སྦྱོར་ཞིང་དེ་ནས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འབྱེད་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལས་
ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཚོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་ 20

ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་ལྔ་ལས་ཏེ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་
འབྱུང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་མེད་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་
ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་བྱ་
བ་སྨོས་ཏེ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་
བལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་རྣམ་པར་[348b]
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། བློའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་
འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་

བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །ནིའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་ངེས་
པར་བཟུང་བའི་དོན་ཏོ། །སྐྱེས་བུ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་

སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།

ཞེས་བྱ་བའོ། །རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་
པས་འདོད་པ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉེ་བར་ཟ་བ་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་བློའི་དབང་པོ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
བློས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བློས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུ་

སེམས་ཅན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་སེམས་ཡོད་པའི་ངང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བདག་ཡུལ་དག་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་
ལྟར་འདོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་གི་ཚེ་ཆགས་པ་ཆུང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་
རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ཤིང་ལྟའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ 5
ལྟའི་མིག་གི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་
དེ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བར་གྱུར་པས་བདག་ལ་མི་ཁྲི་ཞིང་
འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་
བའི་རིམ་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་མི་
གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ 10
གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཞར་ཟིན་ཀྱང་ཞ་བར་མི་
འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་
པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བྱེད་པ་པོ་[349 a]ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། བདག་ནི་བྱ་
བ་ལ་སྐྱོམས་ལས་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ལ་ 15
ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །རྡུལ་དང་མུན་པ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཁྱད་
པར་དག་གོ །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་བྱེད་ན་པོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་ 20

པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ལ་ཞེས་གང་སྨྲས་ན།
རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་དག་གཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་གང་དག་
གཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཚུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྡུལ་དང་མུན་པ་དང་
5 སྙིང་སྟོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྡུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་
འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །མུན་པ་ནི་ལྕི་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ནོ། །སྙིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་
ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འདི་དག་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་
10 བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོ བོར་གྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པའ་
ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ།
།རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློའི་རྣམ་གྲངས་སོ།
།ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་
བ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང་། མུན་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
15 འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་
དང་རེག་པ་དག་གོ །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ་ས་དང་ཆུ་
དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ །སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་
ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དག་དང་། ལག་པ་[349 b]དང་
རྐང་པ་དང་། རྐུབ་དང་། འདོམས་དང་། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་མིག་དང་།
20 རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། པགས་པ་དང་། གཉི་གའི་བདག་ཉིད་

ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟར་ན་བཅུ་གཅིག་གོ །སྨན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་
རྒྱལ་གཉེ་གའི་འདུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་དེ་
ཙམ་ལྔ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དབང་པོ་
བཅུ་དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཁོ་
ན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ། །ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བདག་
ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་དུ།

དེའི་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་

མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱེ་བྲག་
པ་རྣམས་ནི། བློ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་པ་དང་།
སྡང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། [འདུ]
བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བློ་ནི་
ཡུལ་འཛིན་པའོ། །བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །སྡུག་
བསྔལ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །འདོད་པ་ནི་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་
པོ་ལ་རེ་འཆའ་བའོ། །སྡང་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
པ་ཉིད་དོ། །འབད་པ་ནི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཕྱུག་པར་
སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་
ལེགས་པ་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ།
།ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་འདུ་བྱ་བའི་ཤུགས་
སོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་དག་ཇི་སྲིད་དུ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་

ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་དག་གིས་བསྒྲུར་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་
སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་བློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་
པར་གཅོད་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་པར་[350 a]
5 འགྱུར་རོ། །བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་།
ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྨྲོའོ།
།ཁ་ཅིག་དག་ནི་བསྐུམ་པ་དང་རྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ཏོ།

།རིག་བྱེད་དུ་སྨྲ་བ་དག་ནི་ཐུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་
ལུས་ཐ་དད་པས་གཅིག་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་
10 ཁས་ལེན་ཏོ།

།དེ་ལྟར་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་
སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །མུ་སྟེགས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་གང་ཞིག་སྨྲས་པ་དེ་ནི།

མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར།
15 །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།
།འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ།
།འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ༡༢༢

།རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་སྨྲས་
པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་
20 བུ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མ་

སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
།ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།
།འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་
ཀྱི་གཞན་ཡང་། 5

གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་ཁྱད།
།མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།
།རང་གྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ།
།དེ་ཕྱིར་དེ་ཁྱད་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༣

།དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བདག་གི་ཁྱད་པར་རྟག་པ་དང་ 10
བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་
པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས་བྱ་བ་མེད་པའི་བར་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་
ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་[250 b]བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བདག་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ 15
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་
གཞུང་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་འདིས་ནི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་དཔེས་དེའི་
རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་ན། 20

དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

།དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་མ་གཏོགས་པར་བདག་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལས་
ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་སོ་སོར་གྲུབ་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་
5 ཞིག་ན་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།

།ཇི་སྐད་དུ།

བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས།
།གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།
10 །གལ་ཏེ་གཞན་ ན་ལེན་མེད་པར།
།བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད།

།ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན།
།ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།

15 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་དར་འཛིན་བློ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་།

།མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། ༡༢༨

།གང་དག་བདག་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་
20 མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་ཏུ་ལྟ་

བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འདི་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ངར་འཛིན་
པའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་དག་ད་ལྟ་རྟག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་
ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྔར་
གོམས་པའི་དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་
རོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་དག་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་གི་ 5
བསྟན་བཅོས་[351 a]ལ་གོམས པར་བྱས་པ་ལས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ། །གང་དག་ལ་སྔར་གོམས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་
འཛིན་པ་འཇུག་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་བརྒྱལ་གྱུར་པ།
།དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། 10
།ངར་འཛིན་ དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།
།དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། ༡༢༥

།སེམས་ཅན་གང་དག་བསྐལ་པ་བགྲངས་སུ་མེད་ཀྱང་ད་ལྟར་དུ་ཡང་
དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལས་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ ཀྱང་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་སོ། །ཀྱང་གི་ སྒྲས་ནི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་ 15
པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྡུད་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་པ་དེ་
དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་
བདག་ རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་དུ་ཞེན་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་
ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ།

།འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ།

ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར།

།བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ།

།གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་
5 དད་པའི་བདག་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དག་ལས གཞན་པའི་བདག་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་
དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཕྱོགས་འདི་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་མང་པོས་བཀུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་།

10 ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི།

།ལྔ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ༡༢༦

།ཁ་ཅིག་དག་ནི། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བའི་དམིགས་པར་འདོད་ཅིང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་དེ་
15 ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་
དག་དགེ་སྦྱོང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་[351 b]དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་
དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་
20 ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡིན་གྱི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསལ་བར་མཛད་པའི་སླད་དུ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་
པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །གཞན་
དག་ནི་སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ།

བདག ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི།
།གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། 5
།བདག་ཉིད་ལེགས་པར་ཐུལ་བས་ནི།
།མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

།ཞེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་སེམས་ཉིད་ལ་བདག་གི་སྒྲ་གསུངས་སོ།
།འདི་ག་ལས་ཤེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
མདོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། 10

སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ།
།སེམས་ཐུལ བས་ནི་བདེ བ་འདྲེན།

།ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག་
ཅེས་གདགས་སོ་ཞེའོ། །འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། 15
།མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།
།བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ།
།རྫས་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ༡༢༠

།དེ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གང་གི་
ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་མང་པའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་ 20

འགྱུར་རོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་མིག་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མང་
པོར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་བརྗོད་པར་
5 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་འདི་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་
ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་འཆད་པར་[352 a]འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་
འདི་ལ་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ།
།འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག སྐྱེའོ་ཞེས བྱ་བའི་ལུང་ལས་ན།
བདག་ནི་མེད་པ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་རྫས་སུ་
10 འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྫས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
བས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ བསྙད་པའི་ཕྱིར་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ན། དགེ་སློང་དག་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་
བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་
15 དུས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ཇི་ལྟར ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།
།བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར།
།དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།
20 །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

།ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ན་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་རྫས་
སུ ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག མ་ཡིན་ནོ།
།གཞན་ཡང་འཇིག ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྫས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན ཡིན་པའི་ཕྱིར ན་
སྔོན་པོ་དང སེར་པོ་ལ སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི ལོག་ཉིད དུ་མི་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པས་
སྤྲོད པར་མི་འགྱུར་བ་འམ་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ལ་
དམིགས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་
ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།

མྱ་ངན་འདས་ཚེ ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
།མྱ་ངན་འདས་སྔོན་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི།
།སྐྱེ འཇིག་བྱེད་པོ་མེད པས་དེ་འབྲས་མེད།
།གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། ༡༢༨

།གལ་ཏེ་བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྡོ་ཆར་ཡང་རྒྱུན་འཆད་པས་བདག་ཆད་པར་[352 b]འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་པས་མཐར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བདག་ཉིད་དུ་གང་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་
དང་ཆད་པར་འཛིན་པས་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་མྱ་ངན་ལས འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་
ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཕུང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།
།མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲ་ཟོལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་
ཕུང་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་
5 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དའི་ལུས་འདི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ་
ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན། ང་རྒྱལ་པོ་ང་
ལ་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། དེའི་ཚེ་བདག་ཀྱང་ལུས་ལྟར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་གཞན་ཉིད་
སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

10 ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན།
།དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།
།ཉེ་བར་བླངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ།
།ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་།

15 གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན།
།སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་
བདག་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་གང་
གིས་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་
20 ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་

ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་པ་ཡང་མ་
ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་
ནི་བརྡའ་སྤྲད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་
བཀག་པ་དང་། དགེ་སློང་ཞིག་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་
འཛིན་ན། <u>ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པའི་གཞུང་</u>ལས། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྒྲད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་
རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྒྲད་པའི་
ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྒྲད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་
རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྒྲད་པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་དེ་དང་མི་འགྲོགས་ཉིད་དུ་
བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ཆར་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཛིན་ན།
དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ།
མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་ཕུང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
ཡང་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་

ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་[354 a]མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།
།དེ་ཚེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།
5 །རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
།ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། ༡༢༠

།གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སེམས་བདག་ཡིན་ན། གང་གི་ཚེ་རྣལ་
འབྱོར་པ་འདིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་
པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་
10 ཚེ་ཕུང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། དེ་
ལྟར་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་
ནོ། །ཅི་སྟེ་གང་གི་ཚེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པའི་དུས་སུ་བདག་གི་
སྒྲ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ་བདག་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་
ལ་འཇུག་ལ་གང་གི་ཚེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ནི་གཞན་གྱིས་
15 ཀུན་བརྟགས་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་ཐལ་
པ་འདུ་བྱེད་ཙམ་ མཐོང་བ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བས་འཇིགས་ནས། བདག་གི་སྒྲས་བདག་རྟག་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཞིང་ཕུང་པོ་རྣམས་སམ་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་
20 འོ་ན་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་

འདི་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཡིན་ལ་
གཞན་དུ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པ་རིགས་པ་
མེད་པར་འདི་ཀོ་ག་ལས་རྙེད་པ་ཡིན།_ མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་འཇུག་པ་སྲིད་པ ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ 5
ཟིན་ཏོ། [354 b] །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན་གཞན་
དུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་འཇུག་
པར་འདོད་ན་ནི་དེ་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། 10
།གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
།གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།
།སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༢༡

།ཟེ་འབྲུ་ལ་ཁུ་ཟླུག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཟེ་འབྲུའི་མངར་བ་ཉིད་
མ་ཁྲུངས་པར་སུས་ཀྱང་དེའི་མངར་པོ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ 15
ཁུ་ཟླུག་མེད་ཅེས་ཏེ་རོ་ཁྲུངས་བཞིན་དུ་ཡང་མངར་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པ
ཡིན་ཞེས་རེར་གཏོགས་པའི་མངོན་པར ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན། དེའི་ཚེ་དེའི་
རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འགྱུར། ཡང་ན་གཟུགས་ 20

ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱོང་ན་ཡང་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་དེ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་དེ་
ཡུལ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་འགའ་
5 ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་
འགྱུར་བའི་ཡུལ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་སྡུག་བསྔལ་བར་དོགས་པས་
མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་པ་སྐྱོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར
གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་
10 སོགས་པ་སྐྱོང་[355 a]བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་
དུ་བསམས་པའོ།

།ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གེའི་ཚད་མས་
གནོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ལུང་གིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་
པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་
15 གཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་
ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན།

གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

།གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན།

།དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།
།གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ༢༣༢

།མདོ་འདིས་ནི་གང་ལས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་
པར་འགྱུར་བ་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ 5
ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ལྟ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་དགག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་ལྟར་ག་ལས་ངེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ལ་ 10
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་
ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་།
།མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།
།མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། 15
།མདོར་བསྟན་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ༢༣༣

།དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་[355 b]
བདག་གི་སྐད་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ལས་
ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གང་ལས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་ནི་ 20

བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཕུང་པོའི་ཉེ་
བར་ལེན་པ་ཅན་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སེམས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
པོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་
5 ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཐད་པ་ཉིད་དོ།
།གང་གི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ལས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་

མདོར་བསྟན་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

།གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ངེས་ཀྱང་
ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
10 ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ་ཕུང་རྣམས་ཀྱི།
།ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།

།དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཤིང་གི་
ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་ནགས་སུ་ཐལ་
15 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་
ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

།མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།
།དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༢༨

།གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ།
བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ།
།བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན།
།ལེགས་དང་ངན་པར་བྱས་པ་ལ།
།བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། 5
།ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ།
བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི།
།མཁས་[356 a]པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས འདུལ་བར་གསུངས་ན། ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་ 10 རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟེ་ཚོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཐས་བུ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། 15

།དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།
།ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས།

།མདོ་ལས་ཀྱང་།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས།
།ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། 20

།འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ།
།འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན།
།ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།
།བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར།
5 །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།
།ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན།

མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

།དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ༡༢༥

---

10 །གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་འབྱུར་བ་ལས་གྱུར་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
15 དུ་བདག་ཕུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ། །ཕྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱམ་པ་[356 b]ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་
20 སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་

ཅེ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་
དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དབྱིབས་ཤེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། 5

།ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།

།སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།

།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༧

།གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །གཞན་ 10
ཡང་།

ལེན་པོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།

།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།

།འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ 15
ཉེ་བར་བླངས་པ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སོ། །འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་བདག་ཡིན་ན་ནི་དེའི་
ཚེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དག་དང་བུམ་པ་དང་རྫ་མཁན་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

བུད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན།

།བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།

5 །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི།

།ཉེ་བར་བླང་བའི་རིམ་པ་ཀུན།

།བུམ་སྣམ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།

།མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།

10 །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཇི་ལྟར་མེ་དང་བུད་ཤིང་[357 a]དག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལས་ང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོངས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་
15 མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྙམ་བློ་ཡིན་ན།

།མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། ༡༣༧

།དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ།
།ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ།
།བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས།
།དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དངོས་པོ་ལ་ལུཏའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་བླང་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲས་ནི་ཀྲིཏ་དང་ལུཏ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ལས་ལ་ལུཏའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སུ་གདགས་པར་བྱ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་བླང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པར་བྱ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བླང་བ་ཡིན་ནོ། ཡང་

དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན།
།དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན།
།བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན།
།མེད་པ་ཉིད་དུའང་དེ་མ་ངེས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཁ་

དམིགས་ཀྱི་ལས་[357 b]ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་
བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་རིག་
5 པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་

གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཆུ་མེ།
།རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།
།ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རེག་པ་ཡི།
10 །རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ༡༢༨
།སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས།
།ངེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།
།དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།
།དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་བློ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། ༡༢༩

15 །མདོ་སྡེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་
དང་། རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་དྲུག་ནི་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་བཏགས་
སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རེག་པའི་རྟེན་དྲུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་
20 སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། དེ་

དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་
བརྒྱད་ནི། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་
པའི་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་[མི]་བདེ་
བའི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་སྟེ།
དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ 5
ཉེ་བར་བཟུང་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁམས་ལ་སོགས་
པ་དེ་རྣམས་[358 a]ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་
པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡང་
རིགས་པ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ 10
བདག་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་
བློ་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་པའི་
ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་
པ་བདག་མ་དམིགས་པ་ལས་བདག་གི་བ་ཡང་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ 15
པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསལ་ནས་ཉེ་
བར་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་དཔྱད་པ་འདི་ཚེས་མཛེས་སོ། །ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས
དང་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཇི་སྲིད་
དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། 20

བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་།
།འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ།
།དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ།
5 །ཅེས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། ༡༨༠

།གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་དང་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི་དེ་མེད་པས་ངར་འཛིན་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་གཞན་ཡིན་ཞིང་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ངར་འཛིན་པ་ལྡོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱེ་མ་མ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛེས་སོ། །ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་
10 མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

རང་ཁྱིམ་རྩིག་ཕུག་སྦྲུལ་གནས་[358 b]མཐོང་བཞིན་དུ།
།འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་པ་བསལ་ཏེ།
།སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི།
།ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ༡༨༡

15 །གང་ཞིག་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཉེར་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་འཇིགས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་ཕྱིར་འཚོས་པར་མི་བྱེད་པ་རྨོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕབས་པ་རྗེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྦྲུལ་གྱིས་འཛིན་པཾར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གླང་པོ་ཆེ་མེད་པས་ནི་དེའི་སྦྲུལ་གྱིས་འཇིགས་པ་སེལ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་

དུ་ཕུང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདིའི་ལྟར་ན་ཡང་། རྟག་པའི་བདག་མེད་པས་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པ་བསལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འདིའི་འཁོར་བ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་ནི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ནས་བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །ཕུང་པོ་དེ་ རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། ༡༤༢

།གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་མཐོང་ངོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་[359 a]ཉིད་ཀྱང་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག
།ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད།
།གཞན་ན་གནག་ལྡན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྡན་ན།
།བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ༡༨༧

5 །བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་སྔར་
བཀག་ཟིན་ལ། ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཡང་ལྟས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ལ་བ་ལང་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་དང་བདག་ལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མི་
10 སྲིད་དོ། །ད་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྡོམས་ཏེ་བསྟན་པས་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོག་པ་ལ་འཇུག་པར་གྲངས
ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན།
།གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།
15 །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་ཕུང་ཀུན་ཤེས་བྱ་སྟེ།
།དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུར་འདོད། ༡༨༨

།ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་བདག་དང་སྦྲེལ་བ་དག་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་རྣམ་
བཞིའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚ་ཉི་
ཤུར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ལྔ་སྐབས་སུ་
20 བབ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན།
།དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མེད།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་མིན།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཆ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔར་འགྱུར་ 5
ན་ཆ་ཉེ་ཤུར་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་དེ་དག་
ནི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ་དེས་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་
[359 b]བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་ནུས་པས་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་
ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འཇུག་གོ །འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་མ་
གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ 10
ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྔ་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བ་ནི་ཆ་ཉེ་ཤུར་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ལྔ་པ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱོགས་གསུངས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་
མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་ 15
དུ་བྱས་སོ་ཞེས་གང་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི།

ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིས།
།བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ།
།འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྷུན་སྟུག་ལ་གནས་པའི།
།རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ ༡༠༥ 20

།འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་
བཅས་པས་ཉེན་རེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་སྙག་རྫ་འཕེལ་པ། འཁོར་བ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། ཕྱོགས་
ཀྱི་དོས་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་མཐོན་
5 པ། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྡོ་རྗེས་བཤིག་པ་ན། རྩེ་མོ་ཆེས་
མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྩེ་མོ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་པ་དག་གིས་
བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག
10 །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད།
།རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།
།དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། ༡༤༦

།དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། གང་ཟག་
ཕུང་པོ་དག་ལས་གཞན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་
15 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་[360 a]
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ།
།རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེ་ནི་རྫས་སུ་
20 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་ཟ་བ་པོ་ཉིད་

ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བཅིངས་
པ་དང་ཐར་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་
ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དོ། །སྨྲ་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་
ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས། 5
།དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།
།གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།
།སེམས་བཞིན་གྲུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། ༡༤༧

།དེའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་རྫས་སུ་
ཡོད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ 10
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བུམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།
།ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་བས།
།བདག་གང་ཕུང་པོ་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་ཏེ།
།རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། ༡༤༨ 16

བུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་
བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
ཀྱང་བུམ་པ་ལྟར་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ།
།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་
ཉེ་བར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་དངོས་པོའི་རྟེན་ཉིད་ 20

ཏུ་བརྗོད་ནས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
འགོག་པར་རྩོམ་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།

།མི་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།

5 །དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་འགྱུར་བ།

།དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། ༡༧༩

།གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་[360 b]ལྟར་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་གདོན་
མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཞིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཏུ་
10 འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཆོས་
དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་གང་ཟག་རྫས་སུ་
ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་རིགས་པ།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན།

15 །ཕུང་ལས་གཞན་མིན་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།

།ཕུང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྡན་མིན།

།ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ངེས་པར་གཞིགས་པ་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པར་
མ་རིགས་ཤིང་། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཕུང་པོའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

།ཡང་ན་འདི་ལ་རྟེན་ཕུང་པོ་ཡོད་པས་ན་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་
སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉི་ག་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་བསྡུ་
བ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཏོ། །བདག་ནི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ།
།དེའི་ཕྱིར་བདག་བརྟགས་པ་འམ། མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ།
ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་བདག་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ 5
བཤད་པ་ནི།

འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༥༠

ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་
ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། 10
འདིར་ཡང་རྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་
པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
གདགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ 15
དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་[361 a]དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དཔེ་སྟོན་ཞིང་བཤད་པ།

ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།
།གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་།

། ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།
། འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། ༡༥༡

། འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་དང་བརྟེན་གྱི་ཕྱོགས་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་ཕྱོགས་ལྔ་པོ་དག་ནི་སྔར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། ། ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་དབྱིབས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་སྔོན་པ་བཏམ་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི།
། སིལ་བུར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར།

འདི་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་ཉེ་བར་བཀོད་དེ་སྔོན་གཞན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག
། མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པའང་མིན། ༡༥༢

། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། ། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཤིང་རྟར་འགྱུར། འང་གི་སྒྲ་ནི་བསྡུ་བའི་དོན་ཏེ། དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་ལ་ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་ཡང་མི རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ག་ལས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་

དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་མིང་ཏུར་མི་རུང་ངོ། །ཡན་ལག་ཅན་ནེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་དེ་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་མིང་ཏུར་འདོད་ན་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་དག་གི་འམ། ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གྲང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དག་གི་འམ། སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་གྲང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གོང་མ་མིན་འདོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་སོ། [361 b] །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཁྱད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྔར་ཡོད་གྱུར།
།ཇི་བཞིན་མིང་ཏུར་གདོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།
།ཕྱི་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར།
།ད་ལྟ་ཡང་ནི་མིང་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥༣

།གལ་ཏེ་མིང་ཏུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོང་རོལ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་ང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མིང་ཏུ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་འང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཕྱི་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་མེད་པ་ལྟར་མིང་ཏུ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ནའང་མིང་ཏུ་ཡོད་པ་ན་ཡིན་པར་ངེས་པར་ཕྱི་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཚོགས་གཉིས་པ་སྟེ་དབྱིབས་གཞན་ཁོ་ན་མིང་ཏུ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཉིད་རྫས་འདིར།

།འཕང་ལོ་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན།

།འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།

།དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥༤

5 །གལ་ཏེ་འཕང་ལོ་དང་སྒོག་ཤིང་དང་གཟེར་བུ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་སོ་སོར་ལྡན་པ་དང་། རིང་པ་དང་ཟླུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་སྣང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྫས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

10 །འདི་ལྟར་རྩིབས་དང་མུ་ཁྱུད་དང་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་དབྱིབས་ཅན་འཕང་ལོ་ལ་ནི་ཤིང་རྟའི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་དབྱིབས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཟླུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་

15 རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།

།དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།

།གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས[362 a]།

20 །འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༡༥༥

།གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་
བརྟེན་ཅན་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་ནི་རྫས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། 5
།ཅི་སྟེ་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་
སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་

ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།
།མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།
།འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། 10
།ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༥༨

།མ་རིག་པ་མི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་མི་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཁོ་ན་སྐྱེ་ལ། མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་
ནས་མྱུ་གུ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་དང་འབྲས་
བུའི་ངོ་བོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ལུས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། 15
འབད་རྩོལ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་གང་གིས་ཤ་དག་ཟ་བར་མི་ནུས་པའི་
དངོས་པོ་གྲིབ་མའི་རི་དྭགས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ།

འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ།
།བུམ་སྣོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། 20

།དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་
ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་དཔེ་
འདེས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།
5 དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དཔེར་མི་རིགས། ༡༤༧

།ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་ལྟར་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བདགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་པར་འགྱུར།
10 དེའི་ཕྱིར་ཛས་[362b]ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་
པ་དག་མི་རིགས་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
དཔེར་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། གལ་
ཏེ་འོ་ན་ཤིང་རྟ་འདི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་
བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་མེད་པས་གང་ཞིག་ཤིང་རྟས་
15 འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་རྟ་འོན་
ཅིག་ཤིང་རྟ་ཉོས་ཅིག །ཤིང་རྟ་ཚོས་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྟ་ལ་
སོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་འདི་ནི་
ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་
20 བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་ཤིང་རྟ་མི་འཐད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་

པ་ནས་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། གྲུབ་པའི་ཐབས་
གཞན་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སེང་ཧ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁྱེད་ལ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཁོ་
བོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འམ་འཇིག་རྟེན་དུ། 5
།རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།
།རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།
།རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༥༨

།སེང་ཧ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཚུལ་འདིས་དེ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན་དོན་དམ་པ་དང་ 10
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེང་ཧ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་
རྣམ་པར་དཔྱད་པ་སྤངས་ཏེ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་
པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཁས་བླངས་ 15
པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་[363 a]ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཆད་པར་
ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་རིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་སེང་ཧས་ཐ་
སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདིའི་
ཤིང་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མེད་ 20

པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན།

།ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོ་བསྙད།

།སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུའང་གྲུབ།

5 །དེ་ལ་ཤིང་རྟ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཤས་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་ཉིད་དོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བླང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དོ། གང་
10 འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་ནི་མེད་དོ། །ལས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་
15 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས།

འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟག་ཅིག་༡༥༩

ཅེས་འདི་ནི་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་
རྫོབ་འདི་དོ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་མ་བརྟགས་
པར་གྲགས་པས་ཡོད་པ་[363 b]དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་ཆེས་མྱུར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། 5

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།
།ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟོགས།
།དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་འཇུག་འགྱུར་བས།
།འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ༡༦༠

།ཉེ་བར་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གལ་ཏེ་སྲིད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་ 10
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་
པར་དེ་རྣམ་པ་བདུན་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་
ཡོད་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྙེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྲིད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་
ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ 15
སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་
འབྱོར་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འང་གི་སྒྲས་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་
པར་འདོད་པར་བྱའོ། །མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་

ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་དུ་བསམས་ཏེ་གཏོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་
བར་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་མ་དམིགས་ལ་རག་
མོད་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་རྣམ་བུ་ཚིག ན་ཐལ་པ་ལ་སྣལ་མ་ཚོལ་པ་
5 ཁྱོད་ནི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ།

ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚེ།
།ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད།

།གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞིག་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་དམིགས་པ་ཉིད་ན་ཡིན་
ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་
10 ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་པོ་ཤིང་རྟ་དང་
འབྲེལ་པར་རིག་པ་ཁོ་ནས་འཕང་[364 a]ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་
རྟ་ཡིན་ནོ་ རྣམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རང་གི་
ཚ་ཤས་ལ་བལྟོས་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་དང་
15 འབྲེལ་པ་ཡང་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་དེ་དག་ཤིང་
རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་དོན་འདི་ནི་དཔེ་འདི་ལས་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།
།བློ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྲེགས་ཡན་ལག་གོ ༡༦༡

།དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་ཚིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་དེས་པར་ཚིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་བློའི་མེ་མི་དམིགས་པའི་སྲེག་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་ལུས་པ་མེད་པར་བསྲེགས་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་བུད་ཤིང་དུ་གྱུར་པ་ཡན་ལག་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཐུག་ཚུགས་པར་མི་བྱེད་དེ་དེས་པར་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཕུང་པོ་དང་།
།ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བརྟེན་ནས།
།བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།

།ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་ཤིང་དེར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀུན་ཏུ་མི་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དང་ཁམས་དྲུག་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་བདག་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། [864 b] །ཇི་ལྟར་

བདག་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ།

ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན།
།དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།
།ཉེ་བར་བླང་བ་ཅི་ལྟ་བུར།
།ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། 5

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ།
།འདི་ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།
།བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
།འབྱུང་བའང་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། 10

།ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་[365 a]མི་འཐད་དོ། །དེ་བཞིན་ 15
དུ་བརྟན་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།

འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་གྱུར་ཞེས།
།བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ།
།སྔོན་ཚེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ།
།དེ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། 20

|དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྙམ་ན། |ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར། |ཉེ་བར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་པར། |ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།

5 |ཞེས་གསུངས་སོ། |སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ལས་ན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སློབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། |འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ན།

10 རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི། |ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། |མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་པའི། |ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། |གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡོད་ཅེས།

15 |འཛིན་པ་སྟུག་པོ་བཟུང་གྱུར་པ། |དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། |མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད། |རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། |སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་ནས་ནི།

20 |ཡོད་དོ་ཞེ་འམ་མེད་དོ་ཞེས། |བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན།
།སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།
།གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། 5
།ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་མི་རུང་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་ 10
བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་[365 b]རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

མི་བཟད་པ་ཡི་ཆོས་བཞི་ནི།
།འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ།
།སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས། 15
།དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ།
།གལ་ཏེ་དེ་དག་རྫས་ཡོད་ན།
།དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་གྲང་།
།མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ།
།དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས། 20

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན། རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་ཅིང་གང་ཞིག་གི་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བས་འདི་ནི་བདག་གོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཁོར་བར་
5 འགྱུར་ལ།

།གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་ངར་འཛིན་བློ།
།རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།
།ང་ཡིར་འཛིན་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།
།མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༦༨

10 །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ན་མུ་སྟེགས་པ་དེའི་རིགས་པས་མི་
འཐད་པས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་
ལས་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཞིང་། རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་
ཐ་དད་པར་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་བས་ཕུང་པོ་ཙམ་ཉིད་བདག་ཏུ་
ཁས་བླངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
15 པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་དུ་རིག་
པར་གྱུར་ནས་ལན་བརྒྱར་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་
ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་
གནས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་གང་ཞིག་
ལ་ངར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བ་དེ་བདག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གང་
20 དུ་འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་

གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་[366 a]ཅན་དང་། ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེར་བདག་གིར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བ་བདག་དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་ལས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ།
།བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་ཟད་ན།
།ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་།
།དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད།

།ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ན་བདག་གི་ཡང་མེད་ཅེ་ན། བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།
།དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན།
།དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་།
།རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༦༥

།ཇི་ལྟར་རྫ་མཁན་མེད་པར་བུམ་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་

མེད་པར་བདག་གི་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་
ཉེ་བར་མ་དམིགས་པས་འཁོར་བ་མ་གཟིགས་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་ན་ནི་དེ་ལ་རེར་གཏོགས་
པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
5 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལེན་པ་མེད་པར་རྒྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་རྣམ་པར་བཞག་
ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་
སྙིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་འཛིན་
པར་བྱེད་པས་མཁས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་
བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གདགས་པ་ཤིང་རྟའི་
10 [366 b] རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲེ་བའི་ཕྱིར།

བུམ་པ་སྣམ་བུ་རེ་ལྡེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ཕྲེང་བ་ལྗོན་ཤིང་དང་།

།ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྟ་སྟན་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་
15 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་
སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྦྱར་རོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟ་
བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

དེ་བཞིན་གང་དག་སྒོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

20 གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཅིག་རྩོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། ༡༦༦

།འཇིག་རྟེན་པ་ང་དང་ལྡན་ཅིག་རྫོད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་
རྫོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པར་
མི་བྱའོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་
ཤེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བུད་མེད་ལ་སོགས་དང་། 5
།ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མི་ལ་སོགས་དོན་དག
།དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
།དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༥༨

།ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ་ཀྱོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དག་
དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ་མེ་རིས་སྔོ་ 10
བསངས་ལ་སོགས་པ་དག་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། བུམ་པ་མཚན་གཞི་
ཡིན་ལ་ལྟོ་སྣད་ལྡིར་བ་དང་མཆུ་འཕང་བ་དང་མགྲིན་པ་རིང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པའོ།
།ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བརྟེན་ནོ།。 །མི་ནི་[367 a]སྡིག་པར་བྱེད་པའོ། 15
།བུད་མེད་ནི་བསྡིག་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་
དུ་འདོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་ཡན་ལག་འདོགས་པས་ཤིང་
རྟའི་དཔེ་དང་མཚུངས་ཏེ། བུད་མེད་ལ་བལྟོས་ནས་མི་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བལྟོས་
ནས་བུད་མེད་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི་

འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་བཟུག་གོ །ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་
བལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་།
5 །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།
།འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱུ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འདི་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
10 པར་སེམས་ན་ཀྱེ།

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྔར་གང་ཞིག་འགྱུར་དེ་སྨྲོས། ༡༥༨

།ཅི་རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུ་སྔར་གྲུབ་པ་གང་ལས་རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུར་
འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱུ་འམ་འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཞིག་འགྱུར། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གདགས་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡིན་
15 པར་རིག་པར་བྱའི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་སྔད་ནས་སམ་མ་
སྔད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག

།གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་སྔད་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚེ།
།དེ་དག་ཕྲད་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཟུ་ཟ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་།

།སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱུ་འདི་རྒྱུ་མིན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།

།གཉིས་པོ་འདི་དག་[367 b]སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ༡༥༩

།དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྔར་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ། སྔར་བ་ཡིན་དང་ཀླུང་དང་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་སྔར་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་གཅིག་ཡིན་པས་འདི་ནི་རྒྱུའོ་འདི་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གང་ཞིག་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་མ་སྔར་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་མ་སྔར་པར་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་སྔར་པར་འབྲས་བུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་སྔར་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་རིལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་སྔར་པ་དང་མ་སྔར་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས།

།ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན།

།གང་གི་ཚེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་མེད་པས།

འབྲས་བྲལ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན།

།རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱུའི་རྒྱུ་

ཉིད་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་
ཀྱི་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

5 །བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༡༧༠

།གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། གང་
གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་
10 རིབ་ཅན་གྱིས་[368 a]དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་
པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་པོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལན་དུ་འདི་སྐད་དུ་ཅི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཕྲད་
15 ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་ཡིན་ཞེས་གང་སྨྲས་པ་འདིར་
ཁྱོད་ལ་ཡང་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་སོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་ཕྲད་པར།

།ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།

།གལ་ཏེ་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་

ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་ཐད་པར་ཡིན་ན་
དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་
པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་
སྨན་འབྱིན་པ་ལ་སྨན་དབྱུང་བྱ་སྨན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྨན་འབྱིན་ཉིད་སྨན་སྦྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ 5
དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ།

གང་ཚེ་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཇོམས་པ།
།དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྨན་དབྱུང་སྨན་ནི་འབྱིན་པར་ནུས་མ་ཡིན། ༡༧༡

།གཞན་ཡང་།

གང་ཕྱིར་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས། 10
།རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲུར་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར།
།ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།
།ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སྨན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བའང་ཡིན། ༡༧༢

།དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་
སྨྲས་ཟིན་ཏོ། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲུར་འདེབས་ཞེས་ 15
བྱ་བ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་མ་ཐད་པར་མཚུངས་པས་སྐྱོད་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་
ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཐད་པ་ཉིད་དུ་དུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྕགས་
[368 b]འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་

གིས་མ་སྨད་པ་ཁོ་ནར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གི་
རིལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་ཀྱང་མ་སྨད་པར་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་
མ་སྨད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་རུང་བ་ཁོ་ན་
སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་
5 འོ་ཅོག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞད་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སུན་ཅེ་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པ་ཉིད་དུ་
ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་ཐལ་ཞིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བ་ནི་སུན་ཅེ་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཁྱོད་ལ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
10 ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྨད་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ།
།འོན་ཏེ་སྨད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ་།
།ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི།
15 །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། ༡༠༣

།དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས་ཞེས་
གང་སྨྲས་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར།
གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བར་
བྱ་བ་སྨད་ནས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སུན་འབྱིན་པས་
20 སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་སྨད་པར་ཡང་སུན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་དེ། སུན་

གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་
མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་གཏོང་
ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གཏོང་ངོ། །དེ་སྤྲུང་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་པས་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེར་ནུས་མཐུ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ 5
བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྨྲ་བར་དབུ་མ་པ་
ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གླགས་མི་རྙེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྷས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།
།གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། 10
།དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་།
།ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཚེ།
།གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྨྲ་བྱེད་པ། 15
།དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན།
།བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདིས ནི་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པར་
བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྐྱོད་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། 20

ཏུ་ཐོབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་
འབྱིན་པ་དག་ཀྱང་ཕྲད་པ་འམ་མ་ཕྲད་པར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་
སྙད་དུ་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་།

5 ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས།
།གཟུགས་བརྙན་ལ་ཡང་གཟས་གཟུང་ལ་སོགས་རྣམ་འཚེ་མཐོང་འགྱུར་ལ།
།ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་ཕྲད་དང་མ་ཕྲད་པར།
།མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ༡༢༨
།མི་བདེན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར།
10 །དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་།
།སྦྱང་བར་བྱ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།
།འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ཤེས་ཤེས་པར་བྱ། ༡༢༩

།ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱ་བ་རྫུན་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་[369 b]ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྲད་པ་འམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེ་
15 ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱན་
གཟུགས་ཉེ་བ་ལས་གཟུགས་བརྙན་དུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་
དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སུན་འབྱིན་
པས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་འཐད་
པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ།

རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་
པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཡོངས་སུ་
བཟུང་ནས་སྤུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
གང་དག་མིག་དང་ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པ་མ་ཕྲད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་
པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ 5
དག་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི ལམ་སྲང་པོ་བཏང་ནས་རྟོག་གེ་ངན་པའི་ལམ་
ཤིན་ཏུ་འཁྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོ་བོ་ངན་པས་སྤྲུར་བ་
ཡང་དག་པའི་ལམ་འགེགས་པར་བྱེད་པར་སྨྲ་བ། [370 b] ཏེ་བོར་ཆོགས་
ཆེ་བ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་ 10

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།
།ནུས་པ་ཆེས་སླ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།
།ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།རྟོག་གེ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོལ་བྱེད། ༡༧༧

།ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་ 15
པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནུས་པ་དེ་ལྟར། འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
བཞིན་དང་བཅས་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་ནུས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཁོ་
བོས་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་ཡིན་ལ་ལན་ཡང་སྨྲས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་ 20

སྣད་པ་དང་མ་སྣད་པའི་བཀལ་བ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་
གྱི་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཚིག་རྣམས་ལ་ལྟག་
ཆོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་གང་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེའི་འདི་[370 a]ནི་ལན་
མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གླགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་ན་ཕ་
5 རོལ་པོ་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ལ་ཡང་གླགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ།
།གཞན་ཡང་འདིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་པ་རྣམས་ལ་ལྟག་ཆོད་འགོད
པར་བྱེད་པའི་ལན་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སུན་
10 དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཏབ་པའི་ལན་ཁོ་ན་
ཆེས་མཛེས་སོ། །གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྲུབ་དང་།
།དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོའང་ཡོད་གྱུར་ན།
།སྣད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན།
15 །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབབ་ཞིག་ཡིན། ༡༧༦

།ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྟེང་ཏུ་འགོད་པ་ཁྱོད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པར་ཡིད་བྱུང་བ་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་དང་། རིང་པོ་ཉིད་
20 དང་། ཐུང་པོ་ཉིད་དང་། ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པས་

ཕྱིན་ ཏུ་ཆོལ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་
བར་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སུན་ཅེ་ཕྱིན་ཏུ་ཆོལ་པ་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད།
གང་གིས་ན་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་འདི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
བ་སུས་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་ཅེང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཟློག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
སུན་ཅེ་ཕྱིན་ཏུ་ཆོལ་བའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ནི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ།

།དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།

རྣམ་དཔྱོད་པ་ན་མྱུར་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་
བྱས་སོ།

།ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།

།ལྟ་ལས་བྱུང་བར་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཅད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བཤད་པ།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར།
ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།

པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། སུ་
ཞིག་གིས་སྐྱུད་ཅིང་ཕྱོད་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དར་ཀྱི་སྲིན་བུ་ལྟར་རང་
གི་རྟོག་པའི་སྐྲུས་ཀྱིས་བཏུམས་པའི་སྟེང་དུ་རྟོག་གེ་ངན་པའི་སྣམ་བྲུས་
བྲིས་པའི་རྒྱུ་མིན་དུ་སྲན་ཏེ་མ་ཀུན་ནས་འཛུགས་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། རྩོད་
5 པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་
ལ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་མངོན་
སུམ་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།
།གཞན་ཡང་།

10 སུན་འབྱིན་ལྟག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།
།ཕྲད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཚེད་དུ་འདིར་གཏང་བྱ།
།སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ།
།དེ་སྐད་སྔར་བཤད་ལྟག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ༡༧༨

།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བརྟེན་ནས་
15 གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་པ་གང་བཤད་
པ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་འབྱིན་པ་ལྟག་མ་[371 a]ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཅི་རྒྱུས་
འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་བསྐྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སུན་འབྱིན་
པའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་གང་གིས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་སུན་འབྱིན་གཏང་བར་བྱའོ།
།བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
20 དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་སུན་ཅི་

།སླར་ཡང་བཞིར་བསྡུད་དེ་དག་ནི།
།ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། ༡༨༠

།ཇི་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་ 5
པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་ 10
པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་[372 a]པོས་སྟོང་ངོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། གཞན་
གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སླར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ 15
བཞི་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་
པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱར་བར་ཟད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས།

།བདག་མེད་པ་འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགྲོ་བ་
རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་
5 འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་[371 b]རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་
བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉི་ག་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་
10 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་
ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ
15 །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སླར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།
།གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༠༢
།བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྔར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་
བྱའི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མང་པོར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་
སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད།
20 །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ།

མིག་དང་རྣ་བ་དང་[སྣ་བ་དང་]ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་དེ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་ཙམ་ཟད་ཅིག་གནས་ནས་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་[372 b]བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ།

རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ལས།
།འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི།
།རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།
།རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།
།ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར།
།རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་དང་།
།གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་ཕྱེད་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད།
།སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།
།མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།
།སྟོང་པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།
5 །སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ།
།མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་།
།གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།
།གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

10 གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི།
།ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།
།དེ་བཞིན་རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ།
།ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྙད་པར་བྱ། ༡༨༡
།ཐེར་ཟུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།
15 །འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
།མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི།
།རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། ༡༨༢
།དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད།

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་གང་དག་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནང་
20 གི་ཆོས་རྣམས་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་
ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྲ་འམ་གོས་ལ་མེ་སྤོང་
བ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ།
།རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཚངས་པར་
དཔྱད་པ་དོན་མེད་པར འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དོན་ 5
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། ཀྱེ་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་
འདོད་ཅིང་། གློ་བུར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ 10
མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་པན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་
པ་ཞིག་གོ།

།བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་
པ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་བཟུང་བར་ 15
བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་
དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བའི་དོན་དུ་ཚངས་པར་དཔྱོད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བལྟོས ནས་ 20

པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག
5 །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་དག་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་
བལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་
དུ་སུ་སྨྲ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
10 རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་
ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་
པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་
དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་
15 བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་
སྤྲོས་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་
མེད་ཅིང་ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་[373 a]རིག་པར་
བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་
ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
20 རྣམས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་དག་བྲེགས་ནས་གོས་ངུར་སྨྲིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་

ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།
།ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་།
།སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་། 5
།ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༨༣
།གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད།
།ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད།

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ 10 ཡིན་པ་དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཇི་ལྟ་མ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།
ཕྱི་ནང་[374 a]སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༨༤ 15

།ཇི་སྐད་དུ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཇི་ལྟ་མ་བཞིན་ནོ།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།
།མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད། 20

བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ།
།གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་
བཞིན་དུ་རིགས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་
པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། [373 b]དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
5 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།

རང་བཞིན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་ནུས་པས་རང་
བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གང་དག་
མེད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་
10 དག་གི་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོས་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བལྟོས་པ་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་བཅོས་མ་ཉིད་མེད་པ་
དང་། གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་
15 མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོག་གོ

།དཀྲུས་མ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲས་པས་ནི་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནི་ནང་གི་
20 བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཞིང་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་

།ཕྱོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི འཇིག་རྟེན་མེད་ཅིང་སྟོང་
གྱི་འཇིག་རྟེན་མེད པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་
པ་ནི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྒོམ་པས་ན། ཕྱོགས་རྣམས་ཚད་མེད་
པའི་དཔེ་ཅན་དུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟླ་མེད་པས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། 5

འདི་དག་བཅུ ཅར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས།
།སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་ཏེ།
།ཆེན་པོ་སྟོང་ པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
།ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བཟློག་ཕྱིར་གསུངས། ༡༨༨

།ཇི་སྐད་དུ། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤར་ཕྱོགས ནི་ཤར་ 10
ཕྱོགས་ཀྱིས་སྟོང ངོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་[374 b]གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་
པ་ཉིད་དེ་ནི་གང་དག་ཕྱོགས་ཚད་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཆེན་
པོར་འཛིན་པ་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། །འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་དག་
གིས་ཕྱོགས་རྣམས་རྫས་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ།

།དེ་ནི་དགོས་པ མཆོག་ཡིན་པས། 15
།དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས པ་ཡིན།
།དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
།དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། ༡༨༩
།མྱང་འདས་དངོས་པོའི་བློ་ཅན་གྱི།
།འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། 20

།སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི།
།ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༨༥
།སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་།
།སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།
5 །སྟོང་ཉི་དངོས་པོའི་བློ་ཅན་གྱི།
།འཛིན་པ་བཟློག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། ༡༨༦

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་སྟོང་པ་
10 ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཀུན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར།
།སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་བསྟན་པ་མཛད།
།གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ།
15 །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨད་པར་མཛད།

།ཅེས་གསུངས་སོ།

སེམས་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི།
།མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།
།ཚད་མེད་དཔེ་ཡིས་མུ་མཐའ་ནི།
20 །མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། ༡༨༧

།དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་[375 a]འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པའོ། །དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ།
།དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།
།དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།
།མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། ༡༩༧

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། གང་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པས་སྟོང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།
།དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།
།ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད།
།འགྲོ་འོང་བྲལ་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལྟའི། ༡༩༨
།སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་།
།དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།

།དོན་དམ་མཆོག་པས་དོན་དམ་པ།
།སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད། ༡༩༠

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་
5 ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་
མྱ་ངན་ལས་འདས་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །དོན་གྱི་སྒྲ་ནི་དགོས་པའི་
ཚིག་གམ་ཤེས་བྱའི་ཚིག་གོ

10 །རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།
།འདུས་བྱས་ཡིན་པར ངེས་པར་བསྟན།
།དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་།
།དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། ༡༩༡

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་
15 བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།
།དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།
།དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
20 །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད། ༡༩༢

པ་ནི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་གང་ལ་འགའ་ཡང་གཏོང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

།འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད།
།གང་ཕྱིར་སློབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།
།རྒྱལ་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། 5
།མ་མཛད་དེའི་ཕྱིར་འདུལ་བྱས་ལ། ༡༩༨
།སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།
།རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟད་པ་སྟེ།
།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།
།དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༩༩ 10

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་བྱས་ཤིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་དྲུག་དང་།
།དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་དྲུག་དང་། 15
།གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།
།འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། ༢༠༠
།ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
།དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

།མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།

།བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན། ༡༩༥

།ཇི་སྐད་དུ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དབུས་མེད་ཅིང་། གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་མ་དམིགས་པ། དེ་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ལ་བྱའོ། །ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའོ།

།དོར་པ་ཞེས་བྱ་འཕྲོར་པ་དང །

།འཕོར་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྗོད།

།དོར་མེད་སྤྱོད་པ་མེད་པ་སྟེ།

།འགའ་ཡང་འཕོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། ༡༩༦

།དོར་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

།དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན།

།དེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

།སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། ༡༩༧

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དོར་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོར་པ་ནི་འཕྲོར་པ་དང་འཕོར་པ་དང་གཏོང་པའོ། །དེ་ལ་དོར་པ་མེད་པ་ནི་དོར་པ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་[375 b]གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དོར་

།འཛིན་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་རྣམས་ནི་སྡུལ་གདུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

།སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
།སྐྱེ་བའི་སྒོར་ཕྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།

།དེ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་སྒོར་ཕྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་།
།དེ་ནི་འདུ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ། ༢༠༨

།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

།གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན།
།ཚུལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད།
།ཁྲོ་མེད་མཚན་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི།
།ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། ༢༠༩

།བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

།བསམ་གཏན་སྡུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།

ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

།ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།

ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ། །རེག་པ་དྲུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །རེག་པའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་དྲུག་གོ །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ།

།གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།
།དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། ༢༠༡

ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན།
།ཚོར་བ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།
།འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།
།འདུ་བྱེད་མངོན་པར་[376 a]འདུ་བྱེད་པའོ། ༢༠༢
།ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།
།རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།
།ཕུང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་ཉིད།
།ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྲུལ་གདུག་འདོད། ༢༠༣

།དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་ཉེ་བར་མ་སྦགས་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དཔེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

།མཚན་མ་མེད་པ་ཞི་ཉིད་དེ།
།གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་། 5
།གཏི་མུག་མེད།

།རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་[མ་]དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གསུམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ གཏི་མུག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། 10 འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་ན་སྨོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

།རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི། 15
།མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། ༢༧༠

།རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ 20

།རྒྱུ་དང་ལས་འདས་པར་བསྒྲོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

།པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི།

།མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད། ༢༠༦

5 །བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།

།དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།

།དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།

།མི་འཁྲུག་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས། ༢༠༧

།དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
10 དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤངས་པས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

།བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན།

།ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།

།ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་
15 བར་བྱེད་པར་ནུས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་[376 b]བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐར་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བསམ་གཏན་
ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

།སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

།དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། ༢༠༨

བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག བསྟེན་ན་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གང་ཡང་ངས་ལམ་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དེ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན། སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར ཟད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང ངོ། །འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

།སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།
།སྤོབས་སོགས་ཆད་མེད་མཚན ཉིད་ཅན།

།སོ་སོ[ར]་ཡང་དག་པར རིག་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཆད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

།འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པ།
།བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། 299

།བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕན་པ ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། [377 b]

།སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་པ།
།ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ།

།ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན ནོ།

གསལ་བའོ། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་དག་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

5 །སྟོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།
།གདན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།

།འཆད་པར་འགྱུར་བའི་[377 a]སྟོབས་བཅུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གདན་ལ་འབེབས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གདན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོབས་10 རྣམས་ཞེས་བྱའོ།

།སྐྱོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི།
།ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། 277

།མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། ཀྱི་མ་དེ་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་15 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དགེ་སྦྱོང་ངམ། བྲམ་ཟེ་འམ། ལྷ་འམ་བདུད་དམ། ཚངས་པ་འམ་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བདག་ལ་རྒོལ་ལོ་སྙམ་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སྒྲི་མ་ང་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། ཀྱི་མ་དེ་ལ་ཟག་པ་འདི་ཟད་པར་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་20 བདག་ལ་དགེ་སྦྱོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ། །ངས་གང་

རབ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །ལུས་
ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་།
ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་།
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ 5
འཇུག །མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱའོ།
།དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་[378 a]གང་དག་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནི་མི་འཕྲོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
མངའ་བས་གླགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་ནི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

།འདི་དག་གི་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ 10
ཞུས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་
དེའི་ལུས་འཁྲུལ་པས་ཕྲིས་པ་འམ་མཁས་པས་ཀུང་ཉུང་སྟེ། ཆོས་
དང་མཐུན་ནར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་འཁྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ལུས་ཀྱི་
ལས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་ལྟ་ 15
བ་དང་བསྐུམ་པ་དང་བརྐྱང་བ་དང་། ཆོས་གོས་སྦྱར་མ་དང་། ཐང་བ་
དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་པས་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པར་
སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་དུ་འཇུག་
པ་དང་འབྱུང་བ་ན་རྐང་མཐིལ་ས་ལ་ནི་རེག་སྟེ། འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་
པ་ས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་པདྨ་མངོན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ 20

།དགའ་བ་ནི།

རབ་དགའི་མཚན་ཉིད།

།དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

།བཏང་སྙོམས་ནི།

།མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། 292

།བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ནི། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

།སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ།

།བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག

།གང་ཕྱིར་སྟོན་ངེས་མི་འཕྲོགས་པ།

།དེ་ཕྱིར་ནི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད། 293

།དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གང་གི་ནམ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གང་གི་ནམ་ལ་ལེན་པ་མི་མངའ་བར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའོ། །ཅ་ཅོ་མི་མངའོ། །བསྙེལ་བ་མི་མངའོ། །ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་། འདུན་པ་ཉམས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་

བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེར་ མི་གཏོང་ཞིང་ཆོས་ ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ འདུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་
འཁྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དེའི་ཐུགས་འཁྲུལ་པ་ མེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ 5
ལས་བཅོ་ལྔ་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ མ་འདྲེས་པ་ནི་དང་པོའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེའི་ཅོ་ཅ་གང་ལས་བདུད་དམ་
བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་འམ་གཞན་མུ་སྟེགས་ ཅན་དག་གིས་ གླགས་རྙེད་པར་
འགྱུར་པའི་ ཅ་ཅོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་ བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ཅོ་འམ་ རྗེས་སུ་ ཅ་ཅོ་མེད་ དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ 10
ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ ཐལ་
བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་ སྟེ་བྱས་ཀྱང་མཐོ་པར་ མི་སེམས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་མ་ བྱས་ ཀྱང་ སྨོ་ཤི་ བར་མི་འགྱུར་རོ།
།གང་གི་ཕྱིར་དེ་འགྲོད་ པས་རྗེས་ སུ་ཅ་ཅོ་འབྱུང་ བར་འགྱུར་བ་[379 a]བྱ
དཀའ་བའི་བྱ་བ་འམ། མཐར་ མ་ ཕྱིན་པ་ཙུང་ཟད་ ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་ 15
པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་ ནི་འཇིག་རྟེན་གང་ དང་ཡང་རྩོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་ ལ་ཅ་ཅོ་ མེད་དོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ སྟེ། དའི་བ་མེད་པ་ཡོངས་
སུ་ འཛིན་པ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ་མདུད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་དེ་ བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ ཅོ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ ཅ་ཅོ་ 20

ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་འཇོག་གོ །དེ་ལ་གང་གྲོལ་སོང་གི་སྐྱེ་
གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་
རེག་པ་དེ་དག་ཞག་བདུན་རབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཤི་
འཕོས་ནས་ཀྱང་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
5 པའི་སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་སོ་སོར་བའི་ཙམ་ཀྱིས་མི་རེག་མོད་ཀྱིས། རྫི་རླུང་
དྲག་པོས་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་སོ། །ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་མཐར་མེད་པའི་
པར་ཀྱི་སེམས་ཅན་བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་
ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཁྲིས་པ་འམ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ཉུང་སྟེ།
ཆོས་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་གི་འཁྲུབ་པ་དེ་བཞིན་
10 གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་དུས་[378 b]སུ་སྨྲ་བ། ཚིགས་སུ་སྨྲ་བ། ཡང་དག་པར་
སྨྲ་བ། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་དང་
ལྡན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ།
།མི་ཟློས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ། །དོན་དང་ཚིག་འབྲུས་བརྒྱན་པའི་ཚིག་
15 དང་ལྡན་པའོ། །སྐད་ཅིག་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་
ཚིམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་འཁྲུལ་པ་
མེད་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེའི་ཐུགས་འཁྲུལ་པས་ཁྲིས་པ་འམ། མཁས་
པས་ཀྱང་ཉུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་
འཁྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
20 མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་མི་འདོར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

སྨོའི་མཆོག་ཐོབ་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་
གྱི་རིགས་ན་སེམས་ཅན་གང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རུང་མཉམ་པར་མ་
བཞག་ཀྱང་རུང་སྟེ། སུ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བར་
ནུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ 5
པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་ནི་བཞི་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་ནི་
མཉམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་པའི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ 10
པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནི་ཞིང་ནི་
ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་
མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ 15
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དེ། །འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་
པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། དང་ཚུལ་དན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་
ཁྲོ་བ་མེད། ཕན་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་མེད། གཏོད་པ་ 20

མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་ཙོ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བའི་
ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ལས་བཅུ་དྲུག་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གཉིས་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་བསྐྱེལ་བ་གང་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
5 ཟློངས་པར་འབྱུང་བའི་བསྐྱེལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་
པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེལ་བ་
མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་དང་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་
10 བསྐྱེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དང་ཆོས་དང་ངེས་པའི་
ཚིག་དང་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་
བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་བདག་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
15 ཐམས་ཅད་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅུ་བདུན་པའོ། །འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གསུམ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་
མ་བཞག་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཆག་གམ་ཞེས་[379 b]ཀྱི་
20 བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་

ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཡང་
དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་ 5
པའི་འདུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བདུན་པའོ།
།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ [380 b] གཤེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་ 10
བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བརྙས་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོད་ཆོས་ཉན་པ་གང་བསྐལ་
པར་ཡང་ཆོས་ཉན་པས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་རྟེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡང་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཁ་ཟས་དང་སྐོམ་པའི་རྒྱུད་དུ་བྱུར་ཀྱང་བསྐལ་པར་
ཡང་ཞི་ལྡང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བས་ཐ་ན་ 15
གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདའ་ཞིང་འགྲོ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ལུས་ངལ་བ་འམ་ངག་ངལ་བ་འམ་སེམས་ངལ་བ་མེད་དོ།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བསྡུགས་པ་སྐྲ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་ 20

བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལན་དུ་གཏོད་པ་བྱེད་པ་མེད། གཏུལ་བར་འོས་
པ་རྣམས་ལ་ཟི་མོར་མ་ཡིན། ལོག་པར་ངེས་པ་རྣམས་ལ་སྨོད་པ་མ་
ཡིན་གྱི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
གནས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་[380 a]བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་
5 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་ལྔ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་
པའི་བཏང་སྙོམས་མེད་དོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
བཏང་སྙོམས་ནི་ལམ་བསྒོམས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་མ་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པ་
10 ཡིན་གྱི་མ་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་
ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་པར་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་བཏང་སྙོམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ།
15 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉེ་སྲུ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་
སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དྲུག་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་
མེད་དོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་
འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
20 པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཉམ་མོ། 5
།ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཁམས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་མ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ 10
ལ་སོགས་པའི་བར་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཤེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། 15
གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་ [381 b] ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཚིག་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་མེད་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་རིས་པ་བཞིན་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཏུ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དགོད་པ་ 20

འགྲུས་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟགས་པ་བྱེད་དེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་
བརྒྱད་པའོ།

5 །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཡོངས་ཡེ་
ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྙེལ་
བ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཟླ་ང་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་
འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
10 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྗེལ་བ་
ཤིན་ཏུ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ནི་སྲུང་པོ་གསུམ་རྣམ་[381 a]པར་དགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
15 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བས་དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དྲན་པར་བྱས་སམ་བསམས་སམ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་དོ། །སྟོན་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དོ།
།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ཉམས་
པ་མེད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་
20 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དགུ་པའོ།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
བྱ་བ་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ 5
ལས་ནི་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། སྨྲ་བ་དང་
ཅང་མི་སྨྲ་བ་དང་ཟ་བ་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་མཚན་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
རྣམས་འདུལ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གང་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་ 10.
བཅུ་གསུམ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་གི་ལས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཐམས་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྟོན་
པའོ། །ཚད་པར་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་སྨྲ་བའོ། །དེ་ 15
བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །མི་འཕྲོ་བའོ། །མི་དམའ་བའོ། །མི་གཡོ་བའོ། །ལྷུབ་ལྷེབ་
ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་མཁའི་ཚད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའོ། །རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ 20

བསྟན་པ་ཤེས་པའོ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོ་
སོ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་
རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཚད་མེད་པ་བསྟན་པའོ།
5 །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་པའོ།
།འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པའོ།
།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
10 ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ནི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ནི་རྐྱེན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཐར་ཡང་མ་བཅིངས། ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་མི་
15 འཕོ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་
གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
དང་ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། འཛིན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
20 གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ [382 a] ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་ཙ་དང་ཤིང་གེལ་པ་
དང་། སྨན་དང་ནགས་ཚལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པར་
གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་རེ་རེས་ཆོས་བསྟན་ཞིང་བརྗོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཇི་སྙེད་ཅིག་ 5
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བཏུལ་པ་དང་། ཇི་སྙེད་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
བཏུལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་
འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་འོག་ཏུ་
སེམས་གང་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་[383 a] རབ་ཏུ་
ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པས་ 10
སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདས་པ་བཏང་པ་
རྣམས་ཀྱང་དམིགས་སོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་
ལྡན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་
པའོ། 15

|རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ
|སེམས་ཅན་ནམ་ཆོས་སམ་ཞིང་གང་དག་ཅིག་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་འམ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། མ་འོངས་པའི 20

བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་བཞི་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། [382 b] །དེ་
5 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན། ཡིད་ཀྱི་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་བསམ་པའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་
10 བསྒོམ་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའོ།
།དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའོ།
།སྲིད་པ་གསུམ་བསལ་བའོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ།
15 །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉེ་སྲུ་ཚ་དགུ་
པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ན་འདྲེས་
པ་ནི་བཅོ་ལྔ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་འདས་པའི་དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ པ་
ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ །འདས་པའི་དུས་ཀྱི་
20 སངས་རྒྱས ཀྱི་ཞིང་བྱུང་བ དང་ཞིག་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

དོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།

།རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།
།མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
།གཞན་ནི་ཉེ་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
།མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། ༢༧༨
།གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།
།འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་།
།དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།
།དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། ༢༧༩
།རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ།
།ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།
།འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།
།གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།
།དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ༢༨༠
།མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།
།དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།
།ཐེར་ཟུག་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས།
།མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༨༡

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐྲལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟ་བས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
ཉི་བཅུ་བདུན་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
5 པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བཀོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་
བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
10 ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་ཡི་ཁམས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་
ཚད་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཁམས་སྐྲའི་རྩེ་མོས་ཀླད་པ་བཀོད་པའི་ཚུལ་དང་།
མེའི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་བཀོད་པའི་ཚུལ་དང་། རླུང་གི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བབ་པའི་ཚུལ་དང་། ནམ་མཁའི་
15 [383 b] ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྲ་ཡི་རྩེ་མོས་རྒྱས་པར་དགག་པའི་བར་གྱི་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་
སྐྱེ་བའི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལྷའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཀུན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན
གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་
20 གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་

།དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད ཅེས་བྱའོ།

།མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།
།འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད།
།དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།
།དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༢༠

།དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ །དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

།རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།
།རང་བཞིན ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།
།འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།
།རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྙད། ༢༢༡

།རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

།སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་འམ།
།མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན།
།དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།

།འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལ། ད་ལྟར་བ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་དུས་གསུམ་མི་དམིགས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ན་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་ན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་དམིགས་པ་ནི་ནི་དམིགས་པས་སྟོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་ནི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

།རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།
།འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།
།འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
།སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༡༨ [384 a]

།འདུས་པ་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་འདུས་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་སྨོས་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་དོ། །གང་གཞན་བཞི་པོ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

།དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།
།ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།
།དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
།དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ༢༡༩

།རྟོགས་དེ་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ། ༢༢༨

།དེ་དེ་ལྟར་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་དོན་དུའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་
མུན་པ་འཛོམས་པའི་སྣང་བ་གསལ་བར་བྱས་པ་གང་ཡིན་གང་ལ་ཡོད་ 5
པའི བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།
།འགོག་པའི་ངོ་བོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

རྟག་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི། 10
།འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེའང་སྐྱེད་པར་བྱེད།

།འདིའི་སྦྱོར་བ་ནི་འཁོར་བར་རྟག་པ་ཡིན། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་
ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟག་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་
འདིའི་སྙིང་རྗེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ།

།དེ་གོང་བདེ་གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི། 15
།མ་ལུས་པ་རྣམས་བློ་ཡིས་ཕམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ༢༢༩

།སངས་རྒྱས་བར་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
འབྲིང་བཅས་སོ། །དེ་དག་སུ་ཞིག་ཅེ་ན། [385 a] བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཏེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་དེ་ཡི་གོང་རོལ་ 20

།གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས། 222
།ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།
།དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ

།གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་
5 མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བས་རྟོག་པར་བྱ་བའི་དངོས་
པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཡང་ན་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་
གྱི་དངོས་པོའོ། [384 b] །འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་དོན་
10 དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

།ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས།
།དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། 223

།ད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་
15 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་
བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྣང་བ་གསལ་བྱས་པའི།
།རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ།
20 །སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར།

ཏུ་སོང་བ་འདིར་ནི་ས་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་
ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་
པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་ནི་མི་བྱའོ་
ཞེས་རྒྱས་[385 b]པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་
པར་ཁྱད་པ་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

།དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ༎ ༎

༎ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་སྔར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ༡
།གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།
།མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྔར་གྱི་དགེ་བ་ལས་
ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མཆེད་དུ་གང་དུ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་

བརྟུན་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པམ་པར་བྱེད་དོ།

།ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གསོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ།

།དང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་དང་པ ཡིས།

།མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས སྟོབས་ཀྱིས།

5 །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག ཏུ་འགྲོ། ༢༢༨

།དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་འཕར་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི[ས]་ན འདི་སྐྱེ་བོའི་དང་པ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་གསོག་པ་ཡངས་པ་གཉིས་
10 ཡིན་ནོ།

།སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའོ།། །།

།།ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་དབང་དུ་བྱས ནས་བཤད་པ།

རིང་དུ་སོང་བའི་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་།

15 །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།

།ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཐོབ།

།འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་ པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་འདིར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བདུན་པར་རབ་

སྨོན་ལམ་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་རྣམ་པར་
བཞག་སྟེ། དགུ་པར་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐོབ་ལ། །བཅུ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་
སྒྱུར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ན། སངས་རྒྱས་ 5
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་སློང་བར་ཡང་མཛད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ།
ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོའི་རྒྱུན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། 10
དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་
པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དེ་སྟོབས་བཅུ་
དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ 15
པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བྱོས་ཤིག །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་
ཤིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཞིག །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་
དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་[386 b]རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་གཡེང་ 20

བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ནི།
ཇི་སྐད་དུ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོར་འགྲོ་བའི་གྲུ་བོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་
5 དུ་བསྒྲུབ་ཅིང་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་
ཕྱིན་མ་ཐག་ཏུ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་མི་
དགོས་པར་འགྲོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཅི་ཚོད་པ
དེ་ནི་སྔོན་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་ཅིང་འགྲོ་བས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་ཙམ་ལེན་
པར་ཕྱིན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་
10 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་ཐམས
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཙམ་གནོན་པ་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
ལས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་འབུམ་དུ་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནོན་པར་
15 མི་ནུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།འདི་ཡི་[386 a]སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་དག་འགྱུར་ཞིང་།
།རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད། ༢

།འདིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་པ་ན། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་
བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་ ཕྲག་བཅུ་གང་དག
20 མངོན་པར་བཏབ་པ་དེ་དག་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བས་འདི་

དང་མ་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་འདིས་དེ་རེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན།
དེའི་ཚེ་འཁོར་བ་འགགས་པས་ཇི་ལྟར་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

།འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་[387 a]འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། 5
།སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།

།འདིའི་འཁོར་བ་ནི་འགག་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་བཅུ་
པོ་དག་ཉེ་བར་སྐྱེ་ལ། འདི་དག་གིས་འདི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
འདིའི ཚོགས་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགལ་ལོ། 10

།དེ་ལ་དབང་བཅུ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསྐལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཚེ་ཚད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པས་ཚེ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་
པོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་
པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་
བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མས རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀུན་ཏུ་ 15
སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་ཀྱི་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་
པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་
ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་དུས་གང་ཅི་དགའ་བར་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྨོན་ལམ་ལ དབང་ 20

སྨྲ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ ཀྱི་བུ་སྨོན་གྱི་སྨོན་
ལམ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས། ཀཱ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་རྣམས་སུ་གཞུག་པ་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ་
5 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལྟར་
འགོག་པ་ལས་སློང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའི།

ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ནི་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

|ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཟླ་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།

10 |ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི།

|འབྱོར་པ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་ལུས་འཐོབ་པར་ནུས་མ་ཡིན།༢

|རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་མུན་པ་ལྟར་
ཉོན་མོངས་པ་སྣང་་བྱེད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་
ན་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི་
15 བ་ཁོ་ན་གྱུར་ལ། དེ་སྤྱངས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་
དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་གནས་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཁམས་
20 གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དོན་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་
འདྲེས་པར་སྟོན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་ 5
རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།

།སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ།།

༎ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། 10

བཅུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་བ།
།དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན།
།ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།
།དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ 15
དཔའ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་[388 a]དབང་བསྐུར་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཇི་སྙེད་
པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་

པ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རབ་ཏུ་
གང་བར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རྫུ་
འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་
5 འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་
པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
སྒོ་སྣང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

10 །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། [387 b] །དབུ་མ་ལ་འཇུག་
པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ།།

༎ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

།དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།

།དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ། ༨

15 །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགུ་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡང་འཐོབ་སྟེ།
ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤོབས་པ་

།དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས།

།དེ་ཉིད་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་།

།སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག [1]

།བློ་ལྡན་ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།

།འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ [388 b] ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་བྱས། 5

།དེ་བཞིན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྨིན་བྱེད་ཅིང་།

།བརྒྱ་ཕྲག་གྲངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། [2]

།དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྲས།

།རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།

།རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འགྱུར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་། 10

།རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའང་སྟོན། [3]

།ཇི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་འཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང ཡང དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ 15 གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཞུགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་ 20

མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་
བཅུའི་གཏེར་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པས་སྤྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་
གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུར་ཚད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་པདྨའི་
5 འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་
ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཚམ་ཞིང་དེའི་རྒྱན་དུ་འབབ་པར་གནས་སོ། །དེའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པདྨ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ། །དེ་དེ་
ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་
ནས་གཞན་འཛོམ་པ་རྣམས་མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་དག་བྱུང་ནས་བྱང་
10 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་
སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། །སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་བའི་
ལོ་ཏོག་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷུན་གྱི་གྲུབ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཆར་ཡང་མངོན་པར་འབེབས་སོ།

15 །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའོ།།

།།ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་གྲངས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།

བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བྱེ་བ་འབུམ་འཐོབ་བོ། །སེམས་བདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་བྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་ཕྲག་འཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་གྲངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་མི་སྲིད་པས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་བཤད་པ། 5

མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།
།སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྡོམས་འཇིག་རྟེན་ན།
།རྡུལ་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།
།གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། ༦

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་[བརྒྱད་པ་]བསྐྱེད་པས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་ 10 བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་འཐོབ་བོ།

།ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྔར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག
།གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར། 15
།བསྡོམས པ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༧

།སེམས་དགུ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་བོ།

།རེ་ཞིག་བཅུ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག 20

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ ལྡན་པར་ཀུན་ ཏུ་སྟོན་པའི་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།བློ་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།
།ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།
5 །དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

།སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ཡོན་ཏན་
གྲངས་བརྒྱ་དང་རྗེས་སུ་ འབྲེལ་པ་གང་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སེམས་གཉིས་
པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་
ཆེར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ
10 ལ་སོགས་པ་

ས་ལྔ་པའོ།

།འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབུམ་ཕྲག་དང་། ༨
།བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ [389 a] འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་འཐོབ།
།དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཐོབ་བྱེ་བ་ཕྲག
15 །ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་དང་སླར་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ།
།ཡང་དག་པར་ནི་བསྒྱུར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ༥

།དེ་ལ་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབུམ་འཐོབ་པོ། །སེམས་བཞི་པ་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བྱེ་ བ་ཕྲག་བརྒྱ་འཐོབ་པོ། །སེམས་ལྔ་པ་བསྐྱེད་
20 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་འཐོབ་ པོ། །སེམས་དྲུག་པ

ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཟུང་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྡུད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

།དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་[390 a] བརྗོད་པར་འདོད་པས་བསྟོད་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ། 5

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྣང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
།སྔོན་ཚེ་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སླར་ཡང་འབད་གྱུར་ཞིང་།
།འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། 10
།ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཕྱུག་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྙེས། ༡

།དཔེར་ན་ཟླ་བས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་མཛད་པ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བརྙེས་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྙེས་ནུས་པར་མཁྱེན་ནས་དུས་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འབད་པ་བརྩམས་པར་འགྱུར་ལ། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བརྩམས་པ་ཟླ་ན་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བརྙེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཕྱུག་པ་སྟེ་ 15

།དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་[389 b]འདས་འགྱུར་ཞིང་།
།དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྒོམས་རྣམས་ན།
།རྡུལ་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་འགྱུར། ༨

།རེ་ཞིག་བཅུ་པོ་འདིར་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་རེ་ཞིག་སྒྲ་འདིས་ནི་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་རིམ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ནི།

བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
།ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བགྲང་འདས་དང་།
།དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་།
།སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། ༩

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བཅུ་པ་བསྐྱེད་པ་འདིས་ནི་རྟག་པ་ཀུན་ནས་རྒྱུ་བ་མེད་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་རེ་རེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་མཐའ་བདག་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུའང་སྟོན་པར་ནུས་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་མ་སྨོས་པ་བསྡུ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བའི་སེམས་

།མཚེན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་སུ་ཞིག་སྨྲོན། 2

།སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇོག་ན། གང་གི་ཚེ་ནི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་མེད་འཇུག་པར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བློ་འཇུག་པ་ན་ཅིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །བློ་མི་འཇུག་ན་ནི། འོ་ན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་ཡང་མི་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།

།ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་མཚེན་པ་པོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་ཁྱོད་ཅག་གིས་གཞན་དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་རྟོག་པར་[391 a]བྱེད། །དེའི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འབྲལ་བ།

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་
5 མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།
།དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར།
།རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ན།
།མཁྱེན་པ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ༢

10 །དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་[390 b]ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ད་ཉིད་ནི་རོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ།
15 །དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ། །དེར་སྨྲས་པ།

གང་ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར།
།བློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིག་པའང་མ་ཡིན་ལ།
20 །ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།

ཀཱར་ཎེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།
།ཟིན་དང་སྤྲུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་ དེའི་མཐུས།
།སྒྲ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།
།དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག ༥ 5

།དེ་བཞིན་ [391 b]གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་བསོད་ནམས་བརྒྱས་ཟིན་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐུ་མངའ་བ་དེ་ནི་ངོ་བོ་དེ་དང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ད་དུང་དུ་ཡང་འཛམ་དཔལ་ 10 སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་[པ]རྒྱ་ལས་བསྐྲུན་པ་དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཏེ་བར་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པས་དེ་ 15 ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་པའི་སྐུ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བ་ཞིག་གི་དེའི་བྱིན་གྱི་བརླབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དག་ལས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་དེའི་ 20

།དེ་ཚེ་དེ་རྣམ་རྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

།ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ།

།དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་རྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ༨

།འདི་ན་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ན་རྣམ་པར་

5 ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་

པོའི་རྣམ་པ་བསྐྱེལ་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ན་སྔོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་

བཞིན་དུ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ན་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ། །ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པའི་

རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

10 གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་པ།

།དེ་ཚེ་རྣམ་རྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་

གོ །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་

ཏུ་གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དཔེ་སྨོས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

15 །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི་

དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་

དང་ཤེས་བྱ་གཉི་ག་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་མཁྱེན་

པོ་མེད་ཀྱི་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་

ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་བདེན་

20 མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་

ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་བར་ཇི་ལྟར་འཚམ་པར་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
མི་གཡོ་བ་ལ། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་བདག་ཀྱང་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྔར་སྨོན་ལམ་གང་
བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་དེའི་ཐུགས་དང་། གདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དེ་འདྲ་བ་དག་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འབད་
རྩོལ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱ་བ་ཡང་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ།
།བསྲེགས་པས་ཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ།
།དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།
།སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ༨

།ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐུ་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་
ལུས་པ་བསྲེགས་པ་ལས་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་ནེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་
པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ།
།འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ།
།འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ།

མཐུས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ནམ་
མཁའ་དང་གཞན་ཆུ་དང་ཤིང་དང་རྩིག་པ་དང་ཐག་ལ་སོགས་པ་ལས་དེའི་
མཐུས་སྒྲ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་
ཡིན་ནོ།

5 །ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་
བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དཔེ་ཉེ་བར་བཀོད་པ།

ཇི་ལྟར་རྫ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འདིར།
10 །ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐོར་འཁོར་ལོ་ནི།
།དེའི་རྩོལ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུའང་།
།འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་" སོགས་ [392 a] རྒྱུར་མཐོང་ལྟར། ༦
།དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ།
།ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐུ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།
15 །འཇུག་པ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི།
།ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་ཁྱབ། ༧

།དེ་ལ་གང་གིས་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་གདུལ་བའི་བྱ་
བ་ཇི་ལྟར་འཚམས་པ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་
པའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་
20 དག་ད་ལྟར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་ཇི་ལྟར་མདོན་པར་
འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྐུ་འདི་ནི་
འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱོར་པའི་སྣང་དུ་གནས་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཉིད་དུ་
མཚོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པ་ 5
དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚུལ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་
ཅིང་རྣམ་པར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་
བརྒྱའི་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་པ་
དང་ [393 a] ཐལ་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་ 10
གི་སློབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བྱུང་
བ་འམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་སྐུ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐུ་གང་དག་སེམས་
ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱུས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པ་མདའ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། 15

ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱུ་མཐུན།

།གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས།

།སྔར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི།

།མ་ལུས་ཀྱིས་པར་མཐར་དག་སྟོན་པར་མཛད། ༡༠

།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྲ་རོལ་འཁོར་ 20

།ཆོས་ཉིད་[392 b]ཤེས་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ།

།དེ་ནི་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི། དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་
འགག་པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་
5 བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཚིག་བླ་དགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་སྐུ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་ཀུན་རྫོབ་
དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །འདི་ནི

10 ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

།ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག

།འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སླད་རྟག

།འདི་ནི་སྤྲོས་དང་བྲལ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར།.༩

།སྐུ༔གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་བཤད་པ
15 དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི།

དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

།ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག

20 །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་

ཨུཏྤ་ཧྲིལ་དང་། ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་ལྗོན་
ཤིང་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་མཚུ་དང་ཞིང་དང་ཀུན་ནས་ཁྲམ་
པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེ་བར་
མཛེས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་བཞུགས་
པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་ 5
མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པ་དག་
གི་མཐུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་འདུས་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་འམ་ཇི་ལྟ་དང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་རྣམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
དེར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་- 10
ཀྱི་ཞིང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་སྤྲས་པ།
དབྱིབས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་
ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཡོད་
པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བའི་ཆོས་དང་སྐྱེ་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་-
གྱི་བརྟེན་ཅན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། 15
།དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་སྐྱེ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་གཟུགས་
དང་བློ་དང་ལྡན་པ། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་
ཐོས་ནས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་བསླབ་པ་ཁས་བླངས་
ཏེ་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གང་ཅི་ཙམ་དེ་དག་ལ་ཕུལ་
བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ 20

པ་ཐོག་མ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་འགགས་ཟིན་པ་
འབྱུང་མཐའ་མ་ལུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་དང་མ་འཆོལ་བར་
དེ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་བྱུང་ཚུལ་རྣ་མས་བཀྲ་བར་ཕྱུར་པ་དེ་དག
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་
5 དག་པ་ལ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐུ་གཅིག་ཉིད་ལ་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་
པ་སྤྱད་པའི་བྱུང་ཚུལ་གང་དང་གང་ཇི་ལྟར་གང་གི་དོན་དུ་བྱུང་བ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་
སྤྱོད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

10 སངས་རྒྱས་ཞིང་ཅི་འདྲ་དེར་ཐུབ་དབང་དང་།
།དེ་དག་སྐུ་སྤྱོད་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་།
།ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་ཇི་སྙེད་ཅི་ལྟ་དང་།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་འདྲ་དང་། ༡༡
།ཅི་འདྲའི་ཆོས་དང དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་།
15 །ཆོས་ཐོས་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་།
།སྦྱིན་གང་ཇི་ཙམ་དེ་དག་ལ་ཕུལ་བ།
།དེ་ནི་མ་ལུས་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། ༡༢

།བཅོམ་[393 b]ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔོན་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སྤྱོད་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་
20 མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཻ་ཌཱུ་རྱ་དང་། པདྨ་རཱ་ག་དང་།

།རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་པ་སྒྱུ་ཡི།
།ཁྱུང་ཕུར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༡༥

།རེ་ཞིག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ ཚུལ་ཤེས་པ་ཐ་མལ་བ་དག་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་ཞིག་གིས་རང་གི་ལུས་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གནས་པར་སྟོན་ནུས་ན། ཅི་འགྲོ་བའི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་ 5
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཐ་མི་དད་པ་མཁྱེན་ནས་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་གང་ཞིག་ན་རྟོགས་པ་འམ་སེམས་ཉེ་ཟ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་དགེ་འདིའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་འདི་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ། [394 b] 10

།ཇི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་སྤྱིའི་ཁྱུང་ཕུར་སྟོན་པར་མཛད་པ།

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
།རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ན་ལུས་ཀྱི།
།སྤྱོད་དང་དེ་ལྷག་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ནི། 15
།ཐམས་ཅད་པ་སྤྱིའི་ཁྱུང་ཕུར་གཅིག་ཚེ་སྟོན། ༡༦

།སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངར་ཟིན་ཀྱང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་བར་འཇུག་པ་ཡིས། 20

དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ [394 a] ཆོས་
གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་ཕུལ་བ་དང་། ཅི་ཙམ་སྙེ་
དུས་ཇི་ཙམ་དང་ཚད་ཇི་ཙམ་ཕུལ་བ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་
པར་མཛད་དོ། །སྨིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱང་མཐའ་འདི་
5 ཇི་ལྟར་སྟོན་པ།

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་ཏིང་འཛིན་དང་།
།ཤེས་རབ་སྦྱོད་ཚེ་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།
།མ་ཚང་མེད་དེ་དག

།མ་ལུས་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད་ཅེས་གོང་མ་དང་སྦྱར་རོ། །སྐུ་གཅིག་
10 ལ་ཅིག་ཅར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི་འོན་ཀྱང་།

ཉིད་སྦྱོད་པ་ཀུན།
།སྐུ་ཡི་པ་སྤུའི་ཁུང་བུའང་གསལ་བར་སྟོན། ༡༢

།བདག་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པར་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

15 སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འགྱུར་གང་།
།གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར།
།གདངས་མགོན་ཆོས་སྟོན་སྒྲ་བསྔལ་གྱིས་བརྒྱུད་པའི།
།འགྲོ་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། ༡༣
།དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར།
20 །དེ་དག་སྦྱོད་ཀུན་དངོས རྣམས་མིག་འཕྲུལ་ཀྱི།

ཉོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་བཅུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།
།དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྨིན་བློ་དང་།
།མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་ཆུད་དང་།
།སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༡༩
།དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མཆོག་མ་ཡིན།
།མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།
།བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་།
།སྙོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༢༠
།སྔོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།
།དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བློ་དང་།
།ཟག་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ།
།སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ ༢༡

།དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ

།རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་བ།
།དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
།བཤད་པ་ལས་བཟློག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ།
།མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྤྱངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༢༢

།རྡུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་དང་།
།འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྡུལ་སྟོན་མོད།
།རྡུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕྲ་མི་འགྱུར། ༡༧

།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་ནམ་
5 མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་སྟོན་
པར་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཕྲ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རགས་
པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་
པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་
ཁྱབ་རྡུལ་ཡང་སྟོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བཞེད་པ་
10 ཙམ་གྱིས་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྡུལ་ཕྲ་
རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར།
།སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས།
།ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་ཛམྦུའི་གླིང་།
15 །མ་ལུས་རྡུལ་གང་དེ་དག་ལ་གྲངས་མེད། ༡༨

།རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་འཁོར་བའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་
དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་
གྲངས་ནི་ཛམྦུའི་གླིང་མ་ལུས་པ་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་[395 a]ཏན་
20 ཕྲལ་དུ་ཕྱུང་བར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་

ངག་གིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་
པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་དང་སྡུག་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་
འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་
པ་སྟེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ངག་གིས་ལེགས་པར
སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་ 5
དང་སྡུག པ་དང་། དགའ བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་
གནས ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་
དེ། གང་སེར་སྣས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང། ངང་
ཚུལ་ངན་པས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ལེ་ལོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། སེམས་ 10
གཡེངས་པས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་འཇོམས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པར་འགྱུར་བ དང་།
དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
འཁྲིད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་[396 a]བ་ 15
འདི་ནི གནས་མེད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་བུད་
མེད་ཀྱི་ལུས དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ པོ་འམ། བརྒྱ་བྱིན་
ནམ་ཚངས་པ་འམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡིན་
ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་
པ་དང་ཞེས་ཐམས་ཅད་བཟློག་ནས་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ 20

།རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གང་ལས་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དག་ལས་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གང་ལས་གང་ཞིག་འཐོབ་པ་
འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
5 ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྨྲད་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་གང་ལས་གང་
ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཅན་དེའི་གནས་ཏེ་འདིར་གནས་པས་ན་
ཞེས་བྱ་བས་གནས་ཀྱི་སྒྲས་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་བརྗོད་དོ། །བཟླད་
ཟིན་པ་དང་འགལ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ལས་
གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་[གནས་]མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་བ་དག་
10 ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་
པ་ལ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་[395 b]མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།
།དེའི་ཕྱིར་མཐུན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
།ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་
15 མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པས་གནས་ལ་ཡང་གནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་
གནས་ནི་གང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་གནས་
20 མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་།

ཤེས་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་འདས་པའི་ལམ་ཡང་[396 b]དག་པར་
སྤངས་པ་གང་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་
འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་བའི་རྒྱུ་འབྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གང་ནི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་
དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་འབྱིན་པ་ 5
དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་
དག་པར་སྤངས་པ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དེ་
ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་ 10
འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་ལ།
མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཞིང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རབ་
ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གང་འདས་
པ་ན་སྨིན་པ་ཆུང་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྨིན་པ་རྒྱ་ 15
ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཧྲོམ་པ་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་
པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཧྲོམ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་
ཆུང་བ་དང་། ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཤང་ཉན་ཐོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་
འབྱིན་པ་དང་། གང་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བྱང ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱིན་པ དེ་ཡང་དེ བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། 20

གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

5 འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བཟློག་དང་ཟས་དངོས་ཀྱིས།
།ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལའང་།
།མཁྱེན་པ་ཐུས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འགྱུར་པ།
།དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། ༢༢

།ལས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་
10 དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ལས་དང་། ཟད་པའི་རྒྱུ་ཟག་པ་
མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྣ་
ཚོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པ་ལ་
ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་
15 འགའ་ཡང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་
སྐད་དུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་
རྣམས་གནས་དང་རྒྱུ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མཁས་
20 པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་

སྨྲས་ཏེ། འདི་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དང་། དད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བསམ་པ་ནི་ལྷག་པར་
མོས་པ་དང་། ལྷག་པར་བསམ་པ་དང་འདོད་པ་དང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་
བརྗོད་ལ། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་བསྒྲིབས་པ་ 5
དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་མཛད་པ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་
དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་[397b]ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་། མོས་པ་སྣ་ 10
ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ལ་ཞེ་
སྡང་ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ཞེ་སྡང་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ 15
ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གཏི་མུག་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དགེ་བ་ལ་གནས་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་དེ་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྦྱོར་བ་
ཆུང་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ 20

།དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྡུག་
བསྔལ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ན་བདེ་བ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་
བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་
5 ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་[397 a]གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
པར་སྨིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་གཞན་མ་
ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
།ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
10 པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གཉིས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བཤད་པ།

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།
།ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་སྨན་འབྲིད་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད།
15 །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི།
།དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ༢༨

འདིར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །སོགས་པའི་
སྒྲས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་
20 ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བའི་སྒྲས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་

དག་གོ །སངས་རྒྱས་ཁམས་མཐའ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱི་མཆེད་པ་གང་ཞིག་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་
ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རབ་ཏུ་རབྱེ་བ་ཏུ་མར་
གྱུར་པ་དེ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཆེད་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་ 5
བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་ཁམས་དང། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་
གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་
ཤེ་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདུས་ 10
བྱས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ[་མེད་པ]འི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་ཁམས་ནི་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུའོ།
།རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་
དུའོ། །འཁོར་བའི་ཁམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ 15
ཉིད་དུའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་ཚུལ་བཞིན་རིག་པའི་
མཚན་ཉིད་དུའོ། །དེ་ལྟར་[398 b]ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་ཁམས་གང་
ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་
ཁྲིད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང། ཐོགས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང།
བསམ་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ 20

ལ་བསམ་པ་ཆུང་ངུ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མོས་པ་གང་གིས་སྦྱོར་བ་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ་ཆུང་ངུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་གང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གང་གིས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། གང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གསུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

སངས་རྒྱས་[398 a]ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།
།མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།
།རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།
།རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད། ༢༥

།རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་

ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་
གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་[399 a]གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་
དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤེ་ན། རིགས་ 5
ཀྱི་བུ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣམས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་པོར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་འབྲིང་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་
པོ་རྣོན་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་
བས་མཐར་སོང་བའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་སོང་བའི་ཞེ་སྡང་ 10
དང་། མཐར་སོང་བའི་གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །མཐར་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་
བཅོས་མ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་སྤྲུལ་གཞིའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་ 15
དང་། གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་ཚར་
གཅད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་དག་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་ 20

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཞི་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཀུན་ཏུ་རྟོགས་སོགས་ཆེས་རྣོ་ཉིད་ནི་མཆོག་བཞེད་ལ།
།འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་བརྟུལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།
།མིག་ལ་སོགས་དང་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་ནུས་ཆུབ་པ་ལ།
།རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། ༢༦

།ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངའ་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་སྡུད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་སྒྲས་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་དེ། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དོ། །མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འཛིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་དབང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།

བཅས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
།སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་
པ་དང་། བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུགས་གང་
ཡིན་པ་དང་། མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་ 5
པས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ལྔ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བཤད་པ།

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི། 10
།བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡི་དྭགས་དང་།
།དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དམྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ། [400 a]
།དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐར་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༢༠

།དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ལམ་སྒྲུབ་བརྗོད་དོ། །ལམ་གང་ལ་ལམ་
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ 15
ལམ་མོ། །ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ལ་ལ་ནི་
རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ། །ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ།
།ལ་ལ་ནི་ལྷ་དག་ཏུ་ཡིན་པ་ནས་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་ཡིན་པའི་བར་རོ།
།སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པར་མཚོན་པའི་དོན་ཏོ། །དེ
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལམ་གང་ཞིག་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དེ་ནི་དེར 20

དེ བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནས་ཀུན་ཤེས་པ་
དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་མིག་གི་
དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣ་བའི་དབང་པོ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
5 པ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་སྦྱིན་པའི་དབང་པོ་ཅན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་[399 b]གཤེགས་
པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།
བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་
10 ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་
གཏམ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཅན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྦྱོར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
15 སྨིན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་རྣམས་
སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ངེས་
པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
20 །ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་

འགྲོ བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ།
།དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་
5 བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན། ཡང་དག་པ་
ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མ་ངེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་
10 གྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་རྒྱུའི་སྟོབས་
ཅན་སྔོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཟུར་ཙམ་གྱི་གོ་བ་དབང་པོ་
རྣོན་པོའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་
རུང་། མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བསྐལ་པ ཡོད་པ་དེ་
དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས སྔོན་གྱི་རྒྱུ་དང་སྟོབས་ཤེས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ།
15 །མ་ངེས་པའི སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། གང་དག་རྐྱེན་
གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ བའི་ [400 b] མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་
ཅན་དེ་དག་གལ་ཏེ མཐུན་པར་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཕྲད་ན
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། མ་ཕྲད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་
བ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟ དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་
20 ལྡན་པའི་གདམས་ཡང དག་པར་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས

པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ །རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་ནི་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་སོ་སོ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་[401b]གྱུར་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་
དེ་ལ་མཆེད་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། 5
རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་པ་མཆེད་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་
འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། 10
རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་པ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་
དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ 15
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་གང་རྐྱེན་ནི་གང་ཞེ་ན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྐྱེན་
ནི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་རྒྱུའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྐྱེན་ཏོ།
།འདུ་བྱེད་[རྣམས་]ནི་རྒྱུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། 20

ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་
པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་གང་ཇི་སྙེད་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་
5 མེད་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ལས་དྲུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ལྟུང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

10 འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལས་ཐ་དད།
།བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞིག་ནས་གང་དག་དང་།
།སྙོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ།
།དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༢༨

།དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་
15 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་བསམ་གཏན་དག་ནི་བཞིའོ། །རྣམ་
པར་ཐར་པ་ནི་བརྒྱད་དོ། །ཞི་གནས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་སྟེ། དགེ་བ་
ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་དགུ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་
མེད་པ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་
20 མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འགྲུབ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་ 5
འཛིན་ནི་སུས་ཀྱང་བསླུ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །[རང་]སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་[402 b]གཤེགས་པའི་ 10
ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པར་འཇུག་གོ །གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་
པ་གང་དང་གང་གིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་[ཀྱི་]ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ 15
ཡང་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་འདོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བདུན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུའོ། །ལས་རྣམས་ནི་རྐྱེན་ཏོ། །ལྟ་བ་ནི་རྒྱུའོ།
།སྲེད་ནི་རྐྱེན་ཏོ། །བག་ལ་ཉལ་ནི་རྒྱུའོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ནི་རྐྱེན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
རྒྱུ་ནི་གང་རྐྱེན་ནི་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་གཉིས་དང་རྐྱེན་གཉིས་སོ། །གཉིས་
5 གང་ཞེ་ན། གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་
ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་རྩེ་
གཅིག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་།
འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་[402 a]ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུའོ། །འདི་ནི་རྐྱེན་
ཏེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་
10 ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་
དབེན་པ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་
པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་
ཏེ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་ངོ། །འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བསམ་
15 གཏན་དང་པོ་ལས་ལྡང་ངོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་
པར་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། སྤེལ་
གཞིར་ཡང་ངོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན་སྙོམས་པར་
འཇུག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པས་
20 ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

ལྡན་འདས་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་འདས་པ་དག་མ་
ལུས་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཚུལ་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་
སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།
དེ་སེམས་ཅན་དེའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་ 5
དང་། རྒྱུ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་དེའི་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ།
།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འོག་ཏུ་སེམས་
གང་གི་དམིགས་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། 10
དམིགས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཇི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བསྐལ་པ་གང་
གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་ཡང་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པས་བསྟན་པར་དཀའོ། 15
།དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་སེམས་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་
སུ་[403 b] བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་བྱེ་མའི་སྒུར་ཐུག་པར་བསྟན་ཀྱང་
དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་
གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་མཚུངས་ 20

ཧེ་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་།

།སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི།

།ཧེ་སྟེད་དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།

།རྣམ་པ་དང་བཅས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་སྐབས་སུ་བཤད།༢༩

5 །ཧེ་སྲིད་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱུད་པ་ཐོག་པ་མེད་པ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་
ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་ཧེ་སྟེད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་མུ་མཐའ་མེད་པ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །གཞིར་བཅས་སྨོས་པས་ནི་
རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་བསྡུ་བ་བཤད་དོ། །ག་གེ་མོ་ཞིག་
10 ནས་བདག་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར། རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་ཧེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་
འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གནས་ནས་དེ་
ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་
15 སྐྱེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་དྲན་[403 a]པས་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་
རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་དྲན་
པའོ། །དེ་ལྟར་སྔོན་གྱི་སྲིད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་
དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་
20 སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ཀློ་ན ལ་ལྷུན་གྱིས གྲུབ་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ལ།
དེའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་[404 a] སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ
།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་ 5
འབའ ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་འཆགས་པ་དང་འཇིག་
པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་
རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་
འཇིག་རྟེན གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་ 10
གཏུགས་པ། ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་བགྲང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་ཞིང་དུ་སྣང་བ་གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་
རྗེས་སུ་བཟུང་བ་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངོ། གང་ལ་ལ་
སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་
དང་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། 15
།གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྣང་བ འཆི་འཕོ་བ་དང་མངལ་དུ་
འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་སངས་
རྒྱས་སུ་སྣང་བ མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་བ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཡོངས སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་
ཐམས ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ 20

པ་མེད་ལ། ཚད་མེད་དེ། དེའི་མཐའ་ནི་བསྟན་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ།
།སངས་རྒྱས་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་
དག་ལ། ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྔུན་པ་
འམ་ཉན་ཐོས་ལ་བསྔུན་པ་འམ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྔུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་
5 ནན་པར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་ནན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ནན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དང་དེས་ཅི་ནས་ཐེག་པས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་
སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱད་
10 པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བཤད་པ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།
།སྐྱེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།
15 །བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འདུག་པ་ཡིས།
།མ་ཆགས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༢༠

།འཆི་འཕོ་བ་ནི་ཕུང་པོ་འཇིག་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ཉིད་
མཚམས སྦྱོར་བའོ། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ལས ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པའི་བཟོས་
20 སྦྱར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི།
།ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་།
།སློབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་བློ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།
།དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། 37

།དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཁྲུག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྲུར་ཕྲུག་པ་དང་གོས་པ་དང་རྩུབ་པ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་མར་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྣུམ་པ་དང་སྣུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་སྔོན་སྤྲེའུར་གྱུར་པ་ནི་མཆོངས་ཤིང་མཆོངས་ཤིང་འགྲོ་བ་དང་སྔོན་སྣ་ཟེར་གྱུར་པའི་དམངས་ [405 a] མོར་བརྗོད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀྲག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མ་ལོག་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བགེགས་སུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་

ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་
རང་སངས་རྒྱས་སུ་སྣང་བ་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ཡོད་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་མཐོང་ངོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྣང་བར་གྱུར་པ་དག་དང་གང་དག་
ཕྱི་རོལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིག ལམ་དུ་མ་གྱུར་པ་
5 དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་མིག་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤིང་རྟའི་
འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ས་ཕྱོགས་ན་སྣང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི །སྟོང་
10 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་[404 b]པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་
ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཚད་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་
ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་
ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་བལྟའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
15 འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་དེ་སྙེད་ཀྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་ཤིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུལ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་
པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དགུ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
20 བཤད་པ།

གྱིས་མི་གནོན་པ་སྐྱེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད། སྒྲིད་ལམ་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མེད་དོ།
།འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ངང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྡུལ
དང་དུ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ 5
ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་སོ། །དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་མ་ཐག་ཏུ་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ།
།ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ 10
དག་ཁྱེད་ཟག་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ནས་
ཀུན་ཟག་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀུན་ཆོས་གང་
ཡང་ཉེ་བར་མི་ལེན་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ 15
ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་
བུ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅུ་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་
ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ[འི]་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བ། 20

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར ཀྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ[འི]་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ
དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་
5 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་
པ་དེ་ནི་ཟག་པ ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་
དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་
ཟད་པས བདག་གི་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་བསྟེན་བྱ་བ ནི་
བྱས་ཏེ་འདི་ལ་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་
10 སེམས་རྣམ་པར གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རང་གི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་
15 ནི་ཚད་ཡོད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད པ་ནི་ཚད་ཡོད་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་
སྤོབས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་
པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་[405 b] ཀུན་ཏུ་བཟུང་བ་
20 མི་འཇིགས པ་དང་སྤོབས་པ དང་[མི་]ཐབ་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིལ་

།འདིར་ནི་རང་འབྲུ་ཟད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

།སློབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

།ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ལྡོག་པར་འགྱུར། 32

།འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྡིང་འདབ་གཤོགས་ཡངས་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནམ་ 5 མཁའ་ལ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རང་གི་སྟོབས་དང་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་[406 b] གང་དག་ས་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྙེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟ་མཐའ་མེད་པ་དག་ལས་ 10 ལྡོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ལྡོག་པར་གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་སམ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འབའ་བརྗོད་པ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུ་མ 15 རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལྡོངས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་ཏུ་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བདག་འདྲས་ཁྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི། 20

དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་
ཐ་མི་དད་པར་བཞུགས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རེ་རེ་ཞིང་དཔེ་ནམ་མཁའ་
གཅིག་པུས་ཉེ་བར་གཞལ་བ་མངའ་བ་རྣམས། འགྲོ་བ་འདྲེན་པ་དང་སྲིད་
པ་དང་ལྷ་[406 a]བ་དང་། མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་
ནང་དུ་ཚུད་པ་མགོན་མེད་པའི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་འོད་དུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་བསྐྱེད་པས་
ཆོག་གོ

།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་བ་སྤུའི་བུ་
ག་རེ་རེ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། སྟོབས་དང་
།མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ལ།
གལ་ཏེ་གསུང་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བསྐལ་པ་
གྲངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྐུ་ཚེའི་ཚད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་
སྡིན་ལས་གཞན་མི་མངའ་བར་སྟོན་པ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཅི་སྨོས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་འམ་བརྗོད་པར་ནུས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྨོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས། དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ།

ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

།དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྤྱོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།
།ནང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་མྱ་ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། ༣༥

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་དང་ཡུམ་དང་སྲས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དུ་གཤེགས་ནས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་འདུག་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །ཐུགས་རྗེས་ཏེ་གྲགས་པ་དང་ཕན་ལན་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།
།ལྷུར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་བའང་བསྟེན་མེད་ཞིང་།
།དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།
།དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ༣༦

།གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤང་བར་མི་ནུས་ལ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་རྣམ་[407 b]པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་

།ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་འགྱུར་རམ།

།འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

།བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨྲས། ༣༣

།དེ་ལྟར་བདག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་
5 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་ཚམ་ཚོམ་
མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཆ་ཙམ་ཞིག་གླེངས་པ་ནི་གཞན་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྨྲས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་
ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཟབ་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་

10 ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

།ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ།

།ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།

།ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར། ༣༩

།ད་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
15 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་པ་[407 a]དང་ཐབས་ཐུན་མོང་བ་འབྱུང་
བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། བདེ་འགྲོ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

སླར་ཡང་མི་གཡོའི་སྐུ་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས།

20 །གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད།

ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

། གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སྡིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་གྱུར་ན།

། དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།

། བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་[408 a]རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་པ།

། མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་ཏེ། ༣༧ 5

། ལུས་དང་སེམས་དག་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་
པས་ན་སྡིགས་མ་ལྔ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། བསྐལ་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཚེའི་སྡིགས་མ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཁྲུག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུད་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ལྷག་
པར་མོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། 10
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པས་གཏིང་དཔག་
དཀའ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་འཇུག་པར་ནི་འགྱུར་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་
འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲོད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་
བྱ་བ་ལ་གཡེལ་བ་བསྙེན་པར་ནི་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན 15
འདས་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མངའ་བ་
དང་། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔར་སྨོན་ལམ་ཕུལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པར་
དགྲོལ་བ་ལ་སྙོམས་ལས་ལ་བརྟེན་པར་མི་མཛད་ཅིང་དེའི་རྣམ་པར་དགྲོལ་
བའི་ཐབས་ཚོལ་བར་མཛད་དེ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ 20

པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་
ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་
བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
5 ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་བས་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆེན་
10 པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཏེ། མ་རིག་པ་མ་
ལུས་པ་སྤངས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཤྲཱི་ཧཱ་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཏ་ཨ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་
ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
15 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བ་རྣམས་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རམ།
དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་
མི་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་
པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཀྱང་
20 ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་ཞེ་ན། བསྟན་པ་འདི་དགོངས་པ་

བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་ དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན།
།ཟླ་རབ་རྡུལ་གྱི་རྡུལ་རྣམས་བགོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ།
།བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པའང་དེ་སྙེད་དོ།
།འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྙད་བགྱིས་མ་ལགས་སོ། ༣༧ 5

།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུའི་སྒོ་ནས་
བཀྱམས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་མོད་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐལ་པ་དག་ནི་འཇིག་ 10
རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་
པ་དེ་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དག་ཇི་སྙེད་ [409 a] ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དོ།
།འདི་ནི་སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་
བྱ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྙད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་
དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ 15
བསགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།

།དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་བརྗོད་
ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར།
།འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ། 20

ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་
འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་རྐྱེན་མང་
པོ་འདི་དག་ཡོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཀླུ་དན་ལས་
འདས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་དགོས་པ།

5 དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི།
།དལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར།
།ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།
།སྤྲུར་བར་མཛད་ཅིང[408 b]་རྣམ་པར་དབེན་ལ་བློ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལེགས་སུ་གསུངས། ༣༨

།དཔེ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ངེས་པར་
10 བྱའོ། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེད་དཔོན་
ངེས་རིང་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་མངོན་པར་སྤྲུལ་པ་དེ་
བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཚུ་རོལ་དུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་ཅིང་ཞི་བའི་བདེ་བའི་བརྟེན་དུ་གྱུར་
པ་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་
15 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་
ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བསྟན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལྟར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་
པ་འདི་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ངེས་པར་བྱའོ།
20 །ད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དང་།

པ་དེ་ལྟར་མ་ལ་བུ་གཅིག་པ་ཕངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟག་དང་འདྲེས་
པའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་ལ་གཏུང་བ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེས་
བཙས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གོ་ག་ལ་མངའ།

།ཐུགས་རྗེས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཐུགས་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་འཕབ་ 5
པའི་གཞིར་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་
ཉེ་མངོན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་མེད་པར་ཞེན་པ་ཡི་བློ་ཅན་གྱིས།
།སྐྱེ་དང་འཇིག་གནས་སྐབས་དང་སྡུག་དང་མི་སྡུག་བྲལ་ཕྲད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྡུག་བསྔལ་དང་།
།སྡིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བརྩེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས། 10
།བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བཟློག་པས་ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་འདའ་མི་མངའ། ༧༢

།དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
བློ་ཅན་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་པས་ལྷ་དང་མི་དག་ཏུ་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་པས་ནི་སྐྱེ་དང་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ངེས་པར་ཐོབ་
ཅིང་། ཡུལ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡུལ་མི་སྡུག་པ་དང་ 15
ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱི་
འགྲོ་བ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་
ཡང་འཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི་སྡུག་
བསྔལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཐུགས་མྱ་ངན་འདས་པ་ལས་བཟློག་ཏེ་གནས་སོ། 20

།ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས།

།ཚུལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ། ༨༠

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བསྐྲུན་
ནས་རྗེ་སྙིང་རྗེ་མ་མ་ལ་གཏད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐུ་
5 ཚེའི་ཚད་ནི་རྗེ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། རྗེ་སྲིད་ནམ་མཁའ་བརྟག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ།

།གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དུས་སུ་མཐའ་མེད་པར་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
10 ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ།

གཏི་མུག་སྐྲོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི།

།སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནད་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་རྗེ་ལྟ་བ།

།དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་བུ་ལ་མ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་ཞིན།

།དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འགྱུར་ན་ལགས། ༨༡

15 །འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྒྲས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་བརྗོད་དོ།
།དེ་དག་ཀྱང་འདི་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཟོས་ན་དུག་དང་བཅས་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་
འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་ལས་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྗེ་[409 b]ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱེ་བོ་འཁོར་
20 བ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ཟས་དུག་དང་བཅས་པ་ཟ་བ་ལ་བརྩེ་བ་འབྱུང་ས་

པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ངེས་པར་ཟིན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་ཙམ་ངེས་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པས་དེའི་
ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་པ།

ཀླུ་སྒྲུབ་བློ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།
།སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིང་སྤྱངས་པས་དེ་ཡི་ཚིག
།ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབུས་ཀུ་མུ་ད་ཁ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུས།
།ད་ལྟ་[410b]ཟླ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྐོང་པར་བྱེད། ༢

།གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་།
ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་ཕྱིན་ཟིན་པར་
གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཇིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་འདི་ཡོངས་སུ་
སྤྱངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ། ཡང་འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་
ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རྫུང་འདི་ནི་སྔོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

།ལུགས་འདི་དགེ་སློང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས།
།དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས།
།ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།
།ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། ༡

5 །འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།
།ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
།འདིར་འབྱུང་[410a]ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།
།མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། ༢

།ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་
10 ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ་
དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒལ་ལན་དང་
བཅས་པར་བསྟད་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་
པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
15 ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་
དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་
20 སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་

གི་བློས་སྒྲུར་བ་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའི། རང་གི་སྣོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ ལ་ལྟག་པར མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོག་པར་
བྱའོ༎

༎སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་བསྟོད་ལས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར།
།ཕྲབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦྱོར་སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ། 5
།སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།
།འཇིག་རྟེན་ན་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲུར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བགྲོད་ཤོག། ༤

༎དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་
བར་བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་
བ། མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན རབ་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་ 10
བ་རྡུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པར་མཛད་པས་
སྒྲུར་བ་རྫོགས་སོ༎

༎ཁུངས་རྣམས་ཕལ་ཆེར མདོ་བཞིན་བྲིས།
།ཕྱིན་ཅད་སྐད་གཉིས་བྱུང་སྲིད་ན།
།ཙ་འགྲེལ་སྐྲ་ཏོན་བཞིན་བསྒྱུར་ལ། 15
།གཟུ་བོར་བློས་ལ་དཔྱད་པར ཞིས།

།ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན སྲས་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་རིང་ལ།

། ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར།

། དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ལུགས་རང་གྲོལ་སྦྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡི།

། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་བློ་དོར་བར

[ཐུ། ༥

5 ། ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་ཉོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་
པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདོད་
པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཤིང་
གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱོར་ནུས་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐུབ་པའི་
དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་མི་ནུས་པ་
10 དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མང་དུ་གསན་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངར་
ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་
ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
ལྟར་དེང་སང་ཉིད་ནའང་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་
མོས་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྟོང་པ་
15 ཉིད་ཀྱི་གནད་རྟོགས་པར་སྣང་ལ་རྒྱུའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་
གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་འདི་བདེན་པར་མཐོང་བ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནད་དཔོགས་པར་མཐོང་ [411 a] ངོ། །དེའི་ཕྱིར་
དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་གཞན་གཞུང་ལ་ཚུལ་ལུགས་རང་གི་གྲོལ་སྦྱར་
བ་དེ་དག་བལྟས་ནས་ཀྱང་བདག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
20 ལ་བྱ་བ་ལྟར་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་དོར་བར་བྱ་སྟེ། ལུགས་གཞན་པོ་རང་

Notes et Corrections.

Page 1, ligne 2 བཞུགས་

» » » 4 ཟྡ་ཁྲ་ནྡ་མ།

» 2, » 13 སྐྱེ་པ་

» 3, » 20 Xyll གསུམ་ཚང་, Xyll སངས ཀྲུས་ཀྱིས་

» 4, » 16 བཙོམ་ལྡན་འདས་

» 7, » 3 Xyll བཏད་སྙོམས་ཀྱི་

» 11, » 7 Xyll. མེ་ཏུན་?? མཏུན་

» 12, » 3 ན་ས་

» » » 20 མེད་

» 14, » 9 ཡིན་པའི་

» » » 19 ཕྱིར་རོ་?

» 17, » 2 ས་འདིས་ནི་

» » » 12 ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་

» » » 19 Xyll དབང་གས་ — རྣམ་པར་འཕེལ།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཊི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས། ཁ་ཆེ་པའི་དཔེ དང་མཐུན་པ་ལྟར་བསྒྱུར། ཕྱིས་ར[་]ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ 5 ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་གཏན་[411 b]ལ་ཕབ་པའོ།།

།།གཞུང་འདི་ཡི་ཚད་ནི་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བམ་པོའི་དྲུག་ཆ་གཅིག་གིས་དམན་པ་སྟེ། ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་ཅེའོ།།

Page 10, ligne 10 འདི་དག་? འདི་བདག་

» 41, » 1 གང་གིས་ཟྲེར་

» 42, » 16 [མི་] འདུན་

» 43, » 19 བྱེད་དོ། །དེའི་

» 44, » 5 སྨོན་ལམ་

» 45, » 12 དམིགས་པ་མེད་ན་

» 48, » 9 ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡི་?? ཆོས་ཀུན་དེ་ཡིས་

» 50, » 4 གང ཟག་གིས་? གི་?

» 55, » 16 ཐམས་ཅད་དུ་

» 56, » 3 བྱེད་དེ་ས་

» » » 18 ལུས་ཀྱིས་

» 57, » 20 ཤེས་སོ་

» 58, » 19

» 59, » 20 ཉན་ཏགས = uddeça (?)

» 60, » 18 དེ་ལྟ་བུར་?

» 61, » 5 རྣམ[ས་]པས་

» 68, » 14 དང་ཐལ་བར་གཡོ་བ་རྣམས་དང་།

» 73, » 17 Syll དེ་ཉི་

» 74, » 3 ཁྲིད་ ou འཁྲིད་

» » » 12 མཐོང་བ་དེས་ ou པ་སྟེ་

Page 24, ligne 4 Xyll རེ་ལ་

» » » 10 Xyll རངོས་པོ་སྣོང་??

» 25, » 4 ཉེ་བར་བརྟགས་པས་(བཏགས)

» » » 14 Xyll ར ཉེ་སྣོང པ་པོའི་

» 26, » 16 དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན

» 27, » 10 ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་

» 28, » 4 སྐྱེ་པ་ཀོ་ཅི་?

» 29, » 3 Xyll རྟོགས་པ་

» » » 17 མཐོང་ནས་

» 30, » 6 བྲུ་བའི་ཕྱིར་

» » » 9 Xyll གཏོང་ et སྟོང་

» » » 30 Xyll སྤེ་སྲོ་ད་ར་

» 33, » 13 ཆུབ་

» 34, » 5 སྙིང་བརྗེ་

» » » 10 པག་[མ་]བྱེད་པས་དེ་གཞན་གྱིས་

» 35, » 6 ལ་[མ་]དགའ་ ''' མོས་པ་[མ་]ཡིན་ཏེ།

» » » 12 et 17 རྫུན་?

» » » 15 རུངས་? རུང་

» 36, » 1 རྒྱུད་དང་བར་བྱེད? རྒྱུད་དགའ་

» 37, » 9 གླགས? སླགས་

Page 102, ligne 2 མཛོའ་པོ་?

» 104, » 8 ད་ཟུ་ར་?

» 106, » 6 Xyll ཡོད་པ ཡིན། et ཡོད་མ་ཡིན།

» 107, » 17 དེ་ལྟ་ན་

» 109, » 15 གཏད་ moins bon

» 110, » 2 སྐྱུར་ ou སྐྱུར་པ་

» 118, » 18 འགྱུར་རོ།

» 120, » 18 ཡིན་ཏེ།

» 125, » 1 དངོས་པོ་ཡོད་པར་

» » » 12 གཞན་ཞིག་

» 127, » 18 དཔེར་ན་མི་

» 132, » 5 དང་ཚུལ ?

» 134, » 11 ཆོས་ཀྱི་རྣམས་····ཡོངས་བརྗོད་པ་??

» 137, » 7 ཇི་ལྟར་

» 138, » 19 གཟུང་ ou བཟུང་

» 144, » 20 དམིགས་པའི་?

» 145, » 13 བཅས་པ་ ou འཅས་པས་

» » » 14 བདེན་པ་སྨྲ། ou བདེན་པ་དེས།

» 146, » 9 དེ་དང་འདྲ་བར་

» 147, » 5 དེའི་ཚེ་ ou དེ་ཚེ་

Page 74, ligne 16 རྟེན་ནས ou བརྟེན་ནས་

» 75, » 17 ཆོས་ཟབ ou ཆེས་ཟབ་

» » » 19 ལུགས་

» 76, » 5 ཆོས་གསལ་བར་

» 78, » 4 མིག་བརླག་ཞིང་ ou མིག་གང་

» » » 5 སྒྱུར་བ་ ou འགྱུར་བ་

» » » 20 བསྙེན་ ou སྙེན་

» 79, » 11 བརྟེན་ ou བསྙེན་

» 80, » 5 ཐོབ་ ou འཐོབ་

» 85, » 17—18 Xyll. ལུགས་གཞན་དུ་ ou བཞིན་དུ་?

» 87, » 9 Mieux བུད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན་

» 90, » 1 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་?

» » » 6 Xyll. རྒྱུ་གུའི་

» 91, » 6 ཐལ་བར་མི་སྒྱུར་རོ་?

» 93, » 18 བྱེ་མ་དག་ལས་?

» 94, » 14 དམའ་བ་ ou དམན་

» 97, » 9 མ་ཞིག་ལས།

» 99, » 10 Xyll. བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ

» 100, » 10 སྒྱུར་མ་སྒྱུར་པས།

» 100, » 4 སྐམ་པ་

Page 179, ligne 11 ཁྱོད་ཀྱིས་

» » » 19 ངས་ཡང་

» 181, » 4 འདི་ནི? འདི་ན? འདིར་ནི

» 183, » 10 འཇོམས་

» » » 17 ཞེས་བྱ་བ་

» » » 19 བསྟན་ཆོས ou བཅོས་

» 185, » 1 མི་འབྱུང་བར་འགྱུར།

» 186, » 4 དེ་ལས? དེ་ལ ?

» 187, » 16 Graphie དཀྲིགས་

» 189. » 2 ཇི་སྲིད་ཏུ་

» 191, » 8 བསྙེན་? བརྙེན

» 192, » 12 གྲགས་ཏེ ou དེ་

» » » 16 Xyll འཛིན་ཅིག

» 193, » 13 ཁྱོད་ཀྱི་

» 194, » 10 ལོགས་ཤིག་

» 195 » 1 གཟུགས་ལ་

» » » 6 འདས་ཀྱིས་

» » » 8 ཀེང་རུས་

» » » 10 ཡིན་ནོ་ཞེས་

» » » 13 སྟོན་པའི་ ou སྟོན་པས་

Page 147, ligne 9 Xyll ལ་ཡང་

» 148, » 19 Xyll. དེ་སྙིང་ལ་བསམས་ནས་

» 150, » 5 གྲུབ་ ou འགྲུབ་

» 152, » 6 Xyll. མེད་ལས་

» » » 12 མི་འགྱུར་རོ། ??

» 154, » 7 Xyll. ཉེར་སྤྲུས་ ou སྨྲས་ ou སྤྲས་

» 156, » 4 འཕགས་པའི་ཉུས་པ་?? འཕངས་པའི

» » » 16 Xyll མེད་ལས་

» 158, » 15 Xyll. མེད་ཅན་ལ་

» 159, » 2 ཛྲུན་......སླངས། ou བཛྲུན་.....སླང

» 162, » 17 སླད་དུ་

» » » 19 ཀླུ་བུ་སྐྱེ།

» 163, » 9, 12 ཀེང་རུས་

» 169, » 2 Xyll. བསྟན་པར་ཕྱིར་

» » » 6 བསྒྲུབ་ ou སྒྲུབ་

» 170, » 8 Variante དྲན་པས་དྲན་པ་??

» 171, » 17 གང་གིས་

» 174, » 4 ཛས་

» 176, » 10 བརྒྱད་

» 178, » 12 དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།?

Page 214, ligne 19 གཉི་གཞམ

» 215, » 6 བཞི་ན་

» » » 8 གང གི་ཕྱིར་

» 216, » 1 གང གིས ou གང་ཕྱིར་

» 219, » 10 ཤེས་བྱ་

» » » 16 Xyll ཀླུ་པར་

» 220, » 15 སྨྲས་འདི་ ou སྨྲ་འདི་

» 225, » 11 བཏགས་པ་དང་།

» 226, » 4 དེ་བརྗོད་

» 227, » 6 ཕྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་

» 228, » 8 ཚོམ་གྱི་

» » » 11 ཁས [མི་]བླངས་ཏེ་

» 232, » 17 རྣམ དཔྱོད་

» 235, » 3 དེ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ་

» » » 9 དག་ནི་

» » » 16 སྐྱེས་བུའི་ ou སྐྱེས་བུ་ལ་

» 238, » 10 སྒྱུར་པའི་

» » » 20 ལྷོ་དང་། པགས་པ་

» 243, » 1 ཕུང་པོ་

» 246, » 1 ཀླར་ན་

Page 197, ligne 17 རྣམས་ཀྱིས་

» » » 13 མདོ་སྡེ་

» » » 17 བསལ་བ་ནི།

» » » 18 བདེ་བླག་རྟེད་བྱེད་ ou བདེ་བླག་རྟེད་ཅེས་

» 199, » 2 འཛུད་པར་

» » » 18 གསལ་བར་? བསལ་བར་?

» 200, » 15 བསྒྲགས་

» 203, » 3 ཁོ་ནས? ཁོ་ན་?

» » » 5 གཞན་གྱིས་

» 205, » 14 བསྒྲིམས་

» 206, » 4 འབྱུང་ཞིང་། ou འགྱུར་

» » » 7 གློ་བུར་

» » » 12 ཁམས་གསུམ་ལས་? ལ་?

» 207, » 4 བསྡུད་ ou སྡུད་

» 208, » 3 བལ་པོ་ སེའུ་

» » » 7 ཆན་ et ཚན་

» 211, » 6 བརྟེན་? རྟེན་

» 213, » 19 ཏ་བ་

» 214, » 5 ལུས་དང་ལྡན་

» » » 9 ལྟ་བུར་??

Page 281, ligne 9 Xyll བསམ་ཏེ et བསམས་ཏེ་

» 285, » 13 Xyll མི་བཟད་??

» 288, » 7 སྲིད་པའི? སྲིད་པའི་

» 289, » 5 ཡན ལག་ཡོན་ཏན་

» » » 15 ཏེན་ནོ།

» » » 17 ཤིང ཏའི་

» 290, » 11 འགྱུར་རེ སྨྲོས་ ou འགྱུར་བ སྨྲོས་

» 293, » 8 ཁྲོད་ཀྱི་ et ཀྱིས་

» 296, » 6 Xyll སོགས་རྣམ་འཚེ་ et རྣམས ཚེ་ correct — གཟུང་
et བཟུང་

» 300, » 1 སུ་ཞིག་གིས་''''??

» » » 4 ཅི་སྙེ་བྱེད།

» 301, » 1 Xyll གསལ་

» 302, » 16, 18 et 303, l 18 གདུལ་བ་ et བྱ་

» 305, » 22 མཛད'''' དཔོན་གྱི་

» 306, » 13 འགག་པ་མེད་པ་

» 307, » 2 Variante སྒྲ་འམ་མགོ་ལ་

» » » 3 རྣམ་པར་

» » » 5 འབྱུང་བ་

» » » 9 གང་ཞིག་

Page 247, ligne 6 སྤྱོད་

» » » 12 བསགས་ལ[ས]་

» 249, » 7 འགྱུར་ན་

» » » 9 དེ་བཞིན་དེ་ཉི་

» 252, » 10 དེའི་ཚེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཕུང་པོ་མེད་པར་

» » » 17 ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་
བདག་སྤྱོད་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕུང་
པོ་བདག་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་
མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འཇིགས་ནས།

» 253, » 3 འདོད་དགུར་? འདོད་མགུར་??

» 255, » 8 ཕྱིན་ཅི་[མ་]ལོག་པར་??

» 258, » 16 ཚོགས་

» 262, » 13 དེ་ཉིད་

» 265, » 1 [བ]དག་ཏུ་སྨྲ་བ་

» 268, » 7 Xyll བཀུར་པ་པ?

» 272, » 6 བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ།

» 273, » 16 བྲེ་མར་གྱུར་པ་

» 274, » 4 ཤིང་ཏུ་

» 280, » 3 ཡོད་པ་མ་ཡིན་? མེད་པ་མ་ཡིན་

» » » 9 དེའི་ཕྱིར་

Page 320, ligne 19 ཟག་པ་འདི་རྣམས་

» 321, » 9 སོ་སོ་ et སོ་སོར་

» 322, » 14 སངས་རྒྱས་

» 325, » 15 Xyll དགའ བའི་

» » » 19 Xyll མདུད་ — བདུད་ — འདུད་

» 339, » 5 Xyll དེ ཉི་ et དེ་ཉིད་

» » » 11 Xyll ཉིད་མེད་ et མེད ཉིད་

» 341, » 2 དེ[ར་]དེ ལྟར་

» 344, » 17 རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

» 345, » 6 བཅོམ་ལྡན འདས་ཀྱི[ས]

» 356, » 10, 12 Xyll. དེར་རྟོག པའི

» 358, » 1, 3, 11, 12 རྟེན་ ou བརྟེན་

» 359, » 9 Xyll རྒྱུད་ཉིད་ཏུ་? རྒྱུ་ཉིད་ཏུ་

» 360, » 18 ཇི་ལྟར་འཚམས་ et འཚམ་

» » » 13 ད ལྟར་

» 364, » 9 ཅི་འདྲ ···· et ཇི་འདྲར་ཁྱབ་དབང་དེ དང་།

» 365, » 1 ཨིནྡྲ་ནཱིལ་

» 366, » 9 སྒྲུ གཅིག་

» » » 12 ཁྱད་སྤུའད་ et ཁྱད་སྤུརའད་

» 368, » 14 ཛམྦུའི་ et འཛམ བུའི

Page 307, ligne 15 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

» 308, » 9 Xyll མེད་ལ་...... ཚད་པ་ལ་?? — མི་ལ་...... ཚད་པ་ལ་

» 310, » 4 འདོད་དེ། ou འདོད་དོ།

» » » 5 སྣོང་ཉིད་

» 311, » 13 འཛིན་

» » » 15 དེ་ནི་ ou འདི་ནི་

» » » 19 མྱ་ངན་འདས་དངོས་བློ་

» 312, » 12 དེ་ནི་དེ་ཡིས་

» 314, » 12 Xyll སྣོང་ et གཏོང་ qui vaut mieux

» » » 13 Xyll འཕོར་ et དོར་ qu'il faut préférer

» » » 16 Xyll དེ་ཡི་ཕྱིར་ et དེ་དེའི་ཕྱིར་

» 317, » 10 Xyll སྣོང་པ་སྤྲིན་

» 318, » 8 མི་འཁྲུག་ et འཁྲུགས་

» » » 16 ༢༠༩

» 319, » 18 གཟུགས་མེད་པར་

» 320, » 12 ༢༡༠

» » » 14 ཀྱེ་མ་

» » » 15 རྫོགས་པར་

» » » 18 ཀྱེ་མ་

Page 406, ligne 2 བདུས et བདུད་

» 409, » 5 Xyll སྡོ་ et སྡོར་

» » » 10 Xyll རབ ཕྱུགས་ཧེ་ et རབས་དང་ཕྱུགས་

» » » 16 Xyll བཟུ་ et གཟུ་

» » » 17 Xyll. དཕུས་ et དཕུད (= དཕྱུད ?)་

Page 368, ligne 15 ད་དག་ལ་ et དེ་སྙེད་ལ་

» 369, » 10 མཆེན་སྟོབས et བློ་སྟོབས་

» 372, » 3 Xyll ཟས་དངོས་ཀྱིས་ et ཟད་དངོས་ཀྱི་ correct

» 374, » 14 Xyll སྨན་ et དམན་ correct

» 377, » 3 དབྱེ་བ་

» 378, » 7 Xyll. རྟོགས་ et རྟོག་ correct

» » » 8 Xyll བརྟུལ་ et རྟུལ་

» 379, » 15 Xyll སྦྲེལ་བཞིའི་

» 384, » 11 གང་ཞི་གནས་

» » » 7 ཐར་པ་དང་

» » » 10 བྲེ་ཐག་ལ་ et ལས་ correct.

» 388, » 4 Variante བཅས་རྣམས་ལ་བློ་གང་དང་གང་ཡིན་

» 390, » 2 གྱུར་པས?

» 393, » 2 ཉོན་མོངས་དག་ et དང་

» 399, » 2 བགྲི་ et འགྲི་

» 400, » 4 Xyll གདོགས་པའི་ཕྱིར་

» » » 12 Xyll སྣེ་ཁྲི་ད་ར་

» 402, » 8 Variante སྒྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལའང་བློ་

» 403, » 5 བསྒྲི་ et བསྒྲིས་

» 405, » 11 ཀྱུ་ངན་འདའ་ et འདས་

Index des textes cités etc.